

CSÖRNYEFÖLD TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE

***CSÖRNYEFÖLD KÖZSÉG
TELEPÜLÉSRENDEZÉSI TERVE***

KÜLZETLAP

Irányító felelős tervező:

Dabóczi József
TT1 14-0042/2006
Okleveles építésmérnök
Építész vezető tervező

Településfejlesztés:

Moldován Ágnes
Települmérmök

Közlekedés tervezés:

MayerTibor
vezető közlekedés tervező
okl. mérnök-közgazdász
8840 Csurgó Sárközi u. 1.
K1a1-14-0313

Közműtervező:

Adamil Kft.
Nagykanizsa, Rákóczi u. 44.
Kancsár Róbert
BSZFG.20-0369
V3a-2 20-0369

Hírközlés és villamosság:

Tolnai György
Tervező: 20-0497
HSz-2, HK-2, HTr-2, Ve-2, Hv-2

Környezetvédelem:

Bíró Sándor
Környezetvédelmi szakértő
Nyilvántartási száma:
133/2001; 281/2002;20-0532;
862/2003

Tájtervezés:

Dr. Bódis Judit
K-T Természetvédelmi szakértő

Nagykanizsa, 2007. június hó

TARTALOMJEGYZÉK:

1. Településrendezés
2. Környezetvédelmi munkarész
3. Hírközlési és villamos energia ellátás munkarész (tervlap) Tájtervezési munkarész
4. Közlekedési munkarész
5. Közművesítési munkarész (tervlap)
6. Régészeti hatástanulmány
7. Csörnyeföld belterület szabályozási terv és előírások
8. Tervlapok
 - Szerkezeti terlvap
 - Szabályozási terlvap

Településrendezés

Bevezetés

Az építési törvény, és a hozzá kapcsolódó jogszabályok 1998. január 1.-től módosultak, amely következtében megváltozott a települési rendezési tervek készítésének menete és formája is. A hatályos jogszabályok előírásai alapján minden településnek településrendezési tervet kell készíttetnie.

A településrendezési terv három fő részből tevődik össze, településfejlesztési koncepcióból, településszerkezeti tervből és szabályozási tervből, ez utóbbihoz kell megalkotni a település helyi építési szabályrendeletét.

A településszerkezeti terv formáját és tartalmát jogszabályok állapítják meg. A településszerkezeti terv határozza meg a település alakításának, védelmének lehetőségeit és fejlesztési irányait, ennek megfelelően az egyes területek felhasználási módját, a település működéséhez szükséges infrastruktúra elemeinek a település szerkezetét meghatározó térbeli kialakítását és elrendezését. A tervhez különböző alátámasztó szakági tervek kapcsolódnak, ilyenek a hírközlési, tájrendezési, közlekedési, közmű, környezetvédelmi tervek.

A szabályozási terv a település közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelmével kapcsolatos helyi követelményeket, jogokat és köteleességeket megállapító építési előírásokat térképen, rajz formájában ábrázolja. A helyi építési szabályzattal együtt, melyet a települési önkormányzat rendelettel fogad el, így az építésügyi hatóság feladatát ez alapján látja el.

Előzmények

A település kiegyensúlyozott fejlődésének elősegítése és a jogszabályi kötelezettség teljesítése indokoltá teszi a község területére rendezési terv készítését. Csörnyeföld Község Önkormányzata ezért elhatározta, hogy elkészítteti a település új Településrendezési Tervét. A kitűzött cél szerint olyan tervet kell készíteni, amely már teret biztosít a település fejlesztési irányelveinek is.

A Község hosszú távú tervei között szerepel, hogy a belterületet bővítse ill. az M7-es autópálya várható kedvező hatásait kihasználva úthálózatát bővítse.

A település struktúrája lehetővé teszi ezen fejlesztési irányvonalat, és a jelenlegi tulajdoni viszonyok meghatározottsága ellenére is ez a település legalkalmasabb irányvonala a fejlesztésre.

Csörnyeföld Község Önkormányzat Képviselő-testülete ezért megbízta irodánkat a település új, Településrendezési Tervének, illetve a Helyi Építési Szabályzatának elkészítésével a hatályos jogi szabályozásnak megfelelően.

A településen elvégzett feltáró vizsgálatok, valamint a Képviselő-testület által elfogadott településfejlesztési koncepcióban megfogalmazott irányelvek alapján került összeállításra a településszerkezeti terv, a szabályozási terv és a helyi építési szabályzat tervezete.

A rendezési terv elkészítése folyamán nagyon fontos szempont, hogy az abban foglaltak összhangban legyenek a település vezetése és lakossága, valamint az érintett államigazgatási szervek és közműkezelők véleményével. Ennek érdekében többszintű egyeztetésekre, lakossági fórumra van szükség.

Általános ismertető

Letenyétől 15, Lentitől 20 kilométerre helyezkedik el. Ott, ahol a Muraészaknyugati-délkeleti irányú tektonikai völgye metszi a Zalai dombság déli lankáit. A meredek, gyakran homkos, löszös délnyugati domboldalak napos, kedvező kitettségű lejtői alkalmasak a szőlőművelésre. A falu határa északra dombos, nagy erdőkkel. A Mura és a Kerka síkságának egy része szintén a faluhoz tartozik. Csörnyeföld 1977-ig önálló község volt, 1977 és 1992 között egyesítve volt Muraszemenye községgel Szemenyecsrönye néven, majd Szemenyecsrönye községnevét 1992-ben megszünt, mivel a területéből Csörnyeföld és Muraszemenye néven ismét két önálló község alakult.

Történelem

Első említések: 1361-ben Chernefelde, 1381-ben Chernyfeulde írásmódot találunk. A „Csörnye” elnevezésben szláv eredetű személynév sejthető. Az ismert birtokos családok közül az első Bánffy család volt. 1541. március 17-i keltezéssel a Vasvári Káptalan tanúsította Ferdinánd Király rendeletére, hogy Bánffy Istvánt Alsólendva és Nemti várakba és a hozzájuk tartozó helyiségek birtokaiba „donationis gratiae titulo” beiktatta és statuálta. Köztük az Alsólendva castrum tartozékaiként tartják számon Chernefewlde villa-t. Az ő birtokrészük volt 1644-ig. Utána a Nádasdyak örökölték. Gróf Nádasdy Ferenc birtokainak elkobzása után 1675-ben visszaszállt a koronára. A Kincstártól váltotta meg a XVII. Század végén herceg Eszterházy Pál. Csörnyeföld 1945-ig az Eszterházy hitbizomány része. A mai faluhoz tartozó Vöröskő első okleveles előfordulása 1360-ban Vercsek.

A Bánffyak, ha megszorultak anyagiakban, a kor szokása szerint zálogba adták birtokaikat. Ám a török időkben a visszaváltás biztosítékai békés időkhez képest érdekesen alakult. Ismert egy 1590-ben kelt oklevél, melyben „Bánffy Gáspár vallja, hogy Suko Menyhértől 1200 Ft-ot vett fel, ezért lakott és elhagyott birokreszeit Zenkirál és Alsólyndwa várához tartoznak”. Ha a zálogbaadó a megjelölt időre nem adja vissza a fenti összeget Swko Menyhért vagy örökösei elfoglalhatják a teljes birtokrészeket.

Azonban erre nem került sor, mert a későbbi oklevelekből Sukó Menyhért neve nem került birtokosként említésre.

1690-ben az Eszterházy hercegi birtokösszeírás a Kerkán túli officionátus részeként említi. A török kiverése utáni első összeírás leírja Cserenyefölde veszteségeit: a 68 negyedtelkes földön csak 14qadrát műveltek, a többi 54 pusztá.

A község az 1930-as évek végétől, a közeli olajmezők feltárásának köszönhetően óriási fejlődésen ment át. A lakosság nagy része Lovásziban dolgozott.

Éghajlat

A Letenyéhez közeli Csörnyeföld éghajlatára a szubmediterrán hatás nyomja rá a bélyegét. A nyári aszályos periódusok és az őszi csapadékos hónapok mögött az évi átlaghőmérséklet 9,8 °C . A lehullott csapadék mennyisége a sok évi átlagokat figyelve évi 800-900 mm között van. A napsütéses órák száma 1850 – 1900 óra ami a magyar átlag alatt van.

A területi egység külső környezete

A település az ország nyugati megyéjének – Zala megyének – déli-nyugati területén fekszik.

A települések jól megközelíthetők nincsenek nagy távolságok maximum 20-25 km körzeten belül minden falusi település város közelében van.

A megye két országgal határos, Letenyénél Horvátországgal ill. Rádicsnél Szlovéniával.

A térségre ható tényezőknél ezért első sorban a megyén belüli helyzetet kell számba venni. A megyei területfejlesztési célok között kiemelkedő szerep nem jut a településnek.

A jelenlegi törvényi feltételek alapján alulról építkezve határozza meg – összhangban az EU által képviselt elvekkel (decentralizáció) a területfejlesztés elveit és intézményeit. A megyei koncepció alapján a területfejlesztés alapegységének a kistérségi társulások tekinthetők. A község Letenyéhez tartozik, és a település mérete és szerepe miatt nem is fog jelentősen változni.

A regionális fejlődési lehetőségek között elsősorban az úthálózatok fejlesztését kell említeni, ami a település gazdasági fejlődésére is élenkítő hatással van.

Az úthálózat fejlődése előnyöket jelent a az M7 autópálya építésével a határmenti települések fejlődésre is ami alternatív társadalmi és morális életszínvonal javítást eredményezhet a településen.

A térséget érintő jelentősebb fejlesztési irányt a megépült M7-es autópálya adta lehetőségek adják. A település külterületén tartalék iparterületek kerülnek kialakításra, azonban az erdők adta lehetőségek kiaknázása is fontos feladat, növelve ezzel a turizmust. A településen folytatott bortermelés is befolyásolja a település életét.

Népesség és demográfiai jellemzők

Csörnyeföld az erős és életképes kistelepülések kategóriájába tartozik. A településen mért úgynevezett „egyedi zártság” értéke megmutatja, hogy a település mennyire képes felvállalni a települési funkciókat, betölteni a centrum szerepét. Csörnyeföldöt ma 466 ember lakja, túlnyomórészt katolikus vallásúak 1990-es népszámlálás 477 fő adataihoz képest 3%-os a lakosság csökkenése.

Országos jelenség az elveszületések számának csökkenése és a halálozások számának növekedése is. E kettő együttesen eredményezi a népességfogyást, mely általánosan jellemző az országra, Zala megyére és Csörnyeföldre is.

A népességszám másik összetevője a vándorlás. Népességszám növekedés jelentkezik a településen, amennyiben az odavándorlás mértéke meghaladja az elköltözés mértékét. Ehhez a falu népességmegtartó erejét kell növelni, ami a legfontosabb cél. Népességünk egyértelműen csökken. Konstruktúra, és az öregségi index tekintetében az erősen öregedő települések közé tartozik.

Oktatás, nevelés

Az óvodai nevelést és az általános iskolai oktatás helyszíne Muraszemenye. Muraszemenyén található óvoda, iskola biztosítja a gyermekek oktatását.

Kultúra, sport

Az önkormányzat igyekszik garantálni a közművelődés általános feltételeit. A faluház, és sportpálya segíti a szabadidő hasznos és kultúrált eltöltését. A faluházban minden nap könyvtár biztosítja a falu lakóinak közművelődését, ill. EU információs központ működik.

Egészségügy

Orvosi rendelő nem működik a településen csak Muraszemenyén.

A teleházban védőnői szolgálat működik.

Gazdasági élet

Csörnyeföld gazdasági szerkezetének vizsgálatánál figyelembe kell venni a közeli Letenye város gazdaságának térségre gyakorolt hatásait. Letenye ma inkább kereskedelmi központ. Iparának megerősödése esetén számítani kell a beszállítói hálózat lehetőségével. A beszállítói ipari tevékenységen túl a térség gazdasági arculatát a természeti erőforrásokat hasznosító ágazatok alakíthatják át; az ökológiai alapokra helyezett mező- és erdőgazdaság és termékek feldolgozása, a szolgáltatás, benne a vendéglátás. Statisztikailag Letenye város körzetébe tartozik a település. A határmenti horvát bevásárló turizmusnak köszönhetően sok csörnyeföldi talált itt munkalehetőséget, szinte kizárólag a kereskedelemben.

A térségben a mezőgazdálkodás feltételei nem kedvezőek ezért a község területén elsősorban a környezetérzékenységre, illetve a kettős meghatározottságra kell alapozni a jövőbeni gazdálkodási módokat.

A településen az élővilág, a víz, és a talajvédelem kiemelt szempont.

A tulajdonviszonyok változása után a termelőszövetkezetektől átvett termelési struktúrák, termelési technológiák és az elavult géppark jellemzik a gazdálkodást. A jövedelmezőség alacsony. A terület a növénytermesztés meghatározó növényei a kukorica, a búza és az árpa. Emellett minimális napraforgó, repce, olajtök, termesztése folyik.

A térség állattenyésztésében az elmúlt időszakban jelentős negatív változások történtek. A termelészövetkezetek felbomlása, illetve megszűnése a jövedelmezőségi viszonyok alakulására a szarvasmarha és sertés állomány jelentős lecsökkenéséhez vezetett, de a felvásárlási lehetőségek megszűnése (tejiparnak gazdaságtalanná vált a beszállítás) az egyéni gazdáknál lévő állomány számát is tragikusan lecsökkentette.

A mezőgazdasághoz kapcsolódó feldolgozóipar termelése is jelentősen lecsökkent a térségben.

Erre a területre esik a hazai borvidékek közül a Balaton-melléke borvidék. Egyértelműen fehérbor-termő vidék, bár még nemzetközileg kevésbé ismert. A kedvező domborzati viszonyok a mikroklimatikus adottságok, déli–délnyugati lejtés, a középkötött talaj, a szélsőségektől mentes éghajlata, a Mura és a Kerka folyók kedvező hatása a térséget kiemelt módon alkalmassá teszi a szőlő- és gyümölcs termesztésre.

Nagyüzemi művelésre csak a széles völgyek megfelelőek, de a talaj minősége kifejezetten gyenge.

Az összes területnek mintegy • -e áll mezőgazdasági művelés alatt.

A rendelkezésre álló szántóterületek jelentős részén kukoricatermesztés folyik, kisebb hányadán kalászos gabona (búza, sörárpa) termesztése jellemző. A korábbi nagyüzemi (termelészövetkezeti) mezőgazdasági termelés egyoldalúvá tette a termelési struktúrát.

A sajátos táji és klimatikus adottságoknak köszönhetően kiváló adottságokkal rendelkezik a terület a szőlő és a gyümölcs termesztésére. Elsősorban a szőlő az amely nagyobb területen termesztési hagyományokkal rendelkezik (már az 1200 években is a letelepített barátok borban adóztak!) és a jelenleg is jelentősebb területek kerültek felújításra és telepítésre. A terület szerves része a Balaton melléki borvidéknek. A helyi gazdák tagjai a Kerka Muramenti Hegyközségnek. A korábbiakban ellentétben kialakulóban van a minőségi szőlőtermesztés és bortermelés szerkezete. A hagyományos fajták részben a illetve direkttermők teljes egészében kiváltásra kerültek a területen.

A korábbi időszakban meghatározó a település életében az állattartás. Szinte minden család tartott szarvasmarhát, disznót és egyéb lábasjószágot (asszonyállat). Mára az állatállomány drasztikusan lecsökkent.. Ennek egyik legfőbb oka a falusi életforma alapvető megváltozásában illetve a piaci viszonyok megváltozásában keresendő.

A település külterületének jelenős részét az erdők teszik ki. Az 1258 ha erdő jelenős része kiváló minőségű zonális bükkös. Ez az erdőtípus az ország legalacsonyabban zonális bükkös erdőtársulása.

Az erdők tulajdonosa meghatározó részben a Magyar Állam (kezelője a Zalaerdő RT)., kisebb arányban magánszemélyek. A Kerka-Menti Települési Szövetség területére, így Csörnyeföld településre is elkészült egy erdészeti fejlesztési terv, mely részletesen a kidolgozta a meglévő területek hasznosításának lehetőségét erdőtelepítésre. Figyelembe véve a rendelkezésre álló területeket művelési mód és ágak szerint további jelentős területek erdőtelepítésére kerülhet sor.

Zala megye területe egyetlen egy vadgazdálkodási körzetbe, a Dél-Vasi-Zalai Vadgazdálkodási Körzetbe esik. A körzetben él a magyarországi gímszarvas populáció legértékesebb része, ugyanis a magyarországi kapitális trófeák mintegy 50%-a innen került terítékre. Kiemelt vadgazdálkodási cél tehát, hogy az állomány minősége bölcs hasznosítás mellett hosszú távon fennmaradjon.

A település területén vadászati joggal a Zalaerdő Rt. és a Vöröskő Vadásztársaság rendelkezik. A területen becsült nagyvadállomány lényegesen meghaladja a vadgazdálkodási üzemtervben meghatározott maximális mértéket. Ezért a nagyvadállományt a jövőben drasztikusan csökkenteni kell. Különösen vonatkozik ez a gímszarvasra és az őzre, mely a mezőgazdasági kultúrákban jelentős károkat okoz, és megakadályozza az erdők természetes felújítását.

Infrastruktúra

A település a főbb közlekedési útvonalak 7538-as számú közút mentén helyezkedik el. A jelenleg megépült M70-es autópályával, amelyről lehajtó csak Torniszentmiklóson illetve Muraszemenyén van a település relatíve elzárta vált. Közvetlen kapcsolatait tekintve Dobóiról illetve Murátrákáról közelíthető meg. Az M70-es autópályát megépülésével jelentősen javultak a térségi közlekedési feltételek. Az új autópályát megépülésével a település rácsatlakozhat a Szlovéniát Budapesttel összekötő közlekedési folyosóra.

Autózva az M70 falu alatti szakaszán kellemes látvány tárul az ember szeme elé, ha a falu felé néz.

Az úthoz közel eső részen a hátsó kertek látszanak, melyeket tavasztól őszig a kertek lombos fáinak takarnak. Mivel a tervező késő nyáron járta be a területet ezért feltételezi, hogy a szabályos rendben épített falusi házak látványa (udvari részei) nem lehet kellemetlen látvány (a melléképületek nagy része az oldalhatáron álló beépítésű lakóházak majdnem azonos magasságú és minőségű folytatása miatt).

Feljebb emelve a tekintet a lankás domboldalon telepített szépen művelt szőlősorok és gyümölcsösök foltjai és az erdők lombzatának felső része nyújt kellemes látványt.

A kertek végének fásítása, ligetesítése fokozhatna az amúgy is kellemes látványon.

A legközelebbi városok Lenti 20 km-re, a statisztikai körzet központ Letenye 10 km-re, Nagykanizsa a térség egészségügyi feladatit ellátó intézményeket működteti 30 km-re. Letenyén vannak a körzeti hatósági és igazgatási feladatokat ellátó intézmények. Letenye és Nagykanizsa a megépült M70 autóúton jól megközelíthető, míg Lenti a 7538-as közúton. Ezek a városok biztosítják többnyire a helyi munkaerő foglalkoztatását.

Közvetlen vasúti kapcsolatok nincsenek. A legközelebbi vasúti csatlakozási pontok Csömödérben (12 km) illetve Lentiben (20 km) vannak, illetve déli irányban Horvátország felé Nagykanizsán.

Nemzetközi repülőtér legközelebb Sármelléken található, mely jelenleg jelentős fejlesztések előtt áll és régiós feladatokat fog ellátni. Sportrepülőtér Nagykanizsán található.

Tömegközlekedés csak közúton biztosított. A Zala Volán helyközi járatai bonyolítják le az utasforgalomhoz igazodóan nagyrészt a helyi igényeknek megfelelően került kialakításra.

A belterületi utak részben a Zala Megyei Közútkezelő KHT kezelésében, részben a helyi önkormányzat kezelésében vannak. Ezek állapota jelentősen leromlott, nagyrésztük felújításra szorul. A külterületi mezőgazdasági úthálózat igazodik a gazdálkodási igényekhez, állapotuk leromlott, mindenütt javításra szorulnak.

A település belterületén 2004-ben épült a kerékpárút, amelynek regionális kapcsolatai nincsenek, csak a belterületet érinti. Ennek megépítését legfőképpen a nagymértékű áthaladó személy- és teherforgalom tette szükségessé.

A térségben az 50-es évektől korábban a MAORT később a MOL jelentős olajbányászati tevékenységet folytatott, melynek révén a kistérségben így a településen is kiépítették a földgáz hálózatot. A hálózat modernizálása és felújítása mintegy 10 éve megtörtént. A település valamennyi lakóháza vezetékes földgázzal ellátott.

A legközelebbi benzinkút Letenyén található.

A községben 219 db lakott és 18 üresen álló lakóingatlan található. Valamennyi háztartás villamos energiával ellátott. Az elektromos energia szolgáltatója a pécsi központú E-ON Rt, melynek regionális központja Keszthelyen található. A településen közvilágítás korszerűsítése megtörtént. A közintézmények (Polgármesteri Hivatal, a Körjegyzőség, a Faluotthon) villamos energia ellátása biztosított. A településen működő vállalkozások, - mint nagyfogyasztók.- energia igényét a hálózat biztosítani tudja és a további fejlesztéseknek, sincs műszaki akadálya.

A község külterületét érinti még az M70-es autópályát nyomvonalával párhuzamosan a 400 KV-os távvezeték, amely Szlovénia és Horvátország felé biztosít regionális kapcsolatot. Magyarországi csomópontja Söjtörön található, mely a térség energiaellátási alközpontja. A település elektromos hálózatának felújítása (oszlop és légvezeték csere) ugyancsak megtörtént.

Az energiaárak emelkedésével lakossági szinten is egyre inkább előtérbe kerül az energiatakarékosság és a megújuló energiaforrások hasznosítása. A energia takarékoság tekintetében az új építésű házaknál már meghatározó szempont a korszerű fűtési technológia alkalmazása, a házak hőszigetelése és megfelelő minőségű hőszigetelő nyílászárók beépítése. A korábban épült házak esetében is utólagos hőszigeteléssel és nyílászárók cseréjével igyekeznek kezelni ezt a problémát.

Csörnyeföld a korábbi olajbányászat eredményeként több melegvizes kúttal rendelkezik, amelyeket jelenleg nem hasznosítanak.

A terület lehetőségeiből adódóan kezdeményezés van a szélenergia hasznosítására is.

A megújuló energiaforrások alkalmazásában még nincs példaértékű kezdeményezés illetve megvalósult beruházás a község területén. További széleskörű tájékoztatás illetve „pilotaprojektek” megvalósítása szükséges.

A település területfejlesztés eszköz- és intézmény rendszere

2.1 A település fejlesztés szervezeti alapeleme az önkormányzati testület és a testület által létre hozott bizottság. A szervezet adminisztratív kiszolgálását és törvényességi felügyeletét a Polgármesteri Hivatal ill. Kőjegyzőség látja el.

A település fejlesztési munkák elvégzésekor fontos szerepet biztosít a környező településeknek és a kistérségi társulásnak és a megyei ill. országos területfejlesztési szervezeteknek.

A szükséges források között az önkormányzati önerőt meglévő vagyoni háttérrel vagy hitelfelvétellel biztosította. Az önerő biztosításával pályázati úton nemzetközi pénzalapok (pl.: Phare) és hazai támogatásokra alapozva finanszírozta az önkormányzat beruházásait

A fejlesztés lehetséges irányai

A területi egység fejlesztését befolyásoló tényezők

Infrastrukturális ellátottság volt az elsődleges cél, amit a település a 1990-es évek óta folyamatosan célként tűzött ki. Ezek kialakításával bármilyen irányú fejlődés hátterét kívánta megteremteni a település.

Az önkormányzat fejlesztési lehetőségeinek elemzése

Erősségek:

- Információ
- Kiterjedt kapcsolatrendszer
- Autópálya a település közigazgatási területén belül
- Földrajzi adottságok

Gyengeségei:

- tőke hiány
- piaci és vállalkozói ismeretek az ágazatról
- terület igény

Lehetőségek:

- befektetői kiejánlások
- tőke bevonás – állami és pénzügyi források alapján
- vagyon kezelési társaság létrehozása beruházói ill. üzemeltetői célokkal

Veszélyek:

- konkurencia harc

Az infrastruktúra állapota a lakosság komfortérzetének alapja. Javítása érdekében szükséges:

- Lakótelkek kialakítása, ipari parkra alkalmas terület kijelölése
- Járdák felújítása

Csörnyeföld mint kellemes táji környezettel rendelkező település, megfelelő, nyugodt területet kínálhat a pihenni, üdülni vágyó vendégforgalomnak. Ebből a célból szükséges a természetbarát, illetve falusi turizmus lehetőségének megteremtése, a szálláslehetőségek mennyiségének és minőségének növelése, a turisztikai programkínálat bővítése, színvonalának emelése.

A község területén belül három életnagyságú faszobor , egy Mária kegyhely és egy emlékmű található több szép sírral együtt a temetőben.

A bor kultúra védőszentje Szt. Orbán két helyen is megvan örökítve, a szőlők a „ bejáratnál” Kültérületen és a templom körüli parkban. Ugyancsak a templom előtt Szt. István ábrázolás van.

A Mária kegyhely hegyoldalban elhelyezett épített szoborfülke szép megoldás.

Kiemelik a község amúgy is szépen és jó ízléssel kialakított központi részét.

A templom melletti –arra szinte ráépülő-félig használt-félig üres üzletház lebontásával további zöldterületi lehetőség alakulhat ki a központban.

A meglévő intézmények a mennyiségi igényeknek megfelelnek, az építészeti állaguk javítására és megőrzésére kell törekedni.

A községben az ivóvíz ellátás hosszútávon is megoldott. A község szennyvízcsatornával való ellátása megoldott.

A községben a csapadékvíz elvezetés nyílt árkos rendszerű mely karbantartásra szorul.

A település elektromos energia ellátása megfelelő. A község vezetékes földgázzal való ellátása megoldott.

A község vezetékes telefon ellátottsága megfelelő, a lakossági igényeket a szolgáltató ki tudja elégíteni. A mobil telefon elérhetősége a település területén megoldott.

Csörnyeföld térségének környezeti állapota összességében jó, jelentős terhelésektől mentes. Ezen, kedvező helyzet megőrzésére a továbbiakban is fokozottan törekedni kell.

A tervezés során foglalkozni kell a szakhatóságok véleményezési eljárásban adott nyilatkozataiban megfogalmazottak tervbe illesztésével.

A tervezés során kerül összeállításra a település új helyi építési szabályzata, amely már az új építési jogszabályoknak megfelelően készül el. A rendelettervezet megfelelő keretet biztosíthat a településfejlesztés kibontakozó folyamatának.

Program

A területfejlesztés célja, hogy a település arculata azonosuljon azokkal a stratégiai célokkal amik lehetőséget adnak egy rövid, közép és hosszú távon a település lakói és az önkormányzat megfogalmazott céljának.

A fejlesztés célja, hogy település lakosság megtartóereje megmaradjon ill. fejlődjön elsősorban a fiatal házaspárok és családok körében.

Cél rendszer

A település szerkezetének átalakítása

A területi egység fejlesztésének lehetséges irányai:

- Hatékonyan gazdálkodó, helyi munkaerőt foglalkoztató vállalkozások fejlődésének támogatása, új vállalkozások kialakulásához szükséges előfeltételek biztosítása.
- A természetbarát, illetve falusi turizmus továbbfejlesztési lehetőségének kialakítása, a szálláslehetőségek növekedés feltételeinek megteremtése, a turisztikai programkínálat bővítése, színvonalának emelése. Kilátó építésének lehetősége.

- Úthálózat fejlesztése, kiépítése, meglévő utak szilárd burkolattal történő ellátása, fejlesztéseknek megfelelő úthálózat kiépítése
- A település belső útjainak jó minőségű szilárd burkolattal történő ellátása.
- Kerékpárutak kiépítése
- A település területén biztosítani kell a lehetőségét annak, hogy bárki kereskedelmi tevékenységet folytathasson úgy, hogy azzal ne zavarja környezetét elfogadhatónál nagyobb mértékben
- Fel kell térképezni a település helyi építészeti értékeit, az arra érdemes értékek megőrzése érdekében, helyi önkormányzati rendeletet kell alkotni
- Az új közművek építéséhez helyet kell biztosítani a közterületeken, és figyelmet kell fordítani a műtárgyak tájképet legkevésbé zavaró kialakítására. Telephelyek kialakítására alkalmas terület kijelölése ipari tevékenység folytatására
- A közösségi zöldterületeket (sportpálya, játszótér, park) kell kialakítani, a meglévőket fejleszteni.
- A község kedvező környezeti állapotának megőrzése érdekében, csak a környezetet minimális mértékben terhelő ipar települését célszerű támogatni.

A településfejlesztési koncepció megvalósítással, a fejlesztéssel foglalkozó intézmény rendszerének meggyőződése, hogy a település szerkezetének racionalizálása szükségszerű és időszerű kérdés, aminek középpontjában a településen megforduló és itt élő emberek állnak. A célok eléréséhez az eddigi forrás szerkezet és befektetői tőke bevonását tartja szükségesnek az önkormányzat.

A környezeti, társadalmi és gazdasági hatása egyértelműen pozitív.

Településszerkezet

A településszerkezeti terv legfőbb feladata a település szerkezeti elemeinek illusztrálása, összefüggéseik, valamint a település érrendszerének is nevezhető közlekedési hálózat ábrázolása. Ami a tervfajta nevéből is adódik a települést különböző településszerkezeti egységekbe kell sorolni.

A település közigazgatási területe beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területekre osztható.

A település szerkezetileg beépítésre szánt építési övezetekre, valamint beépítésre nem szánt övezetekre osztható fel.

A beépítésre szánt területek (építési övezetek) jelentős része falusias lakó terület-felhasználási kategóriába sorolható. Ugyancsak beépítésre szánt terület egységek közé tartozik a településközpont vegyes, valamint ipari gazdasági, különleges területek.

A beépítésre nem szánt területek (övezetek) a közlekedési területek, melyek mind a, mind a beépítésre nem szánt területeken megtalálhatók, illetve a mezőgazdasági terület, és erdőterület. A kialakított zöldterületek (közpark, közkert) a település belterületén találhatók meg.

A településszerkezeti egységek:

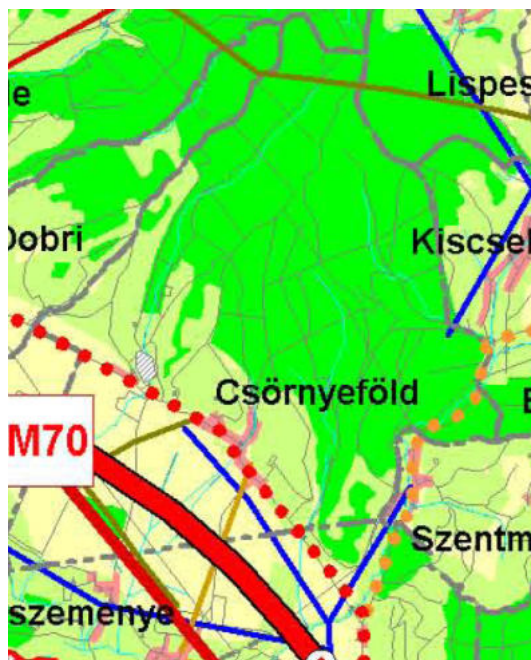
Beépítésre szánt terület egységek (építési övezetek):

- Falusias lakóterület
- Településközpont vegyes terület
- Különleges terület
- Ipari gazdasági terület (és tartalék ipari terület)

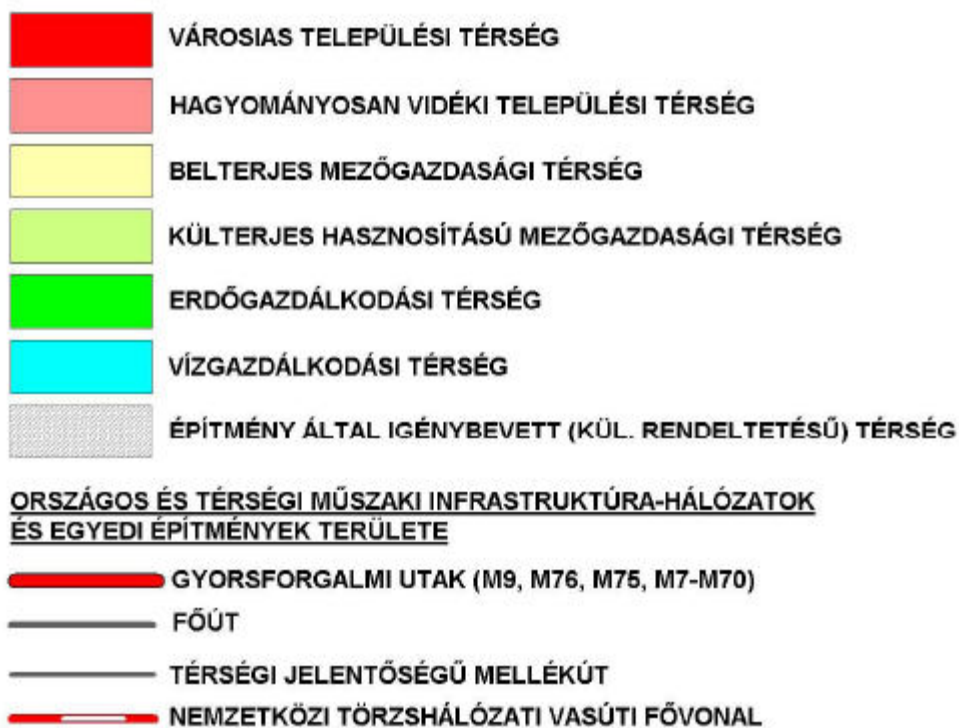
Beépítésre nem szánt terület egységek:

- Közlekedési és közműterületek
- Zöldterület
- Erdő terület
- Mezőgazdasági terület
- Egyéb (vízgazdálkodási) terület

Területfelhasználás alakulása, a területfelhasználási egységekre vonatkozó szabályok

(Részlet a Zala Megyei rendezési tervből)

Az erdőgazdasági térség területfelhasználására vonatkozó Zala Megyei Rendezési tervben szereplő szabályozás:

„A megyei szerkezeti tervben erdőgazdálkodási térségként lehatárolt területet a településrendezési tervekben legalább 85%-ban erdőterület kategóriába kell sorolni.”

Csörnyeföld területén a megyei rendezési tervben előírt paraméterek 100%-an teljesülnek, az erdőterületekre vonatkozóan.

Az mezőgazdasági térség területfelhasználására vonatkozó Zala Megyei Rendezési tervben szereplő szabályozás:

„A mezőgazdasági térségen belül a települési területfelhasználási egységek kijelölése során a külterjes mezőgazdasági térséget legalább 75%-ban, a belterjes mezőgazdasági térséget legalább 85%-ban mezőgazdasági terület kategóriába kell sorolni.”

Csörnyeföld területén a megyei rendezési tervben előírt paraméterek 100%-an teljesülnek, az belterjes mezőgazdasági térségre vonatkozóan, a külterjes mezőgazdasági térségre vonatkozóan pedig 93,53% -an teljesül.

Csörnyeföld területén a megyei rendezési tervben előírt paraméterek

Beépített, illetve beépítésre szánt terület	Jelenleg	Tervezett
Lakóterület	66,00 ha	67,91ha
<u>Beépítésre nem szánt terület nagysága</u>	<u>2308 ha</u>	<u>2306,09 ha</u>
Összes terület:	2374 ha	2374 ha
(Tartalék iparterület		41,49 ha)

A beépítésre szánt területek nagysága 1,02%-kal növekednek, mely összesen 3 új telek kialakítását jelenti. A település már belterületi részein alakíthatók ki további építési telkek.

A tartalék iparterületek beépítése a területek szabályozásával válik lehetővé.

Biológiai aktivitásérték számítás

Védelmi erdő biológiai aktivitásértéke: $1219,7\text{ha} \cdot 9 =$	10977,3
Gazdasági erdő biológiai aktivitásértéke: $958,3 \cdot 6 =$	5749,8

A falusias lakóterület jelenlegi biológiai aktivitásértéke: $66 \text{ ha} \cdot 2,5 = 165$

Mezőgazdasági területek biológiai aktivitásértéke: $130 \text{ ha} \cdot 3 = 390$

Összesen: 17282,1

17.307 ha szántó terület van kijelölve tartalék iparterületnek, így a meglévő $17.307 \text{ ha} \cdot 3 = 5.1921$ aktivitásérték $17.307 \cdot 0,4 = 6.923$ lesz az érintett területeken.

1,91 ha $(1,91 \cdot 3) 5,73$ aktivitás értékű szántó terület értéke pedig $0,982 \text{ ha} \cdot 2,5 = 2,455$ falusias lakóterületű és $0,99 \text{ ha} \cdot 8 = 7,92$ értékű területté alakítható.

A tervezett változtatások után:

Védelmi erdő biológiai aktivitásértéke: $1219,7 \text{ ha} \cdot 9 = 10977,3$

Gazdasági erdő biológiai aktivitásértéke: $966 \text{ ha} \cdot 6 = 5797$

A falusias lakóterület biológiai aktivitásértéke: $67,91 \text{ ha} \cdot 2,5 = 169,76$

Mezőgazdasági területek biológiai aktivitásértéke: $112,7 \text{ ha} \cdot 3 = 338,1$

Összesen: 17283

Falusias lakóterület

A lakóterületek a település azon szerkezeti egységei, ahol elsősorban a lakófunkció dominál. A település nagy része falusias lakóterületbe tartozik. A falusias lakóövezetben különböző intézmények (igazgatási, kereskedelmi, szolgáltató funkció stb.) elhelyezhetők.

Az épületállományt vizsgálva a keskeny épületek a jellemzők, melyek építménymagassága 5,0-5,5 m körül alakult ki. A tetőformát tekintve a nyereg-, és sátoztető, míg a héjalást tekintve a cserép a jellemző. A szabályozási előírások megfogalmazásánál a kialakult állapotnak megfelelően kerültek megfogalmazásra a szabályozási elemek, így új épületek kialakítása, illetve a meglévők felújítása esetén a településképbbe illeszkedő, harmonikus beépítést érhetünk el.

A település nyugati részén új lakótelkek kialakításával kívánja az önkormányzat az újonnan betelepülők részére biztosítani a szükséges telekigényt. A területen azok számára biztosítanak lakótelket, akik a foghíjakat nem kívánják beépíteni.

A területen kb. 3 új lakóterület kerül kialakításra.

A településen a foghíjtelkek beépítését szorgalmazza az önkormányzat, ezért nem történik jelentős belterületbe vonás.

Településközpont vegyes terület

A község településközpontja szépen kialakított, a központi funkciók (polgármesteri hivatal, templom, boltok, faluház) nagyrészt egy területen megtalálhatók. A területen egyházi, illetve kulturális funkciók mellett további funkciók is megtalálhatók.

A terület fejlesztésével, a zöldfelületek bővítésével, frissítésével gyermekjátékok kihelyezésével, játszótér kialakításával erősíteni lehet a terület közösségi szerepét.

A területen lehetőség mutatkozik további épületek kialakítására.

A településközpont terület felhasználása miatt, illetve elhelyezkedése miatt a település egyik legértékesebb területe. A terület elsősorban tehát közösségi (kereskedelmi, szolgáltató, intézményi) funkciók biztosítására kell fenntartani, ami természetesen nem akadályozza meg a lakófunkció megjelenését sem. Javasolt a kereskedelmi és a lakófunkció kombinálása akár úgy is, hogy a földszinti területeken kereskedelem, az emeleti területeken a lakófunkció kerül elhelyezésre.

A településközpont területen, ingatlanon belül kell kielégíteni az igényeknek megfelelő parkoló kapacitást. A terület 60%-át parkosítani kell, melyet közösségi céllal közparkként kell fenntartani.

Különleges terület

A településen egy temető található.

A faluközponttól keletre található az a temető, amely a hosszú távú igényeket is ki tudja elégíteni, nem szorul bővítésre. A temetőben új építésű ravatalozó is található. A temetőben

több védett síremlék, régészeti érték is található, ezért szükséges a temető védetté nyilvánítása. A temető mellett a parkolás megoldott, ill. a Temető úton is megoldható a parkolás.

A település területén található bánya területe is a különleges területbe tartozik.

Ipari gazdasági terület

A településtől keletre helyezkedő jelenleg is üzemi terület továbbiakban is ipari terület övezetbe kerül besorolásra. A településtől keletre elhelyezkedő 05 hrsz.-ú, a délre fekvő 0103/1, 0103/8, 0103/10, 0103/12, 0124/1-2 hrsz.-ú, és a nyugatra található 0149/4 hrsz.-ú telkek tartalék ipari területbe soroltak. A település a jövőben a megépült M7-es autópálya adta lehetőségeket szeretné kihasználni. A település ill. a környező települések a munkaerő biztosítására készek. A foglalkoztatottak számának növelése a település lakóinak számát is növelheti, ezért a munkahelyteremtés elsődleges feladat.

Amennyiben ipari hasznosításra kerül sor a területen, úgy védőzöld telepítése szükséges a kialakítandó telekhatár mentén.

A létesítmények telepítésének engedélyezésekor figyelembe kell venni a levegő és talajvédelemre vonatkozó környezetvédelmi előírásokat. A község levegőtisztaság védelme érdekében kizárólag olyan tevékenységet folytató létesítmények engedélyezhetők, amelyek a zajkeltés és szennyezőanyag kibocsátás szempontjából megfelelnek a mindenkor érvényes hatósági előírásoknak és a szabványokban rögzített határértékeknek.

A létesítmények parkolási igényét a területeken belül kell megoldani.

Közlekedési és közműterület

A közlekedési és közműterület a település azon beépítésre nem szánt területe, amely a közlekedési felületek (utak, járdák, vasút) valamint a közművezetékek elhelyezésére szolgál.

Közlekedési alátámasztó munkarész készült mely a dokumentációhoz csatolva található meg.

Zöldterület

A zöldterület állandóan növényzettel fedett közterület, amely közvetlenül közútról, köztérről megközelíthető. A zöldterületek a település rekreációs területei, elsősorban a helyi lakosság pihenésének, kikapcsolódásának tere.

A készülő rendezési terv közparkként javasolja kialakítani a templom mögötti területet, játszótér létesítésével.

A liget utcai felduzzasztott patak alapos rendbetételével nagyon szép faluközponthoz csatlakozó terület alakítható ki.

A zöldterületen változatos növénytelepítés, feltáró útrendszer, játszó és sporttevékenységet szolgáló építmények helyezhetők el.

Tájtervezési munkarész készül alátámasztó munkarészként, mely a dokumentációhoz csatolva található meg.

A Vörcsök területén található használaton kívüli temető kegyeleti parkként nyilvántartott terület.

Mezőgazdasági terület

A mezőgazdasági terület elsősorban rét, legelő, szántó, szőlő, gyümölcsös (M), illetve kertes (MK) felhasználású lehet. A település külterületén, a belterületet különböző művelésű ágú mezőgazdasági területek övezik, melyek erdőterületek, valamint utak szabdalnak.

Csörnyeföldön hasznosított mezőgazdasági területeken növénytermesztés folyik. A nagyobb kiterjedésű táblákon jellemző a bogyós és szemes (kukorica) növények termesztése.

A mezőgazdasági rendeltetésű területen a növénytermelés és állattenyésztés, valamint az ezekkel kapcsolatos termékfeldolgozás és tárolás építményei helyezhetők el. A gazdaságok kialakulása esetén legalább 6000 m² egybefüggő mezőgazdasági megművelt földrészleten van lehetőség, legfeljebb 2%-os beépítettséggel lakó vagy gazdasági épület, valamint a falusi turizmust szolgáló egyéb rendeltetésű épület elhelyezésére.

A „szőlő hegyre” több helyen lehet feljutni a faluból, részben kiépített, de nem eléggé karbantartott úton.

Néhány szép, de használaton kívülprésház található még, de a többiek sajnos módon átalakították. Véleményünk szerint a néhány meglévő sem védhető ház.

Az átalakított présházak egy része alkalmas lehet kisebb turistacsoportok fogadására.

Erdőterület

Csörnyeföld összefüggő erdőterületekben gazdag, közigazgatási területén nagy erdőségek találhatók.

Az erdős, ligetes területek megóvandók, az erdőgazdálkodást továbbra is fenn kell tartani. A tájjelleg megőrzése és környezetvédelmi okok miatt erdő hosszú távon nem szűnhet meg.

A dombos erdőterületek gazdag faállománya mellett a jelentős vadállomány is rendkívül fontos.

Vízgazdálkodási terület

A meghatározó vízfolyások esetén azok hullámterei sorolhatók vízgazdálkodási terület kategóriába.

A beruházások során vigyázni kell a vízfolyások tisztaságára.

Az utak mentén található árkok folyamatos karbantartásáról gondoskodni kell. Az út menti árkokat legalább két évente, illetve szükség esetén ki kell ásítani, továbbá az útpadkát le kell tolni, hogy az útfelületről a csapadékvíz szabadon az árokba folyhasson.

Tűzvédelem

Az építési jogszabályok, a kötelező nemzeti szabványok vonatkozó tűzvédelmi előírásain túlmenően figyelembe kell venni, és értelemszerűen alkalmazni kell a 35/1996. (VII.29.) BM. rendelettel kiadott Országos Tűzvédelmi szabályzat előírásait, ezek közül különös figyelemmel:

- A tűzoltóság vonulása és működése céljára az építményekhez olyan utat, illetőleg területet kell biztosítani, amely alkalmas tűzoltógépjárművek nem rendszeres közlekedésére és működésére.
- Az utak szélességének tervezésekor figyelembe kell venni, hogy a tűzcsapokról a tűzoltó gépjárművek részére úgy kell felállási helyet biztosítani, hogy azok mellett legalább egynyomsávú közlekedési út szabadon maradjon.
- Tűzoltás céljára a településen a mértékadó tűzszakasz függvényében a jogszabályban előírt oltóvíz intenzitást kell biztosítani. Szabadtéren vagy a település létesítményeiben a legtöbb oltóvizet igénylő tűzszakasz alapterülete.
- Az előírt oltóvíz intenzitás, továbbá a létesítmények tűzveszélyességi osztálytól függő kifolyási nyomásigény, valamint a közműrendszer kialakítását figyelembe véve kell a vízvezeték hálózat belső átmérőjét méretezni. Egyirányú táplálás esetén a vezeték legalább NA 100, körvezeték esetén legalább NA 80 legyen. Lehetőség szerint a vízvezeték körkörös legyen kialakítva.
- A vízvezeték hálózatot úgy kell méretezni, hogy a településen a kommunális, átlagos létesítményben pedig a technológiai víz mellett a meghatározott oltóvíz mennyiséget egyidejűleg biztosítja.
- A település, valamint létesítmény létesítése, bővítése esetén az oltóvizet az egyes szakaszok használatba vételével egyidejűleg kell biztosítani.
- A tűzcsapokat a védendő építménytől megközelítési útvonal mentén 100 m-nél távolabb és egymáshoz 5m-nél közelebb elhelyezni nem szabad.
- A tűzcsapok tervezett telepítési helyét a területileg illetékes önkormányzati tűzoltósággal egyeztetni kell.
- A vízszerezési helyet úgy kell kialakítani, hogy a tűzoltógépjárművel mindenkor megközelíthető legyen, az oltóvíz akadálytalanul megközelíthető legyen.

Az építmények közötti legkisebb távolság szabályozása az OTÉK 36.§-a szerint történik. Kialakult állapot esetében, helyi építési szabályzat hiányában, amennyiben a jogszabályban előírt mértékek nem tarthatók, a tűzvédelmi hatóság szakvéleménye irányadó az első fokú építési hatóság engedélyezési eljárásban.

Intézményellátottság

A településen óvoda, általános iskola nem működik. A településen a kulturális igényeket szolgáló művelődési ház és könyvtár megtalálható.

Intézménymérleg

Igazgatási létesítmények

Községháza:	helyben
Rendőrség:	körzeti megbízott

Egészségügyi létesítmények

Szakorvosi rendelő	Letenye
Háziorvos	Muraszemenye
Gyermekeorvos	Muraszemenye
Fogorvos	Letenye
Kórház	Nagykanizsán
Gyógyszertár	Letenye

Oktatási, kulturális intézmények:

Óvoda:	Muraszemenye
Általános iskola	Muraszemenye
Könyvtár	helyben
Faluház	helyben

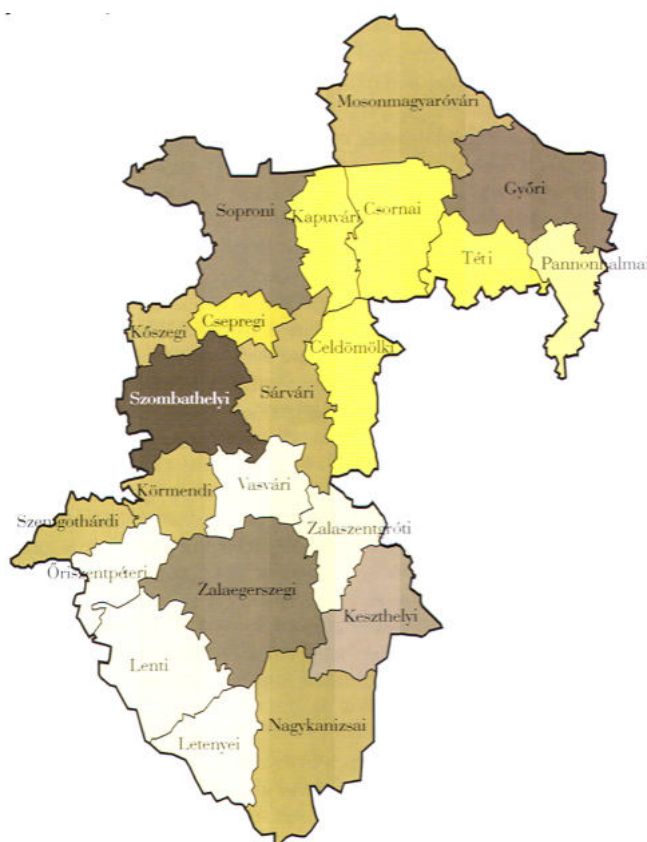
A településen egy kocsmá, ABC és kettő presszó áll a vendégek rendelkezésére.

Regionális kapcsolatok

A településrendezési terv a magasabb szintű előírásokat Országos Településrendezési Teret és Megyei Területrendezési Tervet és a megyei kistérségi fejlesztési koncepciót figyelembe véve készült.

A Zala Megyei Területrendezési Tervben a település beépítésre nem szánt területeinek jelentős része erdőgazdasági térségbe és mezőgazdasági térségbe sorolt terület. Csörnyeföld község területére készített településrendezési terv a besorolásokat figyelembe véve készült. A beépítésre szánt terület a hagyományosan vidéki települési térségbe sorolható. Központhiányos, védett természeti terület jellemző.

A régió 22 kistérségét 1–6 osztályba – csoportba – lehet sorolni fejlettségük szerint. Ennek értelmében Zala megye három kistérsége a legkedvezőtlenebb rangsort kapta Lenti, Letenye, Zalaszentgrót.

**Általános jóléti mutatók kistérségi megoszlása
kistérségi csoportosításban osztályozva**

Nyugat-Dunántúl az élénk helyi és nemzetközi együttműködési hálózatok régiója, amely európai dinamikus gazdasági, közlekedési, tudás és kommunikációs tengelyek aktív formálójaként, az ember és környezete kiegyensúlyozott kapcsolatára építve Magyarország – gazdaságilag, szervezetileg és kulturálisan is megújuló - zöld jövőrégiójává válik.

A régió:

- A természeti környezetét társként - és nem forrásként- kezeli.
- Az örökségét, sajátosságait és az emberi értékeket ápolja.
- Elősegíti az egyének, családok, közösségek és a gazdaság életének kiegyensúlyozott fejlődését és megújulását.

Zala megye a „Zöld jövőrégió” alapító tagja. Csörnyeföld település bekapcsolódva a megyei fejlesztési tervekhez célként tűzte ki:

- megtartja természeti-, táji-, épített örökségi értékeit, megnövelt erdeit,
- megtisztítja vízfolyásait, kiépíti teljes közműszolgáltatásait,
- egészséges, biztonságos életkörülményeket, kedvező elérhetőséget teremt,
- mező- és erdőgazdaságát speciális célnövény-termesztésekkel bővíti,
- tovább él az itt élők hagyománytisztelete, ragaszkodása, identitástudata,
- a településhálózati főbb alkotó elemek tevékenysége tovább bővül.

A régió fejlesztésének fő céljai, irányai, melyet Csörnyeföld község önkormányzata is célul tűzött ki:

- környezeti állapot javítása;
- térségi felzárkóztatás, a területi kohézió növelése;
- területi együttműködések bővítése.

A természeti, táji, épített környezeti értékekre, borturizmusra alapozott turizmus, mint húzóágazat minőségi fejlesztése összekapcsolva a vidékfejlesztési és területi kiegyenlítést célzó feladatokkal.

Zárszó

Az átfogó és következetes jövőkép megalkotásának kerete a településrendezési terv. Ez a terv magában foglalja a fejlesztés szociális, gazdasági, kulturális és térbeli vonatkozásait, a települést, mint összetartozó egységet tekintve.

Meghatározza az infrastruktúra fejlesztését, a védhető értékeket, az új fejlesztések térbeli elhelyezését, kijelöli a különböző funkciókat befogadó épületek helyét a településen, meghatározza a védendő értékeket.

Így alkothat az önkormányzat világos és megalapozott politikai döntést. Csak egy széles körben elfogadott terv biztosítja az átlátható viszonyokat, a jogi biztonságot és a folyamatosságot, és ez által elkötelezettséget is tervez. Ezek a tényezők pedig elengedhetetlenül szükségesek ahhoz, hogy a befektetőket ösztönözni lehessen.

Nagykanizsa, 2007. június hó

Dabóczi József
irányító felelős tervező
okleveles építészmérnök

Moldován Ágnes
társtervező
településmérnök

KÖRNYEZETVÉDELMI FEJEZET

Földrajzi fekvés, éghajlat, domborzati viszonyok, vízrajz

Csörnyeföld a Mura balparti sík kistájban, Zala megye területén helyezkedik el. Területéhez tartozik délről a Mura által feltöltött sík területek, míg északról a letenyei-dombsághoz tartozó területek határolják. A kistáj területe 200 km² (a közértáj 100 %-a. a nagytáj 2,8 %-a).

A község környezetének tájtipológiaiát tekintve mérsékelt hűvös-nedves, szubatlanti éghajlatú, magas talajvízű teraszos folyóvölgy, melyre az É-ről határos eróziós-derázis dombságok szélesebb-keskenyebb lejtőszákkal ereszkednek le. A széles ártér feletti terület nagyobb Ny-i részét pszeudoglejes barna erdőtalaj fedi, amelynek több mint 2/3-a szántóként hasznosul. A magasabb fekvésű D-i lejtőkön szőlőket találunk (7 %). A K-i tájrészen agyagbemosódásos barna erdőtalaj foglalja el a tájnak kb. • -ét. Rajtuk a szántók, a szőlőgyümölcsösök és a gyertyános tölgyes erdők egy-egy harmados arányban osztoznak. Letenye hévízfeltárása tanúsítja, hogy hévizes terület is folytatódik. Legnagyobb jelentősége azonban a Mura kavicsában tárolt partiszűrűsű vízbázisnak van, aminek jelentősége a jövőben fokozódni fog. A barátságos környezetű táj turisztikai hasznosítását perifériális fekvése hátráltatja.

Domborzati adatok

A Mura széles szerkezeti árkanak magyarországi bal oldali pereme. A Kerka torkolatától Molnáriig a Letenyei dombság D-i meredek peremét követi a folyó idősebb és fiatalabb teraszrendszere. Idősebb teraszait csak kavicsfoszlányok őrzik a folyó vízszintje felett 30-40 m magasságban. Murarátkától a fokozatosan kiszélesedő (5-10 km) völgycsikot a Mura újpleisztocén teraszrendszere és óholocén ártere uralja.

Éghajlat

Mérsékelt hűvös – mérsékelt nedves éghajlatú kistáj. A napfényes órák évi száma 1850 és 1900 között van, a nyári hónapokban kevéssel 750 alatti, míg a tél 180-185 óra. Az évi középhőmérséklet 9,7°C körüli, a vegetációs időszak kevéssel 16,0°C fölötti. A 10°C napi középhőmérsékletnél melegebb napok száma átlagosan 183, az első ápr. 15, az utolsó okt. 15 körül várható. Ápr. 26 és okt. 14 között általában nem szokott a hőmérséklet fagypontra alá süllyedni; ez évi 171 napot jelent. Elég mérsékelt a nyár legnagyobb felmelegedés értéke (32,5°C), ugyanakkor a tél átlagos abszolút minimum -18,0 °C körüli.

Az évi csapadék összeg 800 mm körüli, a hegy- és magasabb dombvidéket leszámítva hazánk legcsapadékosabb tája. A vegetációs időszak csapadéka a terület Ny-i részén meghaladja a 480mm-t, K-i részén 460-470 mm. A legnagyobb 24 órás csapadékot, 116 mm-t, Murakeresztúron észlelték. A hótakarós napok száma 40, az átlagos maximális hóvastagság 32 és 35 cm közötti. A kistáj ariditási indexe 0,88 és 0,90 közötti. Közvetlen széladatok a területről nem állnak rendelkezésre, de feltehető, hogy a környező tájakon uralkodó É-i szél itt

is jellemző, és a Mura-völgyel párhuzamos (ÉNy-DK) irányú szelek gyakorisága sem elhanyagolható. Az átlagos szélsősebesség 2,5 m/s-ra becsülhető. Az éghajlat az erdőgazdálkodás és az állattenyésztés szempontjából egyaránt kedvező.

Vízrajz

A Mura bal oldali völgsíkja az országhatár elérésétől a Dráva torkolásáig. A Mura hazai (és táji) hossza 47 km. Jelentősebb mellékvizei: Lendva-Adoványi-csatorna, Szentadorján-patak, Béci-patak, Borsfai-patak, Újkúti-patak. Bő lefolyású terület.

Vízfolyás	Hossz, km	Vízgyűjtő terület km ²	Árvízi hozam m ³ /s
Mura	47,0	1987,0	1330
Lendva-Adoványi-csatorna	6,5	185,0	129
Szentadorján-patak	11,0	45,0	23

Az itteni vízfolyások különleges adottsága, hogy ősszel is lehetnek árvizeik, bár leginkább nyár elején jelennek meg, míg a kisvizek a nyár végén. A mura vízminősége II. osztályú, de kisvízkor III. osztályú is lehet. A mellékpatakok tiszták. Az ártér kiterjedése 19,5 km², amiből 1,2 km² belterület, 6,5 km² szántó, 10,2 km² rét és legelő, 1,8 km² erdő.

A talajvíz 2-4 m között mindenhol elérhető. Mennyisége tetemes, 5-7 l/s.km². Perifériális fekvése ellenére is vízbázist jelent. Ezért jó lenne megvédeni az itt is fellépő nitrátosodás ellen. Kémiaileg kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos jellegű. ÉNy-on lágy, DK-en 15-25 nk°keménységű. A szulfáttartalom általában 60 mg/l alatt marad. A rétegvizek mennyiségét 1,5 l/s.km²-re számítják. A népesebb településeknek van artézi kútja. Azok mélysége 50-150 m között változik, de esetenként még sekélyebb fúrásokból is nagy vízhozamokat nyernek. Letenyén és Semjénházaán hévizet is feltártak, amit eddig nem hasznosítottak.

Sajátos táji adottságok

A település a 7538-as számú közútról közelíthető meg Dobri és Murarátka felől. A település északi oldalról dombvonulat határolja, míg délről a Mura által feltöltött sík terület. A község kiemelt vonzereje az érintetlen természet, a magas erdősség és a domboldalakon folyó szőlő művelés.

A település adatai, népesség

lakónépessége:	466 fő
területe:	21.2 km ²
lakásállomány:	237
működő vállalkozás:	8

Állattartás

A korábbi időszakban meghatározó a településben életében az állattartás. Szinte minden család tartott szarvasmarhát, disznót és egyéb lábasjószágot (asszonyállat). Mára az állatállomány drasztikusan lecsökkent.. Ennek egyik legfőbb oka a falusi életforma drasztikus megváltozásában illetve a piaci viszonyok megváltozásában keresendő.

Energiagazdálkodás

Gáz és egyéb fosszilis energiahordozóval való ellátás

A térségben az 50-es évektől korábban a MAORT később a MOL jelentős olajbányászati tevékenységet folytatott, melynek révén a kistérségben így a településen is kiépítették a földgáz hálózatot. A hálózat modernizálása és felújítása mintegy 10 éve megtörtént. A település valamennyi lakóháza vezetékes földgázzal ellátott.

Elektromos energia ellátás

A községben 219 db lakott és 18 üresen álló lakóingatlan található. Valamennyi háztartás villamos energiával ellátott. Az elektromos energia szolgáltatója a pécsi központú E-ON Rt, melynek regionális központja Keszthelyen található. A településen közvilágítás korszerűsítése meg történt. A közintézmények (Polgármesteri Hivatal, a Körjegyzőség, a Faluotthon, orvosi rendelő) villamos energia ellátása biztosított. A településen működő vállalkozások, - mint nagyfogyasztók.- energia igényét a hálózat biztosítani tudja és a további fejlesztéseknek sincs műszaki akadálya.

A község külterületét érinti még az M70-es autótű nyomvonalával párhuzamosan a 400 KV-os távvezeték, amely Szlovénia és Horvátország felé biztosít regionális kapcsolatot. Magyarországi csomópontja Söjtörön található, mely a térség energiaellátási alközpontja. A település elektromos hálózatának felújítása (oszlop és légvezeték csere) ugyancsak megtörtént.

Energiatakarékosság és megújuló energiaforrások hasznosítása

Az energiaárak emelkedésével lakossági szinten is egyre inkább előtérbe kerül az energia takarékoság és a megújuló energiaforrások hasznosítása. Az energia takarékoság tekintetében az új építésű házaknál már meghatározó szempont a korszerű fűtési technológia alkalmazása, a házak hőszigetelése és megfelelő minőségű hőszigetelő nyílászárók beépítése. A korábban épült házak esetében is utólagos hőszigeteléssel és nyílászárók cseréjével igyekeznek kezelni ezt a problémát.

Csörnyeföld a korábbi olajbányászat eredményeként több melegvizet kúttal rendelkezik, amelyeket jelenleg nem hasznosítanak.

A terület lehetőségeiből adódóan kezdeményezés van a szélenergia hasznosítására is.

A megújuló energiaforrások alkalmazásában még nincs példaértékű kezdeményezés illetve megvalósult beruházás a község területén. További széleskörű tájékoztatás illetve „pilotaprojektek” megvalósítása szükséges.

A település környezeti állapota

A földfelszín, felszín alatti rétegek és a talajok állapota és védelme

A holocénben alakult ki az a talajtakaró, amely máig jellemzi ezt a vidéket. A geomorfológiai, éghajlati, domborzati és növényföldrajzi viszonyok alapvetően meghatározzák azt, hogy hol, milyen talajok alakultak ki. A talajképződés maga egy meglehetősen komplex, többtényezős folyamat.

A tagolt domborzatú területeken, legelterjedtebb talajtípus a savanyú pszeudoglejes barna erdőtalaj, az agyagbemosódásos barna erdőtalaj és a barnaföld. Az előbbi kettő rossz vízgazdálkodású, gyenge vagy közepes termőképességű, erodált talajtípus, amely sárgásbarna és vörösesbarna vályogon, deluviális löszös üledékeken, pannon agyagon és homokon képződött. Az utóbbi már jóval kedvezőbb tulajdonságokkal rendelkezik, de vidékünkön szerepe csupán csak harmadlagos.

A kisebb-nagyobb völgyek és medencék az areális leöblítés közvetett hatásaként, a lineáris és fluviális erózió következtében feltöltődő allúviumokként definiálhatók, melyeknek jellegzetes talajai a réti és láptalajok, lejtőhordaléktalajok, illetve a nyers öntéstalajok (pld. Mura-Kerka völgy). A dombháton uralkodó pszeudoglejes barna erdőtalajok a szélesebb völgyekben is megjelennek, bár azért némi különbség érzékelhető közöttük. A vidék völgyeit borító talajtakaró termőképessége sok esetben gyenge (a nyers öntéstalajok esetében mindenképpen az), vízháztartása szélsőséges, gyakran vízenyősek, láposak.

A térségben erózió veszélye elsősorban a meredekebb domboldalakon áll fenn. Mind Kerka mind, pedig a Mura völgye feltöltődött síkság. A szűkebb térség a gyengén illetve a közepesen erózióveszélyes területek közé tartozik

A településen a talaj állapotát veszélyeztető tényezők közül jellemzően a mezőgazdasági termeléshez kapcsolódó szennyezések (bemosódások, kemikáliák) és a kommunális szennyezések jelentik

Különös veszélyt jelentenek az illegális illetve rekultiválatlan szemétkutak, az emésztőgödrök, a fűtő kutak elszennyeződése.

A környezeti levegő állapota és minőségének védelme

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X. 7.) KvVM rendelet szerint Csörnyeföld község területe a 10. légszennyezettségi zónába esik. Az ehhez kapcsolódó 14/2001. (V. 9.) KöM-EüM-FVM együttes rendelet szerint a szilárd szennyező anyagok (pl.: por vagy korom) átlagos éves koncentrációja az alsó és a felső észlelési küszöb között ingadozik. A koromterhelés elsősorban a dízel üzemű gépjárművekből, és az elvétele alkalmazott korszerűtlen tüzelési technikákból származhat. A porszennyezés a burkolatlan utakról és a túlságosan nagy, összefüggően művelt szántóterületek deflációjából származhat.

Mivel a településről konkrét, egzakt mérési eredményekkel nem rendelkezünk.

A településen jelentős légszennyező forrás nem található. Jelentős ipari létesítmény nincs és ennek kialakítása a továbbiakban sem várható.

Új helyzetet teremtett a megépült M70-es autópálya, mely Déli irányból kerüli a falut és potenciális és valószínűleg légszennyező forrást jelent a településre nézve.

A mezőgazdaság főleg a tevékenysége során keletkező porral, az energiaellátó rendszerek üzemeltetéséből származó anyagokkal, permetezések során kijuttatott kemikáliákkal és a parlagon hagyott területeken a gyomnövények pollenjeivel szennyezi a levegőt.

A vegetációs időszakban jelentős gondozatlan zöldfelületek következtében a pollenfertőzöttség magas.

Az egyik legjelentősebb lakosságra ható légszennyező forrás a levegő magas pollentartalma. A pollenszennyeződés várható eloszlását a pollennaptár mutatja.

Vízgazdálkodás és vízminőség védelem

Felszíni vizek, felszíni vízhasználat

Felszíni vizek

A térség elsősorban a Mura vízgyűjtőterületéhez tartozik.

A déli csapásirányú völgyek, illetve a Mura árok intenzívebb pleisztocén süllyedése következtében tapasztalható erőteljes É-i irányú völgyhátravágódás eredményeként, a teljes Zalai-dombság vízfeleslegének 60%-a a Mura felé talál lefolyást. A bőséges csapadék következtében igen sűrű völgyhálózat jellemző.

Legjelentősebb folyón a Mura, mely magyarországi szakaszán már kiegyensúlyozott középszakasz jellegűvé szelídül. A Mura vízjátéka - a Drávához hasonlóan - más folyókhoz viszonyítva kicsi. Ennek egyik magyarázata, hogy az Alpok hótakarója természetes tározóként szerepel, a hegyek között az olvadás csak akkor következik be, mikor a tavaszi esőzéstől származó csapadék már levonult. A folyószabályozások megkezdése előtti ausztriai adatok szerint az árhullám levonulásának sebessége Ausztriában átlagosan 8,8 km/óra volt.

Vízjárására jellemző, hogy gyorsan árad (néha 1 m-t is 1 óra alatt), és lassan apad. Apadáskor 6-8-szor is annyi idő szükséges, mint amennyi idő alatt ugyanannyit áradt. A gyors áradások következtében a beömlő mellékvízfolyások vizét is felduzzasztja, pl. 1995. tavaszán még a kerkaszentkirályi hídnál is visszafelé folyt a Kerka.

Közepes vízhozama Letenyénél $280 \text{ m}^3/\text{s}$, legnagyobb árvízhozama $1650 \text{ m}^3/\text{s}$. Vízállás-görbéje kiegyenlített, általában május-július és október-november közötti csúcsokkal. A letenyei vízmérce adataira támaszkodva történt az árvízvédelmi készültségi fokozatok megállapítása. Eszerint I. fokú készültséget 330 cm-es, II. fokút 380 cm-es, III. fokút 430 cm-es vízállásnál rendelnek el. A folyó a II. fokú készültségnél, azaz 380 cm-es vízállásnál hagyja el a medret.

A térség fontosabb vízfolyásai közül meg kell említenünk a Kerkát, mely Muraszemenyénél ömlik a Murába miután magába fogadta a Lendvált, az Alsó-Válickát, mely a Csertán, majd a Kerkán keresztül juttatja vizét a Murába.

A felszíni vízfolyások hazai viszonylatban a tiszta vizek közé tartoznak. A vízfolyások minősége az esetek többségében kifejezetten jó vagy még elfogadható (a Kerka vízminősége I. osztályú); az ipari és kommunális szennyeződések bemosódása csekély. A vízjárás nem szélsőséges, ám sajátsága, hogy itt őszi árvizek is lehetségesek. A felszíni vizek szennyezése jelentős ipar hiányában szerencsére csak a kommunális szennyeződésekre illetve a mezőgazdasági területekről bejutó diffúz szennyezésre korlátozódik. Potenciálisan jelentős szennyező forrásként kell számon tartani a térségre jellemző olajbányászati létesítményeket (olajkutak, vezetékhálózatok, stb.).

A felszíni vízfolyások szabályozása csak részben megoldott, ez természetvédelmi szempontból előny.

A vízjárás kialakításában legfontosabb szerepe a csapadéknak és a csapadék gyakoriságának és intenzitásának van, de a domborzati és litológiai tényező sem hanyagolható el. A vízjárás irányításában a legfontosabb szerepe a tavaszi hóolvadásnak van. A nyári csapadék vízjárásra gyakorolt hatása azért látszik kevésbé jelentősnek a Kerka vízgyűjtőjében, mert területe is és az előidézett vízjárás ingadozás is kisebb.

Természetes állóvizeket csak a Mura mentén lehet találni.

Felszíni vizek használata

A településen ipari illetve mezőgazdasági jellegű vízkivétel felszíni vizekből nem történik. A külterületen lévő vízfolyások a Zalaegerszegi Vízgazdálkodási Társulat kezelésében vannak.

Felszín alatti vizek, felszín alatti vízhasználat, ivóvízellátás

Felszín alatti vizek is a tiszta kategóriába tartoznak. Ezeket jelentős mértékben szennyező ipari forrásról nincs tudomásunk. A felszín alatti vizeket a szervezetlen, normáknak nem megfelelő kommunális hulladék elhelyezés veszélyeztetheti.

A felszín alatti ivóvízbázis jelentős. Komoly és részben kihasználatlan. (A muraszemenyei ivóvízbázis 4-500m³/óra vízhozamú.

Talajvíz

Nagyobb, összefüggőbb területen csak a szerkezeti medencében és a széles völgytalpú eróziós völgyekben fordul elő. Évi járását nem csak a csapadék és a hőmérséklet, hanem a szomszédos magasabb területek (teraszok) talajvizei is irányítják. A talajvíztükör évi ingadozása 1–2 méter. Általában bő utánpótlást kapnak a dombságok és mellékvölgyek felől, de bőven áramlik a fővölgyekbe a talajvíz a hordalékkúpokból is. A Kerka-völgy bőséges tárolt vízkészlettel rendelkezik. Vastag víztároló rétegük évi átlagos vízforgalma 5-7 l/s*km² értékre becsülhető, ami kitűnő vízgazdálkodási lehetőségeket biztosít. A talajvíz Lendvadedes környékének kivételével 2–4 m között mindenhol elérhető. Mennyisége 3-5 l/s. km², az előbbi területtől eltekintve. Kémiaileg a kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos jelleg mellett a nátrium is előfordul. Igen lágy vizek (8-15 nk° között) és a szulfáttartalom is alacsony (60 mg/l alatt), azonban a nitrátosodás sok helyen előfordul.

Rétegvíz

A rétegvíz minősége domborzati és földtani tényezők függvénye. Vízadó képességük nem nagy, mert a felszín – a laza kőzet miatt – nagyon szabdalt, s így a felszín alatti vízzáró rétegeket gyakran metszik a völgyek, ezért nem tudnak nagy kiterjedésű felszín alatti vízgyűjtőterületek kialakulni. A rétegvizek mennyisége 1-1,5 l/s. km² körüli. Az artézi kutak száma kevés. Mélységük meghaladja a 100 m-t, vízhozamuk közepes. Sokban a vastartalom meghaladja a 0,5 mg/l-t.

Jelentős képviselnek a termál és gyógyvizek. A mélyben rejtőző hatalmas hévízkészlet jelenleg csak Lentiben áll kitermelés alatt, ahol melegvizes fürdő, uszoda üzemel. Újabb

fürdőt terveznek Szécsiszigetre, ahol a kútúrás már megtörtént, Csörnyeföld is rendelkezik a külterületen 4 melegvízes kúttal, amelynek hasznosítása még nem történt meg.).

A kőolajbányászat során a kutatóúrások több helyen termálvizet tártak fel, bizonyítva azt, hogy a kistérség e tekintetben jelentős –eleddig még jórészt kiaknázatlan- vagyonnal rendelkezik.

Potenciális szennyező források, csapadékvíz elvezetés, szennyvízkezelés

Potenciális szennyező források

Az elmúlt évtizedekben a térségben intenzív olajbányászat folyt. Kitermelés a község területén már nem folyik, ugyanakkor a még meglévő de már nem működő olajkutak és a talajban található cső és vezetékrendszer potenciális szennyező forrást jelentenek talajra és a felszín alatti vizekre.

Probléma, hogy az egészséges ivóvízhálózat bevezetésével a lakossági ásott kutak egy részét emésztőgödörként használták. Ezek felszámolása a talajvízvédelem szempontjából halaszthatatlan feladat.

Az intenzív nagyüzemi mezőgazdasági termelésből adódóan a talajban felhalmozódott nagymennyiségű kemikália fokozott veszélyt jelent a talajvizekre. A szántóföldi területek mintegy 60%-a melioralizált.

A felszíni vizek terhelését jelenti, hogy a csörnyeföldi szennyvíz a Lovászi térségi szennyvíztisztítóba kerül, majd az innen kikerülő víz az élő Kerkába kerül. Ennek folyamatos kontrollja alapvető fontosságú.

Csapadékvíz elvezetés

A csapadékvíz elvezetése a külterületi szakaszokon kialakított árokrendszereken részben a Csörnyeföldi patakba és gyűjtő árkokba történik. Ezek állapota nagyrészt vízgazdálkodási szempontból elhanyagolt (növényzettel benőtt) a mezőgazdasági úthálózathoz kapcsolódóan tulajdonviszonyaik rendezetlenek (törvény szerint az Önkormányzathoz fognak kerülni, de az átadások még történtek meg) így gazda, tulajdonos hiányában állapotuk tovább romlik.

Új helyzet állt elő az M70-es autót út megépítésével, mely keresztezte a helyi területekről levezető vízfolyásokat, illetve a mezőgazdasági művelésű új táblák kialakításával új csapadékvíz elvezető rendszer kialakítására került sor.

A belterületen lévő csapadékvíz elvezető árokrendszer állapota nem kielégítő. Az Önkormányzat forráshiánya miatt, csak kisebb helyi problémák kezelésére van mód. Átgondolt és komplex belvízkezelési program indítása szükséges, mely magában foglalja a vízelvezető rendszerek felújítását a hozzájuk tartozó műtárgyakkal együtt.

Külterületi csapadékvíz elvezető árok

Szennyvízkezelés

2004-ben került sor a helyi összefogással, Phare és hazai Kormányzati támogatással Tornyiszentmiklós és kistérsége csatornahálózat kiépítésére. A hálózat hat falu szennyvízkezelési problémáját oldotta, meg köztük Csörnyeföldét is. A település valamennyi lakóépülete rácsatlakozott a szennyvízhálózatra. Az így összegyűjtött szennyvizet a Lovászi szennyvíztisztítóba juttatják, ahol a kezelés történik. A működtetési feladatokat a Dél-Zalai Víz és Csatornamű Rt látja el, az Önkormányzattal kötött üzemeltetési szerződés alapján.

Külön feladatot jelent a korábbi lakossági emésztő (szikkasztó) gödrök szakszerű felszámolása és a talajvíz kutakba jutott szennyvizek kezelése.

Tekintettel arra, hogy a község területén ipari üzem nem működik ipari jellegű szennyvíz keletkezésével illetve annak kezelésével nem kell számolni.

A mezőgazdasági jellegű szennyvizek nagy mennyiségben nem keletkeznek (nagy állattartó mezőgazdasági telepek nincsenek).

Hulladékgazdálkodás, veszélyes anyagok kezelése

Kommunális hulladékkezelés

Csörnyeföld településen szervezett szemétyűjtés folyik, melyhez a Lenti Kommunális Vállalat (LEKO) biztosítja a szervezeti kereteket és a technikai feltételeket. A begyűjtött lakossági hulladékot a Lenti szeméttelrepre szállítja el. A szervezett szemétszállítással egyidejűleg az Önkormányzat pályázatával és támogatásával szemeteskukákat biztosítottak a lakóépületek részére.

Ezzel párhuzamosan elindult egy nagy regionális térségi koncepció kialakítása a Nyugat-balatoni Regionális Hulladékgazdálkodási Rendszer, melyhez a település is csatlakozott. E projekt keretében kerül sor regionális szinten a hulladék kezelés és gazdálkodás problémáinak megoldására, helyi szinten a hulladékgyűjtő szigetek kialakítására, a szelektív hulladékgyűjtés feltételeinek megteremtésére és térségi szinten komposztáló telepek kialakítására. A rendszer keretében a hulladék begyűjtését és elszállítását továbbra is a korábbi szolgáltató fogja elvégezni.

Veszélyes hulladékok kezelése

A településen nem termelődik bejelentésre kötelezett mennyiségben veszélyes hulladék. Ipari üzem nincs, a mezőgazdasági árutermelést végző családi gazdaságok nem termelnek veszélyes hulladékokat. A településen az elhullott állatokat az állami tulajdonú ATEV sárvári telephelyére szállítják. A településen nincs működő döngkút.

Szelektív hulladékgyűjtés hiányában a lakossági veszélyes hulladékok (szárazelemek, olajos rongyok, használt sütőolaj, lejárt szavatosságú gyógyszerek és elektronikai hulladékok, stb)

gyűjtése, kezelése nem megoldott. Gyakran a kommunális hulladékkal keverve kerül elszállításra.

A nagyüzemi mezőgazdasági termelésből adódó veszélyes hulladékok ártalmatlanítását a vállalkozás önálló szerződés alapján oldja meg. (vegyszeres csomagolóanyagok)

Hulladék lerakással és kezeléssel kapcsolatos problémák

Mivel a településen csak pár éve megoldott a szervezett hulladék elszállítás és elhelyezés az előtte lévő időszakban kijelölt, de hivatalosan nem engedélyezett szeméttelpre gyűjtötték a település területén keletkezett valamennyi hulladékot. A szervezett szemétszállítás megindításával egyidejűleg ezek a szeméttelpek bezárásra kerültek. AZ Önkormányzat folyamatosan ellenőrzi, hogy a telepekre illegálisan nem kerüljön hulladék. Ennek megsértése büntetiskiszabásával jár. Probléma, hogy a korábbi telepek szakszerű felszámolása nem történt meg. Több esetben ezek egyszerűen földdel kerültek befedésre, tovább veszélyeztetve a talaj és a talajvizek állapotát. Állandó probléma az építési törmelék illetve a nem kommunális gazdálkodáshoz kapcsolódó egyéb hulladék (kukoricaszár, fanyesedék stb.) elhelyezése.

További gond a helyi temetőben keletkező hulladék szakszerű elhelyezése, kezelése.

Zaj- és rezgés- és sugárvédelem

Zajvédelem-rezgés

A 2004-ben átadott M70-es autót megépítéséig a településen jelentős zajforrás és rezgés szennyezőforrás tulajdonképpen csak a mezőgazdasági üzem tevékenységéből adódóan, illetve a lakókörnyezetben található néhány ipari vállalkozás (bútor- és asztalos üzem) jelentette. Az autót 200 m-re halad a falutól, ezért a jelentős és e jövőben várhatóan egyre fokozódó kamion forgalom miatt a zaj- és rezgés terhelés jelentősen megnövekedett. Ennek számszaki kimutatására még korrekt mérési eredményekkel nem rendelkezik a település. Ugyanakkor a probléma kezelése mindenképpen indokolt.

A településen egyéb zaj- és rezgés terhelőforrás nincs, ellenben a jelenleg meglévők folyamatos ellenőrzése, kontrollja és a megengedett határértékek közötti tartása elengedhetetlen.

Sugárszennyezés

A településen kibocsátó hely nincs.

A település környezeti elemeinek értékelése

A földfelszín és a talajok védelme

A földvédelem kiterjed a földfelszín – különös tekintettel a talaj -, a felszín alatti rétegek, a kőzetek és az ásványok, ezek természetes és átmeneti formái és folyamati védelmére.

E környezeti elem alapvető közege, befogadója az élővilág, a víz és az épített környezet különféle megjelenési formáinak.

A talaj öntisztuló, átmeneti tározó (pufferoló) képességével jelentősen hozzájárul a környezetet érő terhelés csökkentéséhez, így a felszín alatti vizek védelméhez. A különféle igénybevételek esetén fontos kiemelni, hogy a természetes biológiai, kémiai, fizikai folyamatok és az emberi tevékenység okozta hatások egyrészt meghatározzák e környezeti elem állapotát, másrészt visszahatnak a természetre és a terület- és vízhasználati lehetőségekre is.

A településen jelentős földfelszínt szennyező objektumok nem találhatók. (Ipari üzemek, veszélyes anyagraktárak). A földfelszín terhelése elsősorban a mezőgazdaságból (kemikáliák) származik. Veszélyforrást jelentenek az illegális szemétkukák és a szennyvízcsatornázás előtti kommunális szennyvizek”. Erózióveszélyes, illetve deflációnak kitett területek a szőlőhegyes domboldalak.

A levegő minőségének védelme

A levegő minősége kielégítő, bár mérés hiányában nem állnak rendelkezésre pontos adatok a levegőszennyezések mértékéről. Potenciálisan légszennyeződést okozó ipari üzem 2 db (asztalos üzemek) , illetve mezőgazdasági üzem takarmányszárítóval működik a településen. A legnagyobb problémát a településen időszakosan – a mezőgazdasági munkákhoz igazodva – jelentkező mezőgazdasági munka- és erőgépek, valamint a község lakott területén belterületen áthaladó tranzitforgalom környezeti terhelései okozzák (7538-as út).

A közlekedési forgalomból eredő levegőszennyezés az átlagosnál nagyobb a településen. A községen áthaladó út része az országos főútvonal-hálózatnak, a tranzitforgalom a 7538-as utat tekintve magas. A település lakóterületet feltáró útjainak 90 % -a portalanított. A levegőminőség és a közlekedés biztonság javítása érdekében fontos feladat a hiányzó kerékpárút-hálózat fejlesztése, valamint a közutak útburkolatának felújítása.

A község környékén jelentős a parlagon hagyott mezőgazdasági terület. A magára hagyott területek az egykori szőlők, legelők, melyek becserjésedése – beerdősülése már sok helyen megindult. Vegetációs időszakban nagyobb a pollenszennyezés. A kismértékű porszennyezés a burkolatlan utakról, valamint a gondozatlan árokpartok környékéről terhelik enyhén a településen élőket.

A településen és környékén egy nagyobb állattartó telep működik. A telep nem okoz jelentős levegőszennyezést és környezetterhelést.

A településen a vezetékes gázhálózatba a lakások nagy részét bekötötték már évtizedekkel ezelőtt. Helyenként a gáz mellett kiegészítő fűtési eszközt alkalmaznak fa- és/vagy széntüzeléssel, ennek terhelő hatása azonban nem jelentős.

A helyi közlekedési forgalom intenzitása magas. Jelentős légszennyezést okoznak a településen közlekedő helyközi buszjáratok és tranzitforgalom. Az átmenő közúti forgalmon felül csupán a mezőgazdasági munkák idején dolgozó mezőgazdasági gépek jelentenek fokozottabb terhelést.

A felszíni és a felszín alatti vizek védelme

Csörnyeföld jelentős vízfolyásokkal nem rendelkezik. A közeli Kerka, és a Mura II. minőségi osztályba tartoznak. Nagyon fontos, hogy minőségüket megőrizzük, már csak azért is, mert hazánkon átfolyó vizekről van szó. Magyarország a medence jellegéből következően a településen átfolyó évi átlagos vízmennyiség (120 milliárd m³/év) egy lakosra vetített értéke a világon a legmagasabb. Magyarország a vizeket illetően is jellegzetesen tranzit ország, vízkészletei mind mennyiségileg, mind minőségileg döntő mértékben függenek a szomszédos országokban tett beavatkozásoktól, és az sem közömbös, hogy mi mit juttatunk a szomszédainknak.

Csörnyeföld kedvező helyzetben van, a szennyvízhálózat elkészült, regionális, a csatornázottság gyakorlatilag 98 %-os. A meglévő hálózat bővítésére jelenleg nincs szükség, ugyanis mind a lakó, mind az ipari hasznosítású területek meglévő közmű mentén helyezkednek el. A település vezetékes ivóvizet kap a lenti közüzemi vízhálózatról, amit Délzalai Víz és Csatornamű Rt. üzemeltet. A közműves ivóvíz ellátó rendszer vízminőségének ellenőrzése részben önellenőrzéssel, részben hatósági ellenőrzéssel történik. A vizsgálatok gyakoriságát és a minősítést a 201/2001. (X. 25.) Korm. rendelet szabályozza.

A csatornahálózatba be nem kötött vízfogyasztók, valamint a mezőgazdasági területeken folyó ellenőrizetlen műtrágya és vegyszer felhasználás potenciális veszélyt jelentenek a felszín alatti vízkészletre. A műtrágyahasználatról fontos volna nyilvántartást vezetni a családi gazdaságoknak is, legalább éves szinten.

Feladata a felszín alatti vizeket veszélyeztető szennyező források (pl. üzemen kívüli ellenőrizetlen kutak, kockázatos anyagok kibocsátásával járó ipari, mezőgazdasági, szolgáltatói tevékenységek, mezőgazdasági eredetű nitrát-terhelések) szennyező hatásának csökkentése.

A felszín alatti vizek döntő jelentőségűek életfeltételeink biztosítása szempontjából. Kiemelt szerepük van az ivóvízellátásban, a balneológiai hasznosításában és a környezet egyéb elemeivel való összefüggésük révén.

Felszín alatti vizekkel kapcsolatos problémák:

- A rétegvízszint-süllyedés az ország medenceterületein általában 0,1-0,4 m/év vízoszlopban kifejezve, a mélyebb hévíztároló szintekben 1 m/év értéket is meghaladja.
- A felszín alatti vizek szennyeződése a rendszeresen mért komponensek körében elsősorban a nitrátosodásban mutatkozik meg, többek között a települések és az állattartó telepek csatornázatlansága, a műtrágyázás és szerves trágyázás nem pontszerű hatásaként.
- A parti szűrészű vízbázisoknál a háttér talajvízeinek szennyeződése mellett, egyes területeken vízminőség romlás léphet fel a folyók medrében finomszemcsés lerakódások által okozott anaerob folyamatok következtében is.

- Az ivóvízbázisok esetében a vízminőség védelem legfontosabb eszköze a védőterületek és védőidomok kialakítása lenne, de ez a jogi szabályozatlanság és gazdasági problémák (pl. a területhasználatokból eredő gazdálkodási kompenzáció hiánya) miatt a legtöbb helyen elmaradt.

- A már bekövetkezett és felelős nélkül maradt szennyezésekkel, tartós környezetkárosodásokkal kapcsolatos óriási feladattá nőtt.

3.3.4 Hulladékgazdálkodás

Jelenleg szervezett szemétszállítás keretében Lentibe viszik el a kommunális hulladékot.

A település kapcsolódott a Nyugat Balatoni Hulladékgazdálkodási Rendszerhez, amely átfogó módon kívánja rendezni ezt a problémát.

Települési hulladékként kezelt egyéb hulladék: az egészségügyi hulladék gyűjtése, kezelése nem megoldott, az építési-bontási hulladékok elhelyezése, másodnyersanyagként való hasznosítása nem megoldott. Mezőgazdasági hulladékok esetében hiányoznak az egyszerű eszközökkel működtethető komposztáló üzemek. A veszélyes hulladék gyűjtése, ártalmatlanítása nem megoldott, az olajbányászatból adódó szénhidrogénekkel szennyezett ismeretlen mennyiségű talaj helyben történő ártalmatlanítása nem megoldott. Radioaktív hulladék: keletkezéséről nincs tudomásunk.

Zajok és rezgés elleni védelem.

Csörnyeföld településen alapvetően a 7538-as út mentén a zaj, a rezgés kiemelkedő jelentőségű szennyező forrás.

A főútvonalak mindenütt domináns környezeti zajforrások. (Nappal gyakran 70 dBA feletti, de időnként még éjjel is 65 dBA feletti terheléseket mérnek.)

Potenciális zaj és rezgés szennyező forrásként 2 db asztalosipari üzem van lakókörnyezetben, nagy forgalmú mezőgazdasági telephely 1 található a településen. A helyi közlekedés és tranzitforgalom okoz jelentős zaj- és rezgésterhelést.

Bíró Sándor
Környezetvédelmi
szakértő

ROTERVILL 2001 Bt

8800 Nagykanizsa , Péterfai u. 23/A
Tel: 30/298-45-66, Tel/fax: 93/516-673

CSÖRNYEFÖLDE RENDEZÉSI TERV VILLAMOS ENERGIA ELLÁTÁS ÉS TÁVKÖZLÉS JAVASLAT

Munkaszám: Ro-16-2005

Tartalomjegyzék

1. Műszaki leírás
2. Belterületi módosított nyomvonalterv (Ge-01 tervlap szám)

Tervező: **ROTERVILL 2001 Bt**
Nagykanizsa, Péterfai u. 23/A
Tolnai György villamos mérnök
HK-2, HSZ-2, HTr-2, HV-2, 20-0497

Nagykanizsa, 2006-03-26

ROTERVILL 2001 Bt

8800 Nagykanizsa , Péterfai u. 23/A
Tel: 30/298-45-66, Tel/fax: 93/516-673

CSÖRNYEFÖLD RENDEZÉSI TERV VILLAMOS ENERGIA ELLÁTÁS ÉS TÁVKÖZLÉSI JAVASLAT

Munkaszám: Ro-16-2005

1. Műszaki leírás

- 1.1. Villamos energiaellátás
- 1.2. Távközlés, hírközlés

Nagykanizsa, 2006-03-26

ROTERVILL 2001 Bt

8800 Nagykanizsa, Péterfai u. 23/A
Tel: 30/298-45-66, Tel/fax: 93/516-673

1.1 Villamos energiaellátás

Csörnyeföld községet az E-ON Dél-dunántúli Áramszolgáltató Rt Keszthely Régiójához tartozó közepesfeszültségű vezetékrendszer látja el villamos energiával a Söjtör 120/20 kV-os alállomásról.

A település kommunális transzformátorállomása a Söjtör-Báza 20 kV-os gerincvezetékéről vannak leágasztva.

A közepesfeszültségű vezetékrendszer szabadvezetékes formában épült és üzemel.

A kisfeszültségű elosztóhálózat szigetelt légkábelesként lett kialakítva.

Földkábeles villamos energia ellátás csak kisfeszültségen csatlakozókábelek esetén fordul elő.

A település meglévő villamos hálózata alkalmas a jelenlegi, illetve a várható többlet villamos energia igények kielégítésére illetve alapot adnak új táppontok beszerítésére.

Az új elosztó hálózatokra kiviteli tervet kell készíteni, melyet előzetesen és a tervezés során egyeztetni kell az áramszolgáltatóval, ill. a nyomvonallal érintett összes közművel.

A kiviteli tervek készítése során fokozottan figyelembe kell venni az MSZ 7487, MSZ 2364, MSZ 1585, MSZ 151, 2/2002 (I. 23.) BM rendelet 3. Melléklet, MSZ 13200, MSZ 13207 szabványok, a villamos művek biztonsági övezetéről szóló 122/2004. (X.15.) GKM számú rendeletet.

1.1.1. 20 kV-os szabadvezeteki elosztó hálózat

- A 0149/4 hrsz-ú területen húzódó belterületbe vonandó iparterületre új OTR állomást javasolunk beszeríteni, aminek megtáplálását új leágazásról lehet biztosítani.
- A belterületbe vonás által érintett részén a 20 kV-os légvezetékét szabványosítani kell!
- A 0103/1 hrsz-ú tervezési terület felmerülő energia igényének kielégítéséhez új TR állomás beszerítése javasolt 20 kV-os leágazó vezetékről. Az energiaigény nagyságának és a vételezés helyének lepontosítása után az Áramszolgáltató illetékeseit fel kell keresni.

A légvezetékek biztonsági övezete a 122/2004. (X.15.) GKM rendelet 7. §-a szerint:

Föld feletti vezeték - ideértve az oszloptranszformátor-állomásokat is - biztonsági övezete a vezeték névleges feszültségétől függően, a vezeték mindkét oldalán a szélső, nyugalomban levő áramvezetőktől vízszintesen és nyomvonalukra merőlegesen mért, következő távolságokra levő függőleges síkokig terjed:

A 20 kV-os elosztóhálózat biztonsági övezete külterületen a szélső vezetőtől mért 5-5 m. Belterületen 2,5-2,5 m. A 20 kV-os földkábel biztonsági övezete a nyomvonaltól mindkét irányban számított 1-1m.

Nagy- és kisfeszültségű föld feletti vezeték biztonsági övezetében tilos:

a) a villamosműhöz nem tartozó

- oszlop, torony, önálló tartószerkezet, daru, állványzat,
- A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó –külön jogszabály rendelkezései szerint –
robbanás és tűzveszélyes anyag (pl. gáz, benzin, olaj) tárolására alkalmas tartály.

- üzemanyagtöltő állomás

- gémeskút, nyitott állapotban föld felszínétől mért 4 m-nél magasabb sorompó,

- magasles, lőtér létesítése;

b) robbantás;

c) anyag tárolása és felhalmozása

- oly módon, hogy az az oszlop járművel való megközelítését akadályozza,

- nem éghető anyagok 2 métert meghaladó magasságú tárolása (pl. siló, víztartály, építőanyag), amelynél a mértékadó magasság a depónia-ember-eszköz-mozgástér együttes mérete,

- az oszlopszerkezetben és az alapozásban agresszivitásuk miatt kárt okozó vegyi anyagok tárolása és felhalmozása,

- A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó- külön jogszabály rendelkezései szerint- robbanás- és tűzveszélyes anyagok (pl. nád, fa, gumi, hulladék, szilárd, folyékony, gáznemű tüzelő- és üzemanyag, lőszer) tárolása és felhalmozása, a mezőgazdasági termelésben szükségszerűen, ideiglenesen a táblán maradó szalmabála, valamint nem kazlazott széna kivételével;

d) munkavégzés

- a c) pontban felsorolt A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó – külön jogszabály rendelkezései szerint -robbanás- és tűzveszélyes anyagokkal, kivéve a mezőgazdasági termeléssel együtt járó szokványos munkaműveleteket,

- a jármű (gépjármű, mezőgazdasági vontató, munkagép stb.) üzemanyaggal való feltöltése,

- a c) pontban említett A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó – külön jogszabály rendelkezései szerint -robbanás- és tűzveszélyes anyagok elégetése, kivéve a mezőgazdasági munkák végzése során szükségszerűen a táblán maradó szármaradványt, valamint a tarló égetését. A tarló, illetőleg a szármaradvány égetésnél meg kell tartani az Országos Tűzvédelmi Szabályzat előírásait.

e) a föld felszínétől mért 3 méternél magasabb idegen létesítményhez tartozó fémhuzal, sodrony, lánc, ki- vagy átfeszítése, továbbá 3 méternél magasabb kerítés létesítése, kivéve a távközlési vezetékeket, valamint a villamos karám (villanypásztor) vezetékeket.

g) komló vagy egyéb -4 métert meghaladó- magasnövényű futónövény termesztése;

h) sárkányeresztés, repülőmodellezés;

i) a vezeték oszlopára jogosulatlan személynek felmászni.

1.1.2. Transzformátor állomások

- A 0149/4 hrsz-ú új területre új OTR állomás építendő be. Javasolt elhelyezése: a közút mellett.
- 0130/1 hrsz-ú területre szintén új OTR állomás besűrítése javasolt az ipari energia igények kielégítése miatt.

A transzformátor állomások pontos helyét, ill. az ezeket megtápláló hálózat nyomvonalát az ellátandó objektumok helyének pontos ismerete –a beépítési terv rendelkezésre állása- után lehet meghatározni.

A létesítendő új transzformátor állomás esetén a kiépítés előtt kiviteli terv készítése szükséges.

Kisfeszültségű elosztó hálózat+közvilágítás

- Csörnyefölde és Vörcsök közötti belterületbe vont szakaszon a közút mellett kisfeszültségű kötegelt légkábeles hálózat kiépítése javasolt. Szigetelt szabadvezetékes elosztóhálózat esetén a lámpatesteket és a közvilágítási vezetékeket (szigetelt légvezeték) a hálózat tartóoszlopain célszerű elhelyezni.
- A 0149/4 és a 0103/1 hrsz-ú ipari területeken a később meghatározott helyre telepített létesítményeket célkábellel kell a tervezett transzformátor állomásokról megtáplálni.
- Mindkét új transzformátor állomásból új kötegelt légkábeles hálózattal célszerű a meglévő kisfeszültségű hálózatot „megfogni”. A kialakított új körzethatárokkal lehetővé válik a hálózat optimalizálása.

A kommunális hálózatot érintő fejlesztéseket, azok műszaki megoldásait az Áramszolgáltató illetékes szerveivel minden esetben egyeztetni kell.

- A meglévő utak foghíj telkeinek ill. az utak végére tervezett telekkialakítások energiaigényeit a meglévő hálózat bővítésével lehet elérni.
- A közvilágítás kiépítését a közvilágítással tervezett légkábeles áramkörökkel ill. hálózati oszlopokra helyezett korszerű közvilágítási lámpatestekkel célszerű megoldani.

A kisfeszültségű elosztó hálózatok létesítése előtt kiviteli tervek készítése szükséges. Az újonnan létesítendő közvilágítási hálózatokra is kiviteli tervet kell készíteni.

1.2 Távközlés, Hírközlés

1.2.1. Helyi távközlési hálózatok

A szabályozási területen jelentkező igényeket biztosítására a meglévő és kiépült hálózat alkalmas, ill. alkalmassá tehető. Jelenleg közös oszlopsoros erősáramú-gyengeáramú hálózat ill. önálló légkábeles hálózat van kialakítva a településen.

Az új utak mellett szigetelt szabadvezetékes elosztóhálózat kialakítását javasoljuk. Ezekben a részekben is közös oszlopsoros (a kisfeszültségű elosztó vezetékekkel közös oszlopokon vezetett telefon és kábel TV hálózat) kialakítása célszerű.

Az új igények a meglévő alközpontok bővítésével elláthatók lesznek.

Az újonnan létesítendő távközlési hálózatokra is kiviteli tervet kell készíteni.

1.2.2. Helyközi távközlési hálózatok

A terület távközlési és informatikai ellátása a főút vonalában húzódó MATÁV körzeti optikai hálózatról biztosítható, ahonnan jelenleg is megoldott a község ellátása alépítményi és légvezetéki hálózaton keresztül.

1.2.3. Mobil Hírközlési rendszerek

- ◆ T- Mobile Rt: Bázisállomást nem üzemeltet a tervezési területen.
- ◆ Vodafone Magyarország Mobil Távközlési Részvénytársaság:
Még nem jelzett vissza.
- ◆ Pannon GSM Távközlési Rt. : Nincs a tervezési területen bázis állomásuk.
- ◆ Vivendi Telecom Hungary: Nem jelzett még vissza.
- ◆ PanTel: Jelenleg a PanTel Rt optikai hálózattal nem rendelkezik.

1.2.4. Hírközlési hálózatok

Az újonnan belépő belterületi lakó területeken ill. a külterületen beépítendő lakóterületen szigetelt szabadvezetékes, csillagpontos elosztóhálózat kialakítását javasoljuk. Ezeken a részekén közös oszlopsoros (a kífeszültségű elosztó vezetékkel közös oszlopokon vezetett telefon és kábel TV hálózat) kiépítése célszerű.

Az újonnan létesítendő kábel televíziós hálózatokra is kiviteli tervet kell készíteni, a rendszer átépítése, bővítése a Dél-magyarországi HIF-nél engedélyköteles.

A távközlési, hírközlési hálózatokra vonatkozóan az új elosztó hálózatokra kiviteli tervet kell készíteni, melyet előzetesen és a tervezés során egyeztetni kell az áramszolgáltatóval, ill. a nyomvonallal érintett összes közművel.

A távközlési, hírközlési rendszerek kiépítésénél a létesítés során az MSZ 7487, MSZ 13200, szabványok, 9004/1982 sz. (Közl. Ért. 16) KPM-IPM számú együttes közleményt, 29/1999 (X. 6. KHVM számú miniszteri rendeleteket fokozottan figyelembe kell venni.

Nagykanizsa, 2006-03-26

Tolnai György
villamos mérnök

Közlekedési tervfejezet

A település közlekedés fejlesztési javaslatai a Zala Megyei Területfejlesztési Tervvel összhangban kerültek kidolgozásra.

Légi közlekedés

A település közvetlen környékén működő repülőtér nincsen, vagyis ebből a szempontból Csörnyeföld nem érintett.

Nemzetközi repülőtér legközelebb Sármelléken található, mely jelenleg jelentős fejlesztések előtt áll és régiós feladatokat fog ellátni. Sportrepülőtér Nagykanizsán található.

Vízi közlekedés

A településtől nyugatra húzódik a Mura-folyó, amely semmiféle vízi közlekedésre nem alkalmas

Vasúti közlekedés

Közvetlen vasúti kapcsolatok nincsenek. A legközelebbi vasúti csatlakozási pontok Csömödérben (12 km) illetve Lentiben (20 km) vannak, illetve déli irányban Horvátország felé Nagykanizsán.

Közúti közlekedés

Helyzetértékelés

a.) Országos utak

Csörnyeföldet a 7538 sz. Letenye-Tornyiszerntmiklós-Lenti ö.k. út kapcsolja az országos közúthálózathoz..

Ez az állami kezelésű út országos mellékút kategóriába sorolandó.

A 7538 sz. összekötő út (Dózsa György u, Fő út.) a települési belterületi szakaszának vonalvezetése, kiépítettsége és szabályozási szélessége megfelelő. Az utat mind az átmenő, mind a helyi forgalom egyaránt terheli, utóbbi csekélyebb mértékben. A korábbi években a jelentős kerékpáros forgalom balesetveszélyessége miatt az út jobb oldalán kerékpárút került kiépítésre. Az út burkolatának teherbírása és állapota a kisebb lokális hibákat kivéve megfelelő. A csapadékvíz elvezetése a jobboldali burkolt árok tekintetében a közelmúltban történt átépítéssel megfelelő, de a bal oldali árok már sok kívánnivalót hagy maga után.

Útszám	Viszonylat	Tervezési osztály	ÁNF (E/nap)	
			2004	2030
7538	Letenye-Lenti	K.V.B.-B.V.c.B.	2428	5455

A tervezési területen nincsen országos közúttal közúti csomópont.
A területen vasúti kereszteződés nem található.

b.) Önkormányzati utak (gyűjtő és kiszolgáló utak)

i. Belterületi kiszolgáló utak:

Helyi gyűjtőút kategóriába sorolandó út a településen nincsen, mert ezt a szerepet a 7538 sz. út tölti be.

Kiszolgáló utak::

- Temető utca
- Arany János út
- Liget u. páros oldal
- Liget u. páratlan oldal
- Hársfa utca

A felsorolt utak közül az Arany J. út kivételével mindegyik zsákutca, de ez nincsen közúti jelzőtáblával jelezve.

A kiszolgáló utak forgalmi osztályba sorolása: B.VI.d.B.

Az utak keresztmetszeti kialakításáról mintakeresztszelvényeket készítettünk, amit az anyaghoz mellékelünk.

A kiszolgáló utak a település területén szintbeni T- csatlakozással rendelkeznek, és a Liget utcát kivéve, mind a 7538 sz. útara csatlakoznak.

A településen található utak csökkentett paraméterűek két forgalmi sávós közlekedésre csak nehezen alkalmasak, csapadékvíz elvezetésük csak részben megoldott.

ii. Külterületi utak:

A településen található külterületi utak mind földutak, csak időszakos közlekedésre a földterületek megközelítésére szolgálnak. Állapotuk a rendszeres karbantartás hiánya miatt nem jó. Nehezen járhatók.

c.) Parkolók

A település területén az községháza épülete előtti néhány parkolón kívül kiépített közforgalmú parkoló nem található

d.) Gyalogos forgalom

A településen a gyalogosok számára a 7538 sz. út mindkét oldalán található kiépített járda. Az út szelvényezési irányát tekintve a bal oldali járda több helyen nem megfelelő állapotú.

Az Arany János u. beépített oldalán (jobb oldal) van gyalogosok számára járda, ennek állapota az utca közel felén nem megfelelő.

A többi utcában csak részlegesen, vagy egyáltalán nincsen járda.

e.) Kerékpáros forgalom

A 7538 sz. út jobb oldalán a község teljes hosszában megfelelő módon kiépített kerékpárút található.

f.) Közlekedési szolgáltatások

A település lakossága számára az egyetlen, közvetlen tömegközlekedési lehetőség az autóbusz közlekedés, melynek Lentiből és Letenyéről kiinduló járatai szállítják az utasokat a környék településeibe, és a volán buszokkal lehet eljutni a térség két városába Letenyére és Lentibe is.

A járatokat a Zala Volán Rt. Üzemelteti.

Az április eleji tájékoztatás szerint jelenleg az alábbi járatokon lehet a településre eljutni.

A járatok viszonylatait és számát az alábbi táblázat mutatja be:

Gyakoriság	Viszonylat			
	Letenye- Csörnyeföld	Csörnyeföld - Letenye	Lenti - Csörnyeföld	Csörnyeföld - Lenti
naponta	2	1	1	1
munkanapokon	13	9	11	11
iskolai nap	4	4	-	1
szabadnap kivételével naponta	1	-	-	1
munkanap kivételével naponta	1	2	4	1

A településen az autóbusz öblözetek ki vannak építve, de az autóbuszvárók hiányoznak.

Javaslat

g.) Országos utak

A 7538 sz. utat terhelő távlati forgalom azt indokolná, amely meghaladja a 2 x 1 forgalmi nyomsáv által elviselhető terhelési (5000 E/nap) értéket, hogy nyombővítésre kerüljön sor.

A országos és megyei úthálózat-fejlesztés keretében nagytávlatban a forgalom levezetésére az M70 -es autót út kapacitás bővítésére kerül majd sor, azaz a 7538 sz. útnak nincsen tervezve a kétnyomúsítás. (A nyombővítéshez az átkelési szakaszokon nem áll rendelkezésre megfelelő szabályozási szélesség. Ezekben a helyeken elkerülő útszakaszokat kellene építeni.)

h.) Önkormányzati utak (gyűjtő és kiszolgáló utak)

i. Belterületi kiszolgáló utak:

A belterületi kiszolgáló utakat, az Arany János u. kivételével keresztmetszetileg úgy kellene fejleszteni, hogy azon a kétirányú forgalom biztonságosan közlekedhessen. Erre csak nagyon fokozatosan és az szükséges szabályozási szélességek folyamatos és fokozatos biztosításával lehetséges

A Liget u. páros és páratlan oldalának a 111/2 hrsz-ú. patak felett építendő átvezetéssel meg lehetne oldani az utcák egyirányúsítását.

ii. Külterületi utak:

A külterületi utak a földek megközelítésére szolgáló történelmi módon kialakult földutak. A folyamatosan fenntartható közlekedés számára ezeket az útszakaszokat megfelelő módon karban kell tartani.

i.) Parkolók

Az álló forgalom számára leállási lehetőségeket kell biztosítani, olyan frekvencián, mint például a templom, ahová legalább 010 szgk. számára kell parkolóhelyet kialakítani.

j.) Gyalogos forgalom

A gyalogosok számára a Dózsa Gy. és Fő út bal oldalán a meglévő járdaszakaszokat korszerűsíteni kell, akárcsak az Arany János u. bal oldalán lévő járdát.

Csak gyalogosok számára kell kialakítani a Liget u. (páratlan oldal) és a Temető közötti utcát, valamint a vendéglő nyugati oldalán a Liget u-i. (páros oldal) telkek nyugati határán lévő utcát is

k.) Kerékpáros forgalom

A kerékpárosok számára kialakított meglévő a 7538 sz. úttal párhuzamos kerékpárút jelenleg csak a települési kerékpáros forgalom számára teremt kedvező balesetmentes közlekedést. A távlatban össze kellene kötni a Letenyétől Murarátkáig vezető meglévő kerékpárúttal. Ennek következményeként bekapcsolást nyerne a Mura-Dráva kerékpárút hálózatba, amely a letenyei határátkelőn át a horvát kerékpárút hálózathoz is csatlakozást biztosítana.

l.) Közlekedési szolgáltatások

i. Tömegközlekedés

A község lakosainak utazási igényeit a tömegközlekedés jobb szervezésével, a szolgáltatási színvonal növelésével, a speciális igények minél szélesebb körű kínálatával kell a jövőben kedvezőbbé tenni.

A közeljövőben a korszerű és esztétikus buszvárók építését kell előirányozni, amely az időjárás viszonyaitól védi az utasokat. A Templom mögötti területen utas tájékoztatási utcabútorokat és/vagy elektronikus utas információs rendszert kell telepíteni.

A speciális igényeknek és elvárásoknak megfelelő iskolabusz beállítása is növelheti az térségközpontban üzemeltetett iskolába és óvodába járó gyerekek biztonságos utazását.

Nem elképzelhetetlen hogy néhány év múlva iránytaxik közlekedjenek a település és a térségközpont(ok) között.

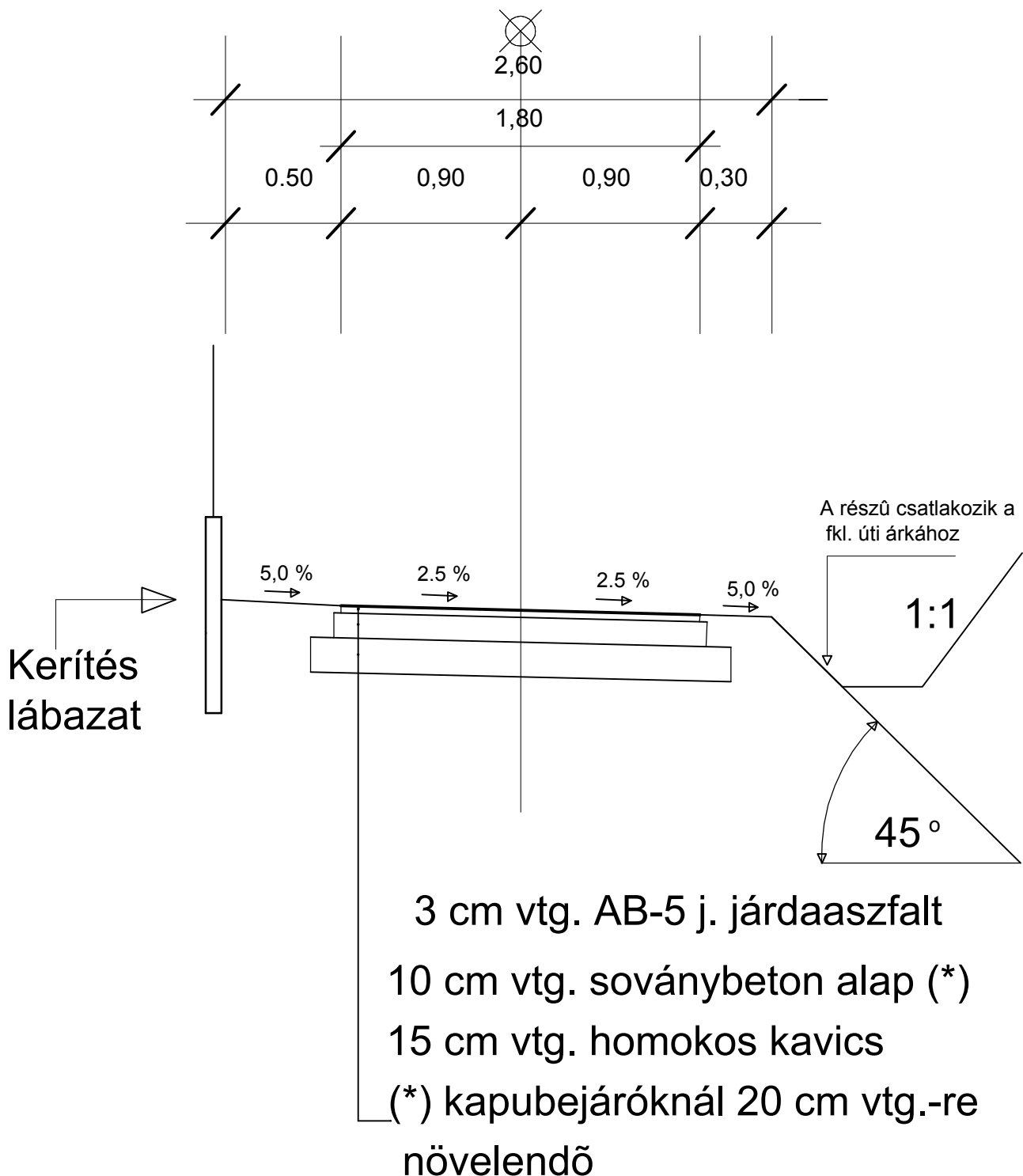
Csurgó, 2006. április hó

Mayer Tibor
mérnök közgazdász
Vezető közlekedéstervező
K1a1-14-0313

Mintakeresztmetszvény M = 1 : 25

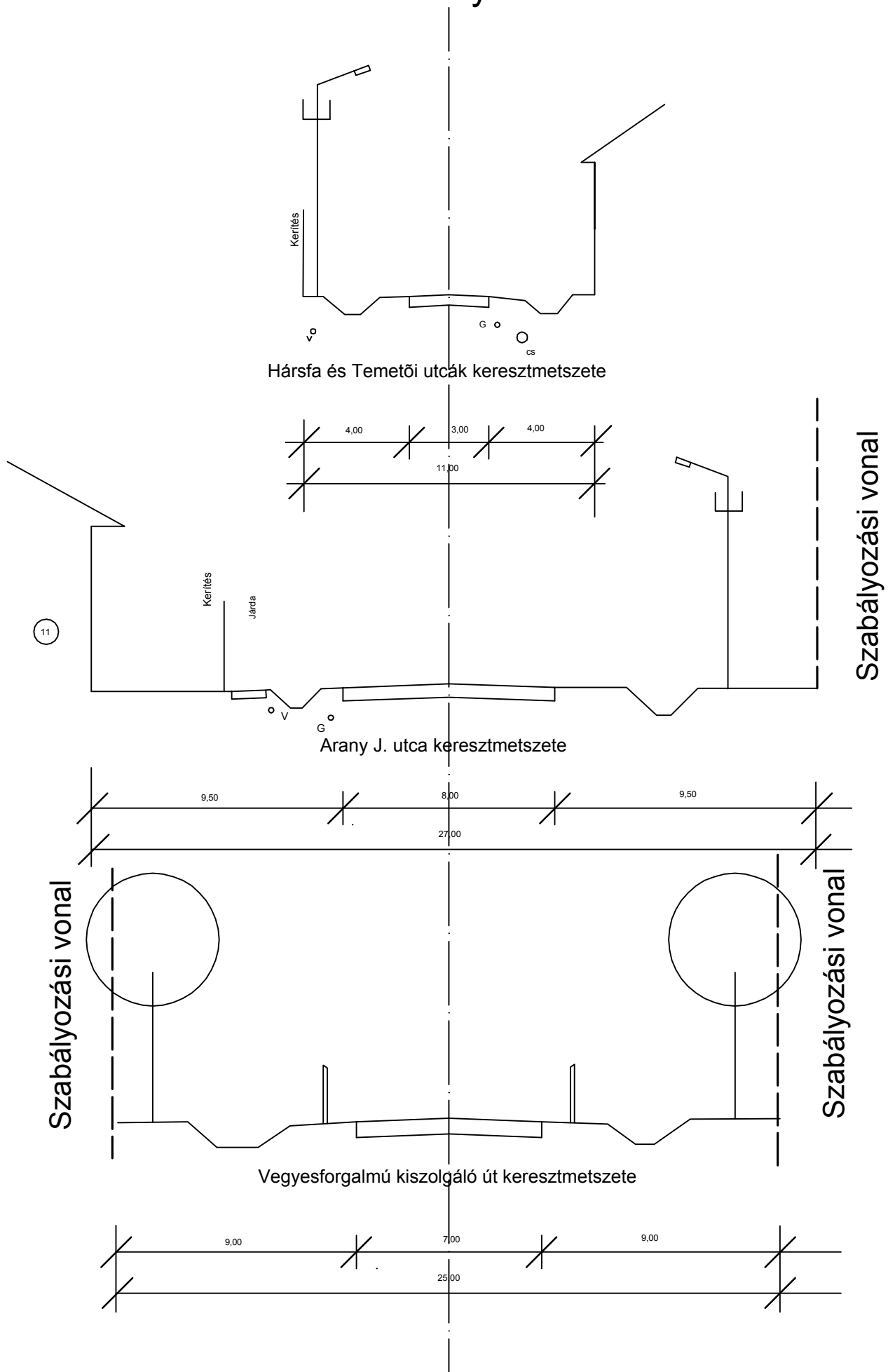
Csörnyeföld

kerékpárút építés és rekonstrukció esetén

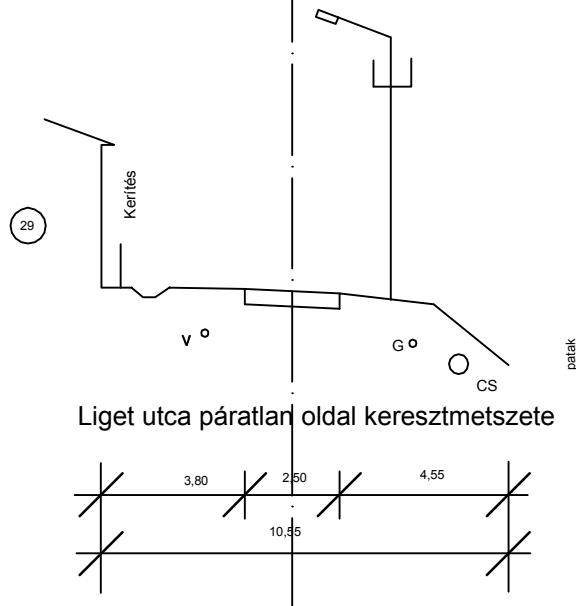
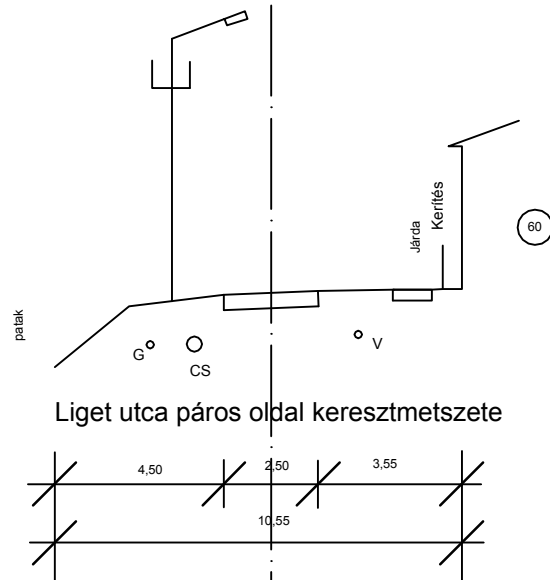
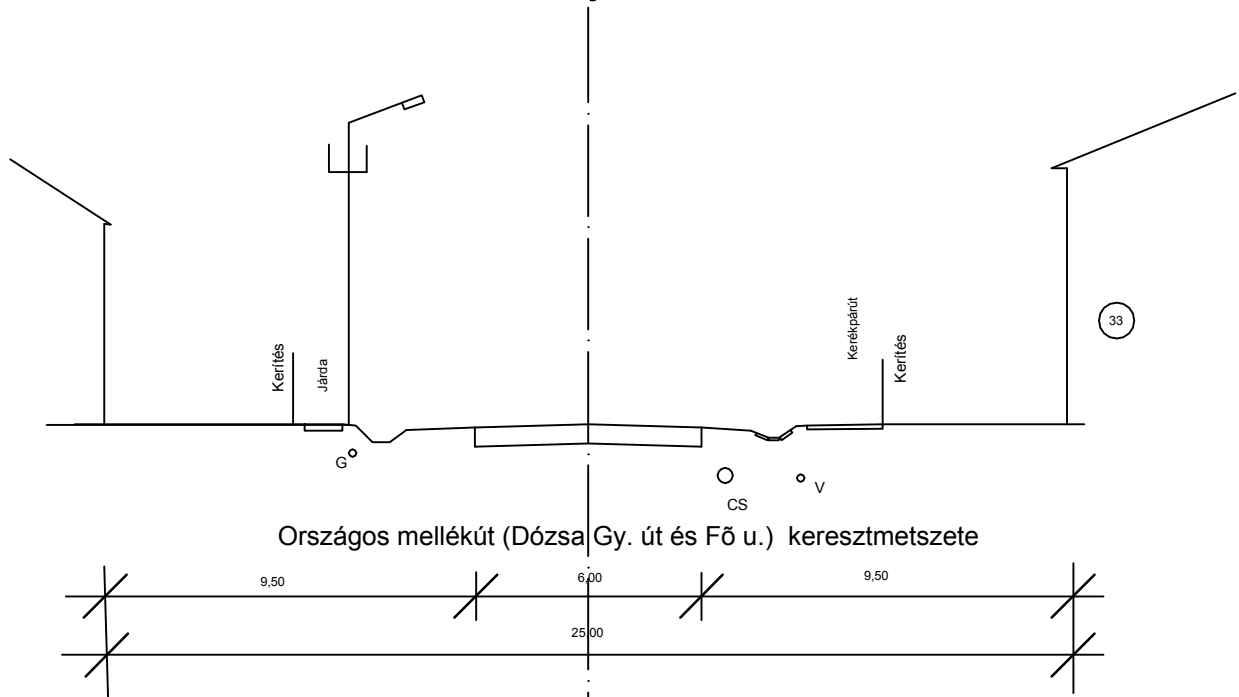
CSÖRNYEFÖLD

Keresztszelvények M = 1: 200

CSÖRNYEFÖLD

Keresztszelvények M = 1 : 200

ÉPÍTMÉNYEK KÖZMŰELLÁTÁSA

- (1) A közművek területigényes létesítményeit, továbbá a rendeltetésszerű működésük által megkövetelt védőterületeket a szabályozási, és övezeti terveken feltüntetett területeken kell elhelyezni.

Amennyiben a közműhálózat nem közterületre, hanem magánterületre kerül, a közművel érintett részre szolgalmi jogot, vezetékek jogot kell bejegyeztetni.

Közműhálózat és létesítményei védőtávolságán belül építési tevékenység csak az illetékes üzemeltető hozzájárulásával végezhető.

Közműhálózattal, illetve szolgalmi joggal, vezetékek joggal érintett ingatlanrészen építményt elhelyezni tilos, és a közművek hozzáférését, javítási lehetőségeit biztosítani kell.

Közművezetékek építésénél, telepítésénél a gazdaságos terület-felhasználást, az elrendezés tervezésénél az utak fásítási igényét is figyelembe kell venni.

- (2) A tervezési területen belül legalább az alábbi részleges közművesítettségi mérték biztosítandó:

- a vízellátás: közüzemi vízvezetékkel a meglévő hálózatra kapcsolódva,
- a szennyvízelvezetés: közüzemi szennyvízvezetékkel a meglévő hálózatra kapcsolódva,
- a csapadékvíz elvezetés: nyílt, burkolt árokban vagy zárt csatornahálózattal,
- az energia ellátás gázzal és/vagy elektromos energiával a meglévő hálózatra kapcsolódva,
- a közvilágítás és hírközlés a meglévő hálózatra kapcsolódva.

Az építendő létesítményeket a meglévő közműhálózatokra a használatba vételig be kell kötni.

- (3) A közmű létesítmények elhelyezésére, a meglévő és tervezett közművek védőtávolságára vonatkozóan a többször módosított 253/1997. (XII. 20.) Kormányrendelet az országos településrendezési és építési követelményekről (a továbbiakban: OTÉK) vonatkozó előírásain túl a megfelelő ágazati előírásokat kell figyelembe venni.

Ha a tervezési területen belül

- A 63/2004. (IV.27.) GKM rendelet hatálya alá tartozó nyomástartó és töltőlétesítmények,
- A 2001. évi CX. tv. a villamos energiáról és a végrehajtásról szóló 180/2002. (VIII.23.) Korm. rendelet hatálya alá tartozó villamosvezeték,
- A 11/1994. (III.25.) IKM rendelet hatálya alá tartozó éghető folyadékok és olvadékok tárolótartályai,
- A 1993. évi XLVIII tv. 32.§ 1-5 bek. a földgázellátásról, az egyes rendelkezéseinek végrehajtására kiadott 203/1998 (XII.19.) Korm. Rendelet 19/a bek., ill. a 80/2005. (X.11.) GKM rendelet hatálya alá tartozó gáz- vagy olajberendezés,
- A 122/2004. (X.15.) GKM rendelet a villamosmű biztonsági övezetéről

- A 35/2004. (III.30.) GKM rendelet a közúti járművek forgalomba helyezésének és forgalomban tartásának műszaki feltételeiről szóló 6/1990. (IV.12.) KöHÉM rendelet hatálya alá tartozó gázüzemű jármű üzemanyag-ellátó berendezés kerül telepítésre,

a tervezési munkánál a hivatkozott jogszabályok előírásait is figyelembe kell venni.

- (4) Az egyes Területfelhasználási egységeken belül az *építmények közműellátása* az OTÉK (46.-49.) §-ainak megfelelően tartható fenn (meglévő építmények), vagy építhető ki (tervezett beruházások.)

A vízvédelem miatt a szennyvíz szikkasztása tilos.

Új épület létesítése esetén építési engedély abban az esetben adható, ha az (1.). bek. szerinti közművesítetttség épületen belül biztosítható.

- (5) A közműhálózat (szakaszolt vagy szakágankénti) kiépülését követően új épület létesítése, meglévő épületeken – építési engedélyhez kötött – építési tevékenység csak a bekötést követően engedélyezhető.

- (6) Az 1996. évi XXXI. tv. A tűz elleni védekezésről, a műszaki mentésről és a tűzoltóságról 18. §.(2.) bek. a) pontja szerint a gazdálkodó tevékenységet folytató magánszemélyeknek, jogi személyeknek, a jogi és magánszemélyek jogi személyiséggel nem rendelkező szervezeteinek a létesítményekhez az oltóvíz biztosításáról gondoskodniuk kell.

A gazdálkodó tevékenységet nem folytató magánszemélyek részére az oltóvíz nyerési lehetőségének biztosítása az önkormányzat feladata.

- (7) A 35/1996. (XII.29.) BM rendelettel hatályba léptetett Országos Tűzvédelmi Szabályzat (továbbiakban: OTSZ) 49. §-a szerint az oltóvizet vezetékes vízellátás létesítése esetén föld feletti tűzcsapokról kell biztosítani és annyi tűzcsapot kell kialakítani, hogy a létesítmény oltáshoz szükséges vízmennyiség egy időben kivehető legyen. A tűzcsap és a védendő építmények közötti távolság a lehetséges tömlőfektetés nyomvonalában legfeljebb 100 m lehet. A tűzcsapok telepítési helyét Nagykanizsa M. J. Város Hivatásos Önkormányzati Tűzoltóságával egyeztetni kell.

A kiépítendő oltóvizet is biztosító vízvezeték-hálózat belső átmérőjét az oltóvíz intenzitás és kifolyási nyomásigény alapján, valamint a közműrendszer kialakítását figyelembe véve kell méretezni. Egyirányú táplálás esetén a vezeték min. NA 100, körvezeték esetén pedig min. NA 80 kell legyen.

- (8) A tűzcsapoknál a tűzoltó gépjárművek részére úgy kell felállítási helyet biztosítani, hogy azok mellett legalább egy nyomsávú közlekedési út szabadon maradjon.

- (9) Az OTSZ 51. §-a megengedi, hogy ha az más módon nem oldható meg, az oltóvíz önálló víztároló létesítésével is megoldható. A víztároló és a védeni kívánt építmények és szabad területek közötti távolság, a lehetséges tömlőfektetés nyomvonalában legfeljebb 500 m lehet.

- (10) A tűzoltóság vonulása és működése céljára – ha arról jogszabály, illetve nemzeti szabvány másként nem rendelkezik – az építményekhez olyan utat, illetőleg területet kell biztosítani, amely alkalmas a tűzoltó gépjárművek nem rendszeres közlekedésére és működtetésére.
- (11) 2003. évi C tv. Az elektronikus hírközlésről 94. §-a alapján település tervezésénél, rendezésénél, utak és közművek építésénél, korszerűsítésénél, egyéb építmények és más létesítmények megvalósításánál, felújításánál – külön jogszabályban meghatározott módon – biztosítani kell az elektronikus hírközlési építmények elhelyezésének lehetőségét.
- (12) Amennyiben az építést megelőzően a távközlési hálózat vagy a kábeltelevíziós hálózat áthelyezése vagy átépítése, illetve védelembe helyezése szükséges, úgy – a 9/2000. (IV.19.) KHVM rendelettel módosított 29/1999. (X.6.) sz. KHVM rendelet előírásai alapján – arról kiviteli tervet kell készíteni, majd azt követően építési engedélyt kell kérni a Hírközlési Hatóságtól.
- (13) A szabályozás által érintett területen
- a) a szükséges útrekonstrukciók során a közművek egyidejű rekonstrukciójáról vagy építéséről gondoskodni kell,
 - b) a meglévő és tervezett közművek (hálózatok és műtárgyak):
 - vízellátás,
 - szennyvíz-elvezetés,
 - csapadékvíz elvezetés,
 - villamosenergia-ellátás,
 - vezetékes gázellátás,
 - hírközlés,számára a helyigényt az utak szabályozási szélességén belül kell biztosítani.
- (14) Az új utca kialakításával egyidőben a közvilágításról szóló 11/1985. (XI. 30.) IpM rendelet 2. § alapján szabványos közvilágítást kell létesíteni.
- (15) A közlekedési és közműterületen a közmű és hírközlési vezetékeket – a védőtávolságokra is figyelemmel – úgy kell kialakítani, hogy valamennyi közmű- és hírközlési hálózat föld alatt elhelyezhető legyen.
- (16) A burkolt felületekről összegyűjtött csapadékvizet csak olajfogókon keresztül, megfelelő tisztítás után lehet a csapadékvíz elvezető hálózatba engedni. A veszélyes hulladék tárolására még átmeneti tároló sem létesíthető.

Adamil Kft.

Nagykanizsa, Rákóczi u. 44.

Kancsár Róbert

BSZFG.20-0369

V3a-2 20-0369

KULTURÁLIS ÖRÖKSÉGVÉDELMI HATÁSTANULMÁNY RÉGÉSZETI SZAKTERÜLETI RÉSZ

CSÖRNYEFÖLD

Készült: Csörnyeföld község településrendezési tervéhez
Megrendelő: Pannoninsel Kft.
Készítette: dr. Kvassay Judit régész

2006. február 25.

Tartalomjegyzék:

1. A tanulmány tárgya	3
2. Törvényi környezet	3
3. Vizsgálat (értékfelmérés)	8
a.) történeti leírás, régészeti örökség	8
b.) természet, táj, tájhasználat ; településhálózat és településszerkezeti összefüggések	10
c.) védettségek	11
d.) az örökségi értékek elemzése	11
e.) területhasználat és területi állapot a kulturális örökség összefüggésrendszerében	13
4. Változtatási szándékok	13
a.) településszerkezeti, területhasználati és beépítettségi változás	13
5.) Hatáselemzés a különböző hatásterületek kijelölésével (hatásvizsgálat és javaslatok)	13
a.) természeti táji hatások	13
b.) régészeti emlékek feltárhatóságának, megmaradásának, bemutathatóságának vagy pusztulásának lehetőségei	14
c.) folyamatok iránya, visszafordíthatósága	16
d.) kárenyhítés lehetősége, költsége, illetve ellentételezésének lehetőségei	16
Összefoglaló	17
Régészeti érintettség és a tervezés	18
A HÉSZ-be javasolt szövegrész	19
Nyilatkozat	20

Melléklet:

- Csörnyeföld község ismert régészeti lelőhelyei és régészeti érdekű területei (átnézeti térkép)
- Csörnyeföld község ismert régészeti lelőhelyei (1-5. régészeti lelőhelyek, M = 1 : 10 000)

Az egész tanulmányt, beleértve a térképet is, digitális formában is megküldtem.

Címlapon:

Rézkori edény Csörnyeföld-Vöröskpuszta régészeti lelőhelyről, ásatásvezető: Marton Tibor régész

1. A tanulmány tárgya:

Csörnyeföld Község Önkormányzata a jogszabályi előírásoknak megfelelően hosszú távra szóló Településrendezési Tervet készített. Ehhez a 2001. évi LXIV. tv. 66. § (2) bekezdés alapján kulturális örökségvédelmi hatástanulmány szükséges, mely a 4/2003. (II.20.) NKÖM rendelet 5. § (2) bekezdés értelmében az 1997. évi LXXVIII. tv. 9. § (3) bekezdése alapján véleményezésre megküldendő tervek kötelező alátámasztó munkarésze. A jelen régészeti tanulmány a rendelkezésünkre bocsátott térképen jelölt területeket foglalja magába.

Jelen munkát a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. tv. alapján szerzői jogvédelem illeti meg. A közölt adatok szerződéstől eltérő célra való felhasználása, a régészeti lelőhelyekre és a régészeti érdekű területekre vonatkozó adatok nyilvánosságra hozása vagy továbbadása harmadik fél számára csak a szerző engedélyével, a 17/2002. (VI.21.) NKÖM rendelet 7. §, valamint a 47/2001. (III.27.) Kormányrendelet szabályai szerint történhet.

2. Törvényi környezet:

(A vonatkozó hatályos jogszabályok és tartalmuk, azaz a régészettel érintett területeken követendő eljárás, jogok és kötelezettségek)

A régészeti lelőhelyekre, a régészeti kutatásra és a régészeti leletekre vonatkozó főbb jogszabályok:

2001. évi LXIV. törvény – örökségvédelmi törvény

1997. évi CXL. törvény, különösen a 38-49. § - múzeumi törvény

1996. évi LIII. törvény, kifejezetten a 23. és a 28. § - természetvédelmi törvény (táji értéként a halomsírok és a földvárak *ex lege* védelem alatt állnak)

1979. évi 2. törvényerejű rendelet – kulturális javak jogtalan átruházásáról

218/1999. (XII. 28.) Kormányrendelet – szabálysértésekről

47/2001. (III. 27.) Kormányrendelet – múzeumokban folytatható kutatásról

190/2001. (X. 18.) Kormányrendelet – Kulturális Örökségvédelmi Hivatalról

191/2001. (X. 18.) Kormányrendelet – örökségvédelmi bírságról

20/1999. (XII. 26.) NKÖM rendelet – szakfelügyelet rendjéről

1/2000. (I. 14.) NKÖM rendelet – szakemberek képzéséről

16/2001. (X. 18.) NKÖM rendelet – örökségvédelmi hivatal eljárásrendjéről

17/2001. (X. 18.) NKÖM rendelet – kulturális javak kiviteli szabályairól

18/2001. (X. 18.) NKÖM rendelet – régészeti feltárásokról

4/2003. (II.20.) NKÖM rendelet – örökségvédelmi hatástanulmányról

BTK vonatkozó paragrafusai (157, 216/b, 316, 324, 325. §) – örökségi értékek kárára elkövetett veszélyeztetés, rongálás, megsemmisítés

Általában a 2001. évi LXIV. törvény és végrehajtási rendeletei alapján kell eljárni. Ennek alapján a régészeti területeket három kategóriába lehet besorolni:

1. fokozottan vagy kiemelten védett régészeti lelőhelyek
2. nyilvántartott régészeti lelőhelyek
3. régészeti érdekű területek.

1.) Védett régészeti területek esetében:

2001. évi LXIV. tv. 63. § (2) bekezdés a) pont

Védett régészeti területen bármilyen, a talajt 30 cm-nél mélyebben bolygató tevékenység végzéséhez a KÖH hatósági engedélye szükséges függetlenül az adott beruházást egyébként engedélyező államigazgatási szerv engedélyétől. A KÖH határozatának hiányában semmilyen munka nem végezhető. Egyebekben mindenben az adott területre a régészeti védelmet elrendelő miniszteri rendeletben (a korábbiak esetében határozatban) foglaltakat kell követni és betartani.

Régészeti védelmet (fokozott és kiemelt védési besorolásban) bárki kezdeményezhet a KÖH területileg illetékes regionális irodájánál vagy a Nyilvántartási és Tudományos Igazgatóságán. A védési eljárást a Hivatal folytatja le, a védelem kimondásáról a NKÖM dönt miniszteri rendelet formájában.

2.) Nyilvántartott régészeti lelőhelyek esetében:

2001. évi LXIV. tv. 11. §

A régészeti lelőhelyek e törvény erejénél fogva általános védelem alatt állnak.

2001. évi LXIV. tv. 63. § (2) bekezdés a) és (4) bekezdés a) pontjai

A nyilvántartott régészeti lelőhelyek esetében minden az eddigi használatától eltérő hasznosításhoz, építkezéshez, a talaj bolygatásával járó tevékenység végzéséhez a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal előzetes (hatósági vagy szakhatósági) engedélye szükséges.

2001. évi LXIV. tv. 65. § (1) bekezdés

Az engedélyezési eljárás miatt célszerű már a tervezés előtt a Hivatal előzetes nyilatkozatát kérni, hogy az adott beruházáshoz, hasznosításhoz (pl. építkezés, művelési ág változtatása, halastó kialakítása, stb.) hozzá fognak-e járulni, s ha igen, akkor milyen feltételekkel. Így a később megvalósíthatatlannak minősülő fölösleges tervezést, illetve a feltárás miatt történő nem várt időbeli csúszás és költségnövekedés kiküszöbölhető vagy előre kalkulálható lesz.

2001. évi LXIV. tv. 22. § (1)-(2) bekezdések

A földmunkával járó fejlesztésekkel a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal által nyilvántartott régészeti lelőhelyeket – a (2) bekezdésben meghatározottak kivételével – el kell kerülni. Ha a lelőhely földmunkával való elkerülése a fejlesztés, beruházás költségeit aránytalanul megnövelné, vagy a beruházás máshol nem valósítható meg, a beruházással veszélyeztetett területet előzetesen fel kell tární.

2001. évi LXIV. tv. 22. és 23. §; 18/2001 NKÖM rendelet 14. §

A beruházás feltételeként adott esetben előírt régészeti feltárás költségei mindig a beruházót terhelik, mivel az ő érdeke a már ismert lelőhely megbolygatása. A régészeti feltáráshoz vonatkozó szerződést a beruházónak minden esetben a területileg illetékes múzeummal kell megkötnie. Ez általában a megyei, egyes területeken a helyi (városi) múzeum. A szerződés érvényességéhez a Hivatal jóváhagyása szükséges. Magát a feltárást bármelyik, a régészeti feltárások végzésére jogosult intézmény elvégezheti, amennyiben a szerződő felek erről megállapodásra tudnak jutni. A feltáráshoz jogosult intézményeket a 18/2001. (X.18.) NKÖM rendelet 2. § sorolja fel.

Nyilvántartott régészeti lelőhelyen a lelőhely jelenlegi használati módját csak akkor kell korlátozni, ha annak folytatásától a lelőhely súlyosan károsodhat, vagy fennáll a megsemmisülés veszélye. Ugyanez vonatkozik az ott a Hivatal hozzájárulásával végzett tevékenységekre is: amennyiben ennek során előre nem kalkulálható örökségvédelmi érdek merül fel, vagy nem várt jelenség mutatkozik, a végzett tevékenységet korlátozni kell. A

Hivatalnak a munka felfüggesztése esetén lehetősége van kártérítés fizetésére, kisajátítás kezdeményezésére, vagy régészeti védelem megindítására.

2001. évi LXIV. tv. 82-85. §; 191/2001 Kormányrendelet

A régészeti lelőhelyben vagy a leletekben okozott kár, illetve ezek megsemmisítése büntetendő cselekmény (BTK hatálya alá esik), továbbá örökségvédelmi bírság kirovását eredményezi. A nyilvántartott régészeti lelőhelyek a III. kategóriába tartoznak, vagyis a bírság a kötelezettségszegés vagy a károkozás mértéke szerint 10 ezer forinttól 25 millió forintig terjedhet.

3.) Régészeti érdekű területek, továbbá valamely tevékenység során bárhol újonnan észlelt régészeti lelőhely előkerülése esetében:

2001. évi LXIV. tv. 7. § 14. pont

Régészeti érdekű területnek számít minden olyan területrész, ahol régészeti lelőhely előkerülése várható vagy feltételezhető. Így ide kell sorolni minden talajbolygatással járó tevékenység végzésére kiszemelt területet is. E területekre ugyanazok a szabályok vonatkoznak, mint a beruházás során nem várt módon előkerülő régészeti leletekkel és objektumokkal fedett területekre. Az ilyenkor követendő eljárásban a helyi önkormányzat is feladatot kap.

2001. évi LXIV. tv. 24. és 25. §; 18/2001 NKÖM rendelet 15. §

Amennyiben ezeken a nem ismert vagy hivatalosan nem nyilvántartott régészeti lelőhelyeken régészeti jelenség vagy lelet kerül elő, a végzett tevékenységet abba kell hagyni, és a helyszín vagy lelet őrzése mellett értesíteni kell a jegyzőt, aki a területileg illetékes múzeum és a KÖH szakmai bevonásáról köteles gondoskodni. A bejelentési kötelezettség a felfedezőt, az ingatlan tulajdonosát, az építtetőt és a kivitelezőt egyaránt terheli! A múzeum 24 órán belül írásban köteles nyilatkozni a munka folytathatóságáról. A szükséges beavatkozás költségeit (amennyiben időközben a KÖH nem regisztrált lelőhelyet a helyszínen) a feltárással jogosult intézmény köteles állni.

2001. évi LXIV. tv. 26. §; 18/2001 NKÖM rendelet 16. §

A lelet, illetve a lelőhely bejelentőjét jutalom illeti meg, amely nemesfémek esetében nem lehet kisebb a beszolgáltatott lelet nemesfémtartalmának piaci értékénél. A

nyilvántartásban nem szereplő régészeti lelőhelyben vagy az onnan származó leletekben okozott kár, illetve ezek megsemmisítése ugyancsak büntetendő cselekmény (BTK hatálya alá esik).

4/2003. (II.20.) NKÖM rendelet

A Hivatal a rendeletben foglalt esetekben és tartalommal örökségvédelmi hatástanulmány elkészítéséhez kötheti szakhatósági állásfoglalásának megadását. Ez vonatkozik egyrészt a már ismert lelőhelyekre, másrészt a nagyobb felületet érintő beruházásokra bármely területen. A tanulmány elkészítése a beruházót terheli, készítésére a nevezett rendeletben feljogosítottak vállalkozhatnak.

A 2001. évi LXIV. törvény 66. § (2) bekezdés alapján készítendő hatástanulmányok tartalmi követelményeit részletesen tartalmazza a 4/2003. (II.20.) NKÖM rendelet melléklete. Ugyanezen rendelet értelmében a hatástanulmány régészeti szakterületi részét csak felsőfokú szakirányú végzettséggel rendelkező személy készítheti. A hatástanulmány készítője jogosultságán túl egyben nyilatkozik arról is, hogy a tervezett megoldás megfelel az örökségvédelmi jogszabályoknak és hatósági előírásoknak.

3. Vizsgálat (értékelés)

a.) történeti leírás, régészeti örökség

Csörnyeföld községre vonatkozóan még nem készült olyan községmonográfia, amely a település összes történeti, néprajzi és régészeti forrását feltárta, összefoglalta volna. A községben csupán kisebb területeken történtek régészeti topográfiai terepbejárások, a fellelhető adatok szerint csak az M70 autópálya építést megelőzően voltak a falu területén régészeti topográfiai munkák. Ekkor kerültek elő a 1., 2., 3., 4. számú régészeti lelőhelyek, az 5. lelőhely szintén az M70 utópálya építéséhez kapcsolódóan vált ismertté, egy töltésepítési anyag nyerőhely nyitásakor. A településen egy helyszínen, az 5. számú régészeti lelőhelyen volt régészeti ásatás, Marton Tibor régész vezetésével 2003-ban. A lelőhelyen szinte teljes mértékben megtörtént az itt található jelenségek, objektumok feltárása, gazdag leletanyaggal és jelentős eredménnyel. A feltárás feldolgozó munkái napjainkban is folynak. A közeljövőben

publikáció fogja bemutatni a 3. d.) pontban leírt korszakokban lakott településrészletek feltárási eredményeit, bemutattva az itt előkerült leletanyag legértékesebb darabjait is. Az 1-4. számú régészeti lelőhelyeken nem volt megelőző régészeti ásatás, az autópálya építés során biztosított szakfelügyelet az autópálya építési területén nem jelzett régészeti lefedettséget, tehát az építési területeken nem volt található régészeti objektum vagy lelet.

A név eredete: a szláv eredetű Cs(e)rna személynév és az eredetileg birtokos személyragos föld szövegezéséből keletkezett. A birtokos személynév lekopott az idők folyamán.

A település első ismert okleveles említése 1361-ből származik. Ekkor 'Chernefulde' alakban fordul elő a neve. A falut eredeti birtokosa, a Pécz nembeli Ludbregi Péter fia Miklós mester anyja leánynegyede fejében Lendvai Miklós bánnak, a Bánfi család őseinek adta. Lajos király 1361-ben a család kérésére megerősítette az adományt. A Bánfi család tagjai osztozkodtak az alsólendvai váruradalomhoz tartozó birtokon, majd háromszáz éven keresztül. A család férfiágon történt kihalása, 1644 után a nőági rokon Nádasdiakra szállt ez a falu is. Amikor Nádasdi Ferenc országbíró 1671-ben, a Wesselényi féle összeesküvésben való részvételéért lefejezték, birtokait elkobozták, azok a kincstárba jutottak. A király azután a Habsburgokhoz hú Eszterháziaknak adta.

Csörnyeföld, annak ellenére, hogy egy kisebb gazdasági kerület, egy úgynevezett villicatus központja volt a 16. században, ritkán szerepel az oklevelekben. Ennek valószínű oka, hogy a Bánfiak háborítatlanul birtokolták évszázadokon keresztül. A 16–17. századi adóösszeírásokból nyerhetünk némi fogalmat a falu életéről. A viszonylag népes település – 1598-ban 49 házat írtak össze az adószedők – lakóit 1564-ben pestis tizedelte meg. Az 1600-as években a kettős adóztatás és a hadi események sújtották a népet, aminek következtében 1690-ben csak 14 negyed telken laktak, 54 negyedtelek pusztá volt. De mutatkoztak már az újjáéledés jelei, mert 7 újonnan épített házat is összeírtak.

Elpusztult középkori települések Csörnyeföld határában:

Vörcsök

Amikor a 14. század derekán, 1360-ban feltűnik az akkoriban Vercseknek nevezett falu az írott forrásokban, Zajki Paska fiai birtoka. Két részből állt, amelyeket Alsó- és Felsővercseknek mondtak. De volt itt birtokrésze a Rigácsiaknak és a Kolgyári családnak is. A 15. század elején, 1417-ben leányágon nyertek Vörcsökön részeket a Zicsiek. A 16. században már ők a kizárólagos birtokosok. Egyes részeket ugyan elzálogosítanak, pl. a Háshágyiaknak, vagy eladnak, hogy a török fogságból való kiváltás díját kifizethessék. A török időkben a lakosság sokat szenvedett a háborús eseményektől és a kettős adóztatástól. A népesség megfogyatkozott, egy időre teljesen el is néptelenedett a falu. Még 1759-ben is pusztá volt, csak a 18. század végén települt újra. Ekkor azonban már nem tudott ismét önálló faluvá válni, Csörnyeföld részévé vált.

Istvánd

Szemenyétől északra helyezkedett el a murakeresztúri apátság Istvánd nevű birtoka, amelyet Lendvai Miklós, a Bánfiak őse bérelt. 1347-ben újították meg a bérleti szerződést. Az írott forrásokban Istvánd föld vagy birtok kifejezés arra utal, hogy olyan falu-kezdemény lehetett, amely nem volt hosszú életű. Történetének összeállítását nehezíti, hogy nem messze tőle, Bánokszentgyörgy és Pusztamagyaród vidékén volt egy azonos nevű település, és a források nem minden esetben utalnak egyértelműen, melyik településről van szó.

Istvánd emlékét Csörnyeföld belterületétől északra az Istvánd (népies alakban Izstvánd) összetételű földrajzi nevek őrizték meg. Pontos helyét részletes kutatások hiányában jelenleg nem tudjuk meghatározni.

A község közigazgatási területén 5 ismert és nyilvántartott, különböző korszakból származó régészeti lelőhely található. A régészeti lelőhelyekre vonatkozó részletesebb adatokat a d.) pontban írjuk le. A község területén bizonyára több régészeti lelőhely található, teljesebb információt azonban csak egy szisztematikus, az egész település területet érintő régészeti topográfiai terepbejárási, kutatási munkák elvégzése után lehetne kapni, ez azonban tanulmányunknak nem munkarésze. A település területén több, megtelepedésre rendkívül alkalmas terület található, különösen a patakok térségében. Ezeken a régészeti érdekű területeken is

további lelőhelyek előkerülése valószínűsíthető. Az ismert régészeti lelőhelyeket a mellékelt térképekre rajzoltuk fel. A rendelkezésünkre bocsátott terven feltüntetett fejlesztési területeken, helyszíni szemlét végeztünk.

b.) természet, táj, tájhasználat – településhálózat és településszerkezeti összefüggések

A település külterületén levő vízfolyásoknál a mélyebben fekvő közvetlen területek többnyire rét-legelő, a magasabb területek pedig szántó művelés alatt vannak, nagynak mondható az erdőterületek nagysága, illetve a szőlő művelés alatt álló területek is jelentős nagyságúak. Csörnyeföld vízfolyásai észak-dél irányúak a legjelentősebbek a Vöröskői-patak a Csörnyeföldi-patak a Csehi-Patak és a Szentadorjáni-patak. A mai község közigazgatási határa több, a középkorban folyamán elpusztult település területét foglalja magában. Ezeket az a felkutatható adatok alapján az értékfelmérési részben bemutattam. Szomszéd települések Tormafölde, Maróc, Kiscsehi, Szentmargitfalva, Muraszemenye, Kerkaszentkirály, Dobri.

c.) védettségek

- régészetiileg védett területek:

A település közigazgatási határain belül külön rendeletben fokozottan vagy kiemelten régészetiileg védetté nyilvánított lelőhely nem található.

d.) az örökségi értékek elemzése

- nyilvántartott régészeti lelőhely és környezete:

A község közigazgatási területén található ismert régészeti lelőhelyek leletanyaga alapján is megállapítható, hogy a település területe a korszakok többségében lakott volt. Jelenleg az alábbi korú és jellegű lelőhelyekről van pontosabb ismeretünk. A régészeti lelőhelyek jellegéből adódóan a teljesen pontos lokalizáció, még inkább pedig a pontos kiterjedés általában nem határozható meg pusztán a felszíni jelenségek alapján. Az adattári és

szakirodalmi adatok alapján a jelenleg ismert érintett területek az alábbiak (lelőhelyenként a helyrajzi számok):

Csörnyeföld ismert és nyilvántartott régészeti lelőhelyei:

1. Csörnyeföld-Felső-korong-dűlő (KÖH nyilvántartási szám: 30928)

(Későközépkor, telep)

Horváth László András–H. Simon Katalin–Kvassay Judit–Frankovics Tibor
terepbejárása 1998-1999.

Helyrajzi szám: 0274/15

2. Csörnyeföld-Felhegyalja (KÖH nyilvántartási szám: 30929)

(Későközépkor, telep)

(Újkor, telep)

Horváth László András–H. Simon Katalin–Kvassay Judit–Frankovics Tibor
terepbejárása 1998-1999.

Helyrajzi szám: 0103/8, 0103/10, 0103/14, 0103/16

3. Csörnyeföld-Csatorna (Csörnyeföldi-patak keleti partja) (KÖH nyilvántartási szám: 30934)

(Későközépkor, telep)

(Újkor, telep)

Horváth László András–H. Simon Katalin–Kvassay Judit–Frankovics Tibor
terepbejárása 1998-1999.

Helyrajzi szám: 0126/40, 0126/43, 0126/44, 0126/46, 0126/47, 0126/49, 0126/50,
0126/52, 0126/53, 0126/55, 0126/56, 0126/58, 0126/59, 0126/61

4. Csörnyeföld-Macskavártól északra (KÖH nyilvántartási szám: 30936)

(Későközépkor, telep)

(Újkor, telep)

Horváth László András–H. Simon Katalin–Kvassay Judit–Frankovics Tibor
terepbejárása 1998-1999.

Helyrajzi szám: 0139/8, 0139/10

5. Csörnyeföld–Vörcsökpuszta (KÖH nyilvántartási szám: 37416)

(Újkőkor (DVK, Keszthelyi csoport), telep)

(Rézkor (Balaton-Lasinja kultúra), telep)

(Rézkor (Tűzdelt Barázdás Díszû Kerámia Kultúrája), telep)

Eke István-Frankovics Tibor-Horváth László terepbejárása 2003.

Marton Tibor megelőző régészeti feltárása 2003.

A lelőhely nagyrészt feltárt, bolygatott!

Helyrajzi szám: 0315, 0325

- régészeti érdekű terület:

Ide kell sorolni minden, az egykori és mai vízfolyások és nagyobb árkok mentén fekvő lankás domboldalak területét (lásd mellékelt térképen!).

e.) területhasználat és területi állapot a kulturális örökség összefüggésrendszerében

A jelenlegi területhasználat és területi állapot (mezőgazdasági művelés, azon belül legjobban a szántás) a kulturális örökség régészeti elemeit nagymértékben érinti. A régészeti érdekű területeken, vélhetően több régészeti lelőhely is található. Ezek pontosabb területeit csak teljes szisztematikus régészeti topográfiai terepbejárási munkával lehetne megállapítani. Általánosságban megállapítható, hogy a régészeti lelőhelyeket a talajművelés súlyosan károsítja, és veszélyezteti.

4. Változtatási szándékok

a.) településszerkezeti, területhasználati és beépítettségi változás

A rendelkezésre bocsátott településszerkezeti koncepció alapján a település összterületéhez viszonyítva csak kisebbnek mondható földnagyságokat érintő területhasználati változások vannak tervbe véve: lakóterületi bővülések és gazdasági-ipari területek kialakítása. Ezen területek mind a mai belterülethez kapcsolódó földeken találhatók. A tervezett lakóterületi- és ipari területfejlesztések közül egyik sem érint ismert régészeti lelőhelyet vagy régészeti érdekű területet. A településen a fejlesztési területeknél ősszel helyszíni szemlét tartottunk, a földeken, ahol lehetséges volt bejártuk a földeket, jelen pillanatban további régészeti topográfiai terepbejárást nem lehetséges végezni, a területek így részben régészeti megfigyelésre alkalmatlanok.

5. Hatáselemzés a különböző hatásterületek kijelölésével (hatásvizsgálat és javaslatok)

a.) természeti, táji hatások

A régészeti lelőhelyekre új természeti vagy táji hatások nem várhatók.

b.) régészeti emlékek feltárhatóságának, megmaradásának, bemutathatóságának vagy pusztulásának lehetőségei

A helyi, önkormányzat által rendeletben kimondott régészeti védelemnek csak abban az esetben van értelme és létjogosultsága, ha az egyes területek számára az éppen hatályos jogszabályokban biztosítottnál erősebb védelmet garantál. Ez különösen a régészeti érdekű területek esetében jelenthet átmeneti megoldás arra az időszakra, amíg az érintett terület régészeti lelőhellyel való érintettsége egyértelműen kiderül. A településen helyi védelemre jelenleg nem javasolunk területeket.

Régészeti szempontból alapvetően fontos, hogy minden egyes nyilvántartott lelőhelyet érintő munkálat esetében, továbbá minden olyan esetben, amikor váratlanul régészeti lelet vagy jelenség kerül elő, a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalt (KÖH) értesíteni kell (ez utóbbi esetben a területileg illetékes Zala Megyei Múzeumok Igazgatósága értesítésével párhuzamosan).

A beruházások esetében a szükségessé váló megelőző régészeti feltárások költségét a beruházónak kell állnia. Megelőző régészeti feltárás a település területén bárhol elképzelhető. A váratlanul előkerülő lelőhelyek kapcsán szükséges mentő feltárások jelentős

időkiesést okozhatnak egy-egy beruházás során. Ennek elkerülése érdekében szükséges az előrelátó tervezés, valamint a fejlesztések során a régészeti pluszköltségek tervezése.

Csörnyeföld esetében a község külterületein vannak régészeti lelőhelyek (lásd: mellékelt térkép) és régészeti érdekű területekkel érintett telkek. Ezen területek jelentős részben szántók. A lelőhelyek megmaradása nagyban függ attól, hogy a jelenlegi veszélyeztetés (a rendszeres talajbolygatás) folytatódik-e, vagy a lelőhellyel érintett földrészleteken más, bolygatással nem járó művelésre vagy hasznosításra térnek át. A szántás – különösen a mélyszántás, a talajlazítás – folyamatos állagromlást okoz az érintett területeken, tartós, több évtizedes ilyen jellegű használat során pedig teljes megsemmisüléssel fenyeget. Ezeken a területeken a szántóként való használatot, mint az eddigi használati módot, az esetek többségében korlátozni ugyan nem szükséges, de javasolt a művelési ág megváltoztatása olyan módon, hogy az a lelőhelyek tartós és továbbbi romlással nem járó fennmaradását garantálja: javasolt a gyepterület művelési ág és ennek megfelelően a füvesítés utáni kaszálóként vagy legelőként való hasznosítás bevezetésének megfontolása. A gyepterület, rét, legelő művelések a régészeti lelőhelyek állapotának háborítatlan megőrzése szempontjából kifejezetten kedvezőek. Fentiek természetesen a majdan ismerté váló régészeti lelőhelyekre is vonatkoznak.

Bármilyen újabb beruházás (pl. alagcsövezés, meliorizálás, talajlazítás, csatornaásás, homok-, agyag-, vagy földbányászás, magas- vagy mélyépítés, útépítés, stb.) jelentős károkat okozhat a lelőhelyeken, ezért ezek a tevékenységek minden esetben a Hivatal előzetes szakhatósági engedélyéhez kötöttek. A Hivatal saját hatáskörében mérlegeli a tervezett beruházás és az általa a régészeti örökségben keletkező visszafordíthatatlan folyamatok arányát, viszonyát, majd a jogszabályokkal összhangban ezek alapján engedélyezi, kikötésekkel (pl. a beruházó költségére történő megelőző feltárás vagy régészeti felügyelet elrendelésével) engedélyezi, vagy elutasítja az engedélykérelmet. A lelőhelyekkel érintett területeken az ipari vagy bármilyen építési területek kijelölését mellőzni kell. Jelen esetben a tervezett területfejlesztések közül egyik sem érint ismert régészeti lelőhelyet vagy régészeti érdekű területet.

Előzetes hozzájárulás nélkül építési tevékenység, földmunka vagy fatelepítés nem végezhető. Kert, szőlő, vagy gyümölcsös kialakítása, illetve erdő telepítése többnyire jelentős veszélyt jelenthet a régészeti lelőhelyre nézve, ugyanis a szőlő és kertműveléshez, illetve az erdőgazdálkodáshoz általában kapcsolódó műveletek (pl. rigolírozás, szőlőirtás, új ültetvény telepítése, fásítás, tuskózás) a lelőhelyek részbeni bolygatásával vagy megsemmisítésével

járhatnak. E tevékenységeket ezért lehetőleg kerülni kell. A jelenlegi területhasználatok módosításához ezért javasolt a KÖH előzetes állásfoglalásának beszerzése. A belterületi, vagy egyéb beépített területrészekben azok az építési munkálatok, melyek a talajt 30 cm-nél mélyebben bolygatják (pl. ház-, pince-, vagy kerítésalap ásása, közművek vezetése, tereprendezés, oszlopállítást, fásítás, szőlőtelepítés, árokásás, útépités, stb.), ugyancsak veszélyeztető forrásnak minősülnek.

Egy-egy nagyobb területet érintő bármely beruházás esetén célszerű külön hatásvizsgálat készíttetése. A légifotó, az adott teljes felületet érintő szisztematikus terepbejárás, geofizikai felmérés alkalmazásával a lelőhelyek kiterjedése és jellege viszonylag jól meghatározható. A terv véglegesítését megelőzően, saját megrendelésre készített hatásvizsgálat révén ugyanis elkerülhető, hogy a terv az engedélyezési fázisban a Hivatal által elutasításra, vagy nem várt mértékben módosításra kerüljön. A hatásvizsgálat beruházó általi elkészíttetését ugyanakkor a Hivatal is elrendelheti. Egy-egy konkrét tervezés megkezdésekor ezért mindenképp értesíteni kell a KÖH területileg illetékes irodáját. Amennyiben a lelőhelyeken és régészeti érdekű területeken kívül kerülne elő lelet vagy jelenség, akkor a korábban részletesen is leírt jogszabályok szerint kell eljárni.

c.) folyamatok iránya, visszafordíthatósága

A jelenlegi károsan ható folyamat (talaj bolygatása) a fokozatos állagromlást jelentik a lelőhelyek számára. E folyamat elméletileg visszafordítható lenne, ha a területeken a talajművelést a már felvázolt módon megváltoztatnák. Ehhez a települési Önkormányzat, a szakemberek (KÖH, Megyei Múzeum) és az érintett magánszemélyek vagy vállalkozások konstruktív együttműködése szükséges. Ellenkező esetben a folyamat megfordíthatatlannak látszik, és előbb vagy utóbb menthetetlenül a régészeti lelőhelyek teljes megsemmisüléséhez vezet.

d.) kárenyhítés lehetősége, költsége, illetve ellentételezésének lehetőségei

A jogszabályok nem írnak elő kárenyhítési vagy ellentételezési kötelezettséget arra az esetre, ha egy terület tulajdonosát az előírások vagy a jogszabályból eredő kötelezettségei miatt hátrányok érik. Ugyanakkor a kárpótlás lehetőségét nem is zárja ki semmi, így ez minden esetben, az érintett felek megegyezésétől függ.

Összefoglaló

Csörnyeföld községben csupán kisebb területeken történtek régészeti topográfiai terepbejárások, a fellelhető adatok szerint csak az M70 autópálya építést megelőzően 1998-1999-ben voltak a falu területén régészeti topográfiai munkák, ezeket Horváth László András, H. Simon Katalin, Kvassay Judit és Frankovics Tibor végezték. Ekkor kerültek elő a 1., 2., 3., 4. számú régészeti lelőhelyek. 2003-ban az 5. lelőhely szintén az M70 utópálya építéséhez kapcsolódóan vált ismertté. A településen egy helyszínen, az 5. számú régészeti lelőhelyen volt régészeti ásatás, Marton Tibor régész vezetésével 2003-ban. A lelőhelyen szinte teljes mértékben megtörtént az itt található jelenségek, objektumok feltárása, gazdag leletanyaggal és jelentős eredménnyel. A feltárás feldolgozó munkái napjainkban is folynak. A közeljövőben publikáció fogja bemutatni a több korszakban lakott településrészek feltárási eredményeit, bemutatva az itt előkerült leletanyag legértékesebb darabjait is.

A község közigazgatási területén 5 ismert és nyilvántartott, különböző korszakból származó régészeti lelőhely található. A község területén bizonyára több régészeti lelőhely található, teljesebb információt azonban csak egy szisztematikus, az egész település területet érintő régészeti topográfiai terepbejárási, kutatási munkák elvégzése után lehetne kapni, ez azonban tanulmányunknak nem munkarésze. A település területén nagyon sok, megtelepedésre rendkívül alkalmas terület található, különösen a patakok térségében. Ezek a régészeti érdekű területeken is további lelőhelyek előkerülése valószínűsíthető. Az ismert régészeti lelőhelyeket és a régészeti érdekű területeket a mellékelt térképekre rajzoltuk fel. A rendelkezésünkre bocsátott terven feltüntetett fejlesztési területeken, helyszíni szemlét, bejárást végeztünk.

A rendelkezésre bocsátott településszerkezeti koncepció alapján a település összterületéhez viszonyítva csak kisebbnek mondható földnagyságokat érintő területhasználati változások vannak tervbe véve: lakóterületi bővülések és gazdasági-ipari területek kialakítása. Ezen területek mind a mai belterülethez kapcsolódó földeken találhatók. A tervezett lakóterületi- és ipari területfejlesztések közül egyik sem érint ismert régészeti lelőhelyet vagy régészeti érdekű területet.

Bármilyen újabb beruházás (pl. alagcsövezés, meliorizálás, talajlazítás, csatornaásás, homok-, agyag-, vagy földbányászás, magas- vagy mélyépítés, útépítés, stb.) jelentős károkat okozhat a lelőhelyeken, ezért ezek a tevékenységek minden esetben a Hivatal előzetes szakhatósági engedélyéhez kötöttek. A Hivatal saját hatáskörében mérlegeli a tervezett beruházás és az általa a régészeti örökségben keletkező visszafordíthatatlan folyamatok arányát, viszonyát, majd a jogszabályokkal összhangban ezek alapján engedélyezi,

kikötésekkel (pl. a beruházó költségére történő megelőző feltárás vagy régészeti felügyelet elrendelésével) engedélyezi, vagy elutasítja az engedélykérelmet. A lelőhelyekkel érintett területeken az ipari vagy bármilyen építési területek kijelölését mellőzni kell.

Előzetes hozzájárulás nélkül építési tevékenység, földmunka vagy fatelepítés nem végezhető. Kert, szőlő, vagy gyümölcsös kialakítása, illetve erdő telepítése többnyire jelentős veszélyt jelenthet a régészeti lelőhelyre nézve, ugyanis a szőlő és kertműveléshez, illetve az erdőgazdálkodáshoz általában kapcsolódó műveletek (pl. rigolírozás, szőlőirtás, új ültetvény telepítése, fásítás, tuskózás) a lelőhelyek részbeni bolygatásával vagy megsemmisítésével járhatnak. E tevékenységeket ezért lehetőleg kerülni kell. A jelenlegi területhasználatok módosításához ezért javasolt a KÖH előzetes állásfoglalásának beszerzése. A belterületi, vagy egyéb beépített területrészekben azok az építési munkálatok, melyek a talajt 30 cm-nél mélyebben bolygatják (pl. ház-, pince-, vagy kerítésalap ásása, közművek vezetése, tereprendezés, oszlopállítás, fásítás, szőlőtelepítés, árokásás, útépités, stb.), ugyancsak veszélyeztető forrásnak minősülnek.

A régészeti területek megőrzése elkerülhetetlen feladat, s ezért a legtöbbet és a leghatékonyabban a község lakói és vezetése tehetnek.

Régészeti érintettség és a tervezés:

A talaj bolygatásával járó tevékenységek során régészeti szempontból kiemelten vizsgálándó területek általában véve a tervezett aszfaltos utak építésével érintett területek, belterületbe vonni kívánt új területek, ipari hasznosításra kiszemelt területek, egyéb beépítésre szánt területek, ill. az erdősíteni vagy vízzel elárasztani tervezett földrészletek. Ezeken a területeken beruházás tervezése esetén, már a tervezés legelején javasolt a Hivatal előzetes állásfoglalásának beszerzése. Ebben a hivatal nyilatkozni tud arról, hogy az érintett területen időközben vett-e nyilvántartásba régészeti lelőhelyet, illetve, hogy az adott beruházás megvalósításához hozzá fog-e járulni, és ha igen, akkor milyen feltételekkel. A Hivatal állásfoglalásának kialakításához a 4/2003. (II.20.) NKÖM rendelettel összhangban elrendelheti örökségvédelmi hatástanulmány elkészíttetését.

A jelen hatástanulmány a készítés időpontjában rendelkezésre álló adatok alapján készült. A község területén időközben előkerülő lelőhelyekről a Kulturális

Örökségvédelmi Hivatal vezet közhiteles nyilvántartást. Javasolt minden tervezett beruházás előtt a lelőhellyel való érintettségről időben meggyőződni. A régészeti érdekű területeken bármilyen tevékenység tervezése során javasolt a Hivatal megkeresése.

A HÉSZ-be javasolt szövegrész:

„Régészeti érintettség esetén a 2001. évi LXIV. törvény és a hozzá kapcsolódó végrehajtási rendeletek alapján kell eljárni.

A fokozottan vagy kiemelten védett régészeti lelőhelyeken a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal az egyéb eljáró szervtől függetlenül is hatóság.

Minden nyilvántartott régészeti lelőhelyet érintő, a talajt 30 cm-nél mélyebben bolygató tevékenység esetében a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal előzetes (szakhatósági) engedélyének beszerzése szükséges.

A régészeti érdekű területeken tervezett munkálatok esetében a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalt véleményező szervként be kell vonni még a tervezés fázisában.

Minden olyan esetben, amikor lelet vagy jelenség kerül elő, a területileg illetékes múzeumot és a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalt értesíteni kell.

A nagy felületeket érintő beruházások előtt a Hivatal hatásvizsgálat készítését írhatja elő.

A régészeti örökséget érintő egyéb kérdésekben a rendezési tervhez készített hatástanulmányban foglaltak az irányadók.”

NYILATKOZAT

Alulírott, **dr. Kvassay Judit**, régész, nyilatkozom, hogy a 4/2001 (II. 20.) NKÖM rendelet 6. § (1) bekezdésének a) pontja szerinti előírásnak megfelelően szerepelek az adott örökségvédelmi területre vonatkozó szakértői névjegyzékben, valamint a nevezett jogszabályi hely (2) bekezdésében foglalt előírásnak megfelelően rendelkezem régész szakirányú felsőfokú végzettséggel.

Régész diploma száma: 417/1979 (ELTE-BTK)

Szakértői engedély száma: 2.2.2/17/2002.

Névjegyzéki sorszáma: Sz-32/2002. (NKÖM)

Az általam ellenjegyzett örökségvédelmi hatástanulmány (Csörnyeföld), illetve annak általam jegyzett részei az örökségvédelmi jogszabályokkal és a hatósági előírásokkal összhangban készültek, a tanulmányban szereplő tervezett megoldásokra vonatkozó javaslatok azoknak mindenben megfelelnek.

2006. február 25.

dr. Kvassay Judit
régész

Művi értékvédelem

Térségfejlesztési összefüggések, településhálózati és tájhasználati változás

Történelem

Első említések, 1361-ben Chernefelde, 1381-ben Chernyfeulde írásmódot találunk. A „Csörnye” elnevezésben szláv eredetű személynév sejthető. Az ismert birtokos családok közül az első Bánffy család volt. 1541. március 17-i keltezéssel a Vasvári Káptalan tanúsította Ferdinánd Király rendeletére, hogy Bánffy Istvánt Alsólendva és Nemti várakba és a hozzájuk tartozó helyiségek birtokaiba „donationis gratiae titulo” beiktatta és statuálta. Köztük az Aslólendva castrum tartozékaiként tartják számon Chernefewlde villa-t. Az ő birtokrészük volt 1644-ig. Utána a Nádasdyak örökölték. Gróf Nádasdy Ferenc birtokainak elkobzása után 1675-ben visszaszállt a koronára. A Kincstártól váltotta meg a XVII. Század végén herceg Eszterházy Pál. Csörnyeföld 1945-ig az Eszterházy hitbizomány része. A mai faluhoz tartozó Vöröskő első okleveles előfordulása 1360-ban Vercsek.

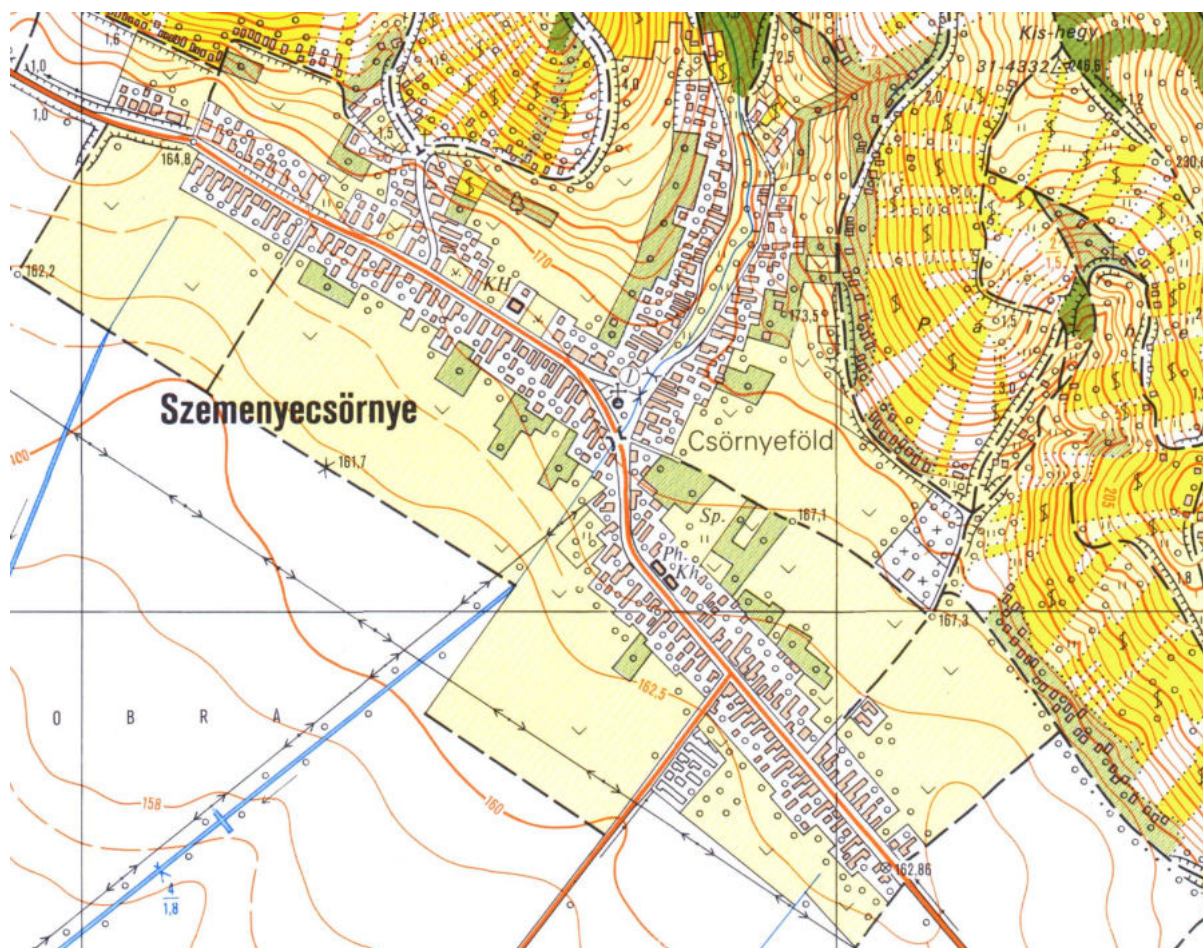
A Bánffy testvérek 1542 évi birtokmegosztási egyezménye a csörnyeföldi területet is érinti. Chernefelde területén a zalai dikális összeírás szerint „cum pertinensis” Bánffy Lászlóé 11 porta, Bánffy Istvánné 9 porta. 1654-ben judicatus, tehát a birtok irányítását ellátó központ és úriszéki hely volt, s még mindig László és István birtokol.

A Bánffyak, ha megszorultak anyagiakban, a kor szokása szerint zálogba adták birtokaikat. Ám a török időkben a visszaváltás biztosítékai békés időkhez képest érdekesen alakult. Ismert egy 1590-ben kelt oklevél, melyben „Bánffy Gáspár vallja, hogy Suko Menyhértől 1200 Ft-ot vett fel, ezért lakott és elhagyott biokrészeit Zenkirál és Alsólyndwa várához tartoznak”. Ha a zálogbaadó a megjelölt időre nem adja vissza a fenti összeget Swko Menyhért vagy örökösei elfoglalhatják a teljes birtokrészeket.

Azonban erre nem került sor, mert a későbbi oklevelekből Sukó Menyhért neve nem került birtokosként említésre.

1690-ben az Eszterházy hercegi birtokösszeírás a Kerkán túli officionátus részeként említi. A török kiverése utáni első összeírás leírja Cserenyefölde veszteségeit: a 68 negyedtelkes földön csak 14qadrát műveltek, a többi 54 pusztá.

A község az 1930-as évek végétől, a közeli olajmezők feltárásának köszönhetően óriási fejlődésen ment át. A lakosság nagy része Lovásziban dolgozott.

Építkezés:

A régi lakóházak zöme véghomlokzattal néz az utca felé. Építési anyaguk többnyire téglá. Három osztatú, végoromfalas lakóházak, szoba-konyha-szoba (kamra) beosztással. Keskeny, hosszú telkeken a lakóházzal sorban lehelyezkedő gazdasági épületek. A fényképeken láthatók megmaradásra, védelemre érdemes lakóházak. Érdemes lehet egy jobb állapotú lakóépület felújítása (pl.. Fő u. 8.) és egy falumúzeum kialakítása.

A festői szőlőhegy, Zsófihegy, Öreghegy lejtőin jelentős szőlőtermelést folytattak a gazdák. Itt sok boronafalu, fatalpas, zsúptetős fehérre meszelt, nagy présel rendelkező pince és hagyományos berendezéssel rendelkező pince volt. Csaknem minden családnak volt szőlője.

Területfelhasználási javaslat, településszerkezeti, területhasználati és beépítettségi változás

Csörnyeföld község fejlődésének szempontjából meghatározó jelentőségű az M70 autópályát megépítése, mivel ezáltal a település elérhetősége radikálisan javult. Az autópályát megépítése miatt több nagyobb ipari területfejlesztést határozott el Csörnyeföld község képviselőtestülete, melynek megvalósulása jelentős gazdasági előnyökkel járhat a község távlati fejlesztése során, ugyanakkor nem terheli jelentősen a meglévő lakóterületeket.

A jelenlegi lakóterülettől keletre délre és nyugatra ipari övezet kialakítását tervezik, illetve egy lakóövezet kialakítását északon és nyugaton.

A kialakult területhasználat nagyrészt összhangban van az övezeti besorolásokkal és az egyes eltérő övezetek határvonalával. A település területfelhasználásának kialakításánál a képviselőtestület elhatározásait vettük alapul. A településen ezáltal kialakított területfelhasználási kategóriák a falusias lakó, településközpont vegyes terület, különleges terület (temető terület) és ipari gazdasági terület

Falusias lakóterület

Az épületállományt vizsgálva a keskeny épületek a jellemzők, melyek építménymagassága 5,0-5,5 m körül alakult ki. A tetőformát tekintve a nyereg-, és sátoztető, míg a héjalást tekintve a cserép a jellemző. A lakóházak bővítése során manzardos és emeletes kialakítások is elterjedtek a településen. A település területén olyan lakóház, mely helyi védelemre érdemes lehetne, nem található. A szabályozási előírások megfogalmazásánál a kialakult állapotnak megfelelően kerültek megfogalmazásra a szabályozási elemek, így új épületek

kialakítása, illetve a meglévők felújítása esetén a településképhez illeszkedő, harmonikus beépítést érhetünk el.

Településközpont vegyes terület

A község településközpontja szépen kialakított, a központi funkciók (posta, polgármesteri hivatal, iskola, óvoda, templom boltok,) nagyrészt egy területen megtalálhatók. A területen egyházi, illetve kulturális funkciók mellett további funkciók is megtalálhatók. A település vonzereje a tiszta szép környezet, jó levegő a borkóstoló helyek és nagy erdőségek.

A településközpont terület felhasználása miatt, illetve elhelyezkedése miatt a település egyik legértékesebb területe. A terület elsősorban tehát közösségi (kereskedelmi, szolgáltató, intézményi) funkciók biztosítására kell fenntartani, ami természetesen nem akadályozza meg a lakófunkció megjelenését sem. Javasolt a kereskedelmi és a lakófunkció kombinálása akár úgy is, hogy a földszinti területeken kereskedelem, az emeleti területeken a lakófunkció kerül elhelyezésre.

Különleges terület

A településen egy temető található.

A faluközponttól keletre található az a temető, amely a hosszú távú igényeket is ki tudja elégíteni, nem szorul bővítésre. A temetőben új építésű ravatalozó is található. A temetőben több védett síremlék, régészeti érték is található, ezért szükséges a kegyeleti park védetté nyilvánítása.

A település közigazgatási területén található bánya is különleges terület besorolásba tartozik.

Ipari gazdasági terület (tartalék)

A településtől délre, keletre és nyugatra lévő ingatlanok egy részén kívánja a település ipari területét kialakítani.

A község konkrét elképzeléssel nem rendelkezik a terület pontos hasznosításáról, de szeretné megtartani ezeket a területeket abból a célból, ha befektető ipari tevékenység végzésére

alkalmas helyet keresne a faluban. Ezért a területeket tartalék területként kívánják megjelölni, a elképzelések pontosításáig.

Népesség, életmód, társadalom, kultúra változása

A rendezési terv változásai jelenleg a település népességére közvetlen hatással nincs. Társadalmi és kulturális kihatások nem jelentkeznek. A közvetlen környezet életmódját befolyásoló környezeti terhelések maximalizálásának vonatkozásában jelen terv rendelkezik megfelelő szabályozási elemekkel.

Zöldfelületrendezés

Tervezett területhasználat

- Ipari-gazdasági övezet létesül a település több területrészén. Ennek megvalósítása során nem kell számolni faállomány, vagy más értékes növényzet kivágásával, mivel a terület fátlan szántó.
- Falusias lakóterület létesül a településtől nyugatra. A területek jelentős része zöldfelülettel fedett, jelenleg szántó terület, fa nélküli.

A fejlesztendő területeken faállomány nem található, mivel nagy részük szántó. A duzzasztott patak melletti zöldfelület rendezése, a faállomány megóvása az önkormányzat feladata.

Fasor telepítés

Szükségesnek tartjuk a település hiányos fasori sávjainak pótlását. A telkenként szükséges kapubehajtók szabadon hagyása mellett. A fejlesztendő területeken a fasorok kialakítása fontos feladata az önkormányzatnak.

Környezetvédelem

A terv célja, hogy Csörnyeföld távlati fejlesztési elképzeléseibe illeszkedő, a fenntartható fejlődés szempontjainak és a környezetvédelem követelményeinek is megfelelő területhasználat alakuljon ki az új beépítésű területeken.

Ezért csak az emissziós határértékek alatti kibocsátású, környezetét sem zajjal, sem levegőszennyezéssel, sem víz, vagy talajszennyezéssel nem terhelő funkciók megtelepülését támogatjuk.

Változtatási szándékok

Településhálózati és tájhasználati változás

A területen az alábbi célok határozhatók meg:

- a telekállapotok rendezése,
- tartalék ipari terület kialakítása
- falusias lakóterület bővítése

Infrastrukturális változás

A területen csak teljes körű infrastruktúra ellátás esetén lehet építeni, ennek feltételei jelenleg is adottak.

Hatáselemzés

Történeti településhálózati következmények

A javasolt szabályozás a terület rendezett fejlődését fogja elősegíteni, biztosítja a beépítéshez szükséges feltételek kialakítását, valamint a megfelelő műszaki infrastruktúra kiépülését, mely a fejlesztés feltétele.

Természeti, táji hatások

A terület beépülése során annak összképe részben változni fog, a tervezett övezeteknek megfelelő beépítés megvalósulásával.

A településképi feltárulásának változásai

A település képe északon és délen fog változni. A jelenlegi beépítetlen területen létrejövő beépítés arculatában jól fog illeszkedni a faluképhez, a már meglévő területen rendezetté válnak a jelenleg rendezetlen közterületi elemek.

Régészeti emlékek feltárhatóságának, megmaradásának, bemutathatóságának vagy pusztulásának lehetőségei

A területen a régészeti lelőhelyek a szabályozási tervlapokon vannak feltüntetve. A régészeti területeken építési tevékenység folytatása csak az övezeti besorolásnak megfelelően engedélyezett.

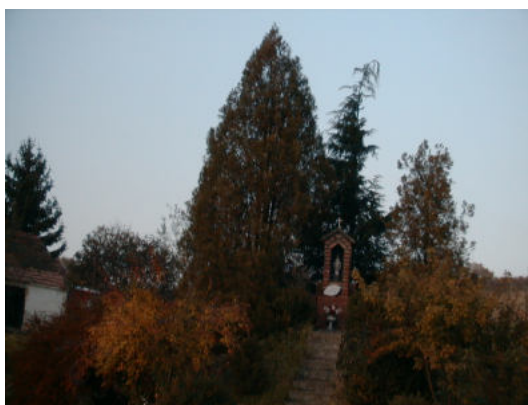
A tervezési területen nem található egyedileg védett műemlék.

Csörnyeföld község temploma és a templom parki Szt. István faszobor:

Hely meghatározás: Csörnyeföld, Fő u.

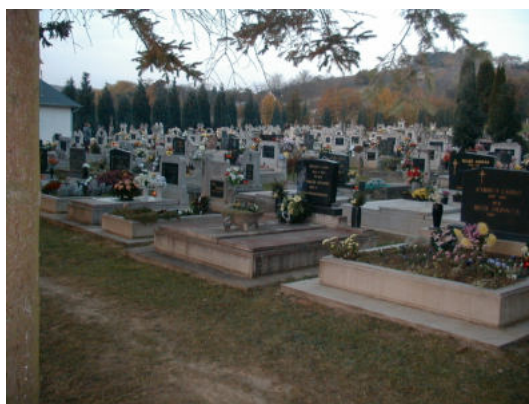
A településen található katolikus templom helyi védelem alatt álló építmény, melynek állapota jó, szépen karban tartott. A templom mellett található emlékmű helyi védelemre javasolt építmény, melynek homlokzati struktúráját, felújítás során jelenlegi formájában ajánlott megtartani, a HÉSZ-ben rögzítettek alapján.

A falu települési képe szabálytalan, dombra épült. A településen a régi parasztházak megjelenése jellemző, földszintes nyeregtetős és sátoztetős kialakítással. A főépülethez kapcsolódnak a melléképületek, melyekben a mezőgazdasági termények tárolása történik. Az elmúlt évtizedekben a falusias jelleget megbontva földszint+emeletes és manzárdos épületeket alakítottak ki több helyütt, melyek a falusias jelleget megbontották. Ezt a továbbiakban az építménymagassággal korlátoztuk, ezen folyamat mielőbbi megállítása szükséges. A HÉSZ-ben rögzítettek alapján az utakra merőleges tetőgerinc kialakítását szorgalmazzuk, melyek elősegítik a falusias jelleg ismételt megjelenését, továbbfejlődését.

A településre jellemző a falusias lakóterület, mely a továbbiakban is megmarad. A falusias karakter megőrzését a HÉSZ-ben található szabályozások biztosítják.

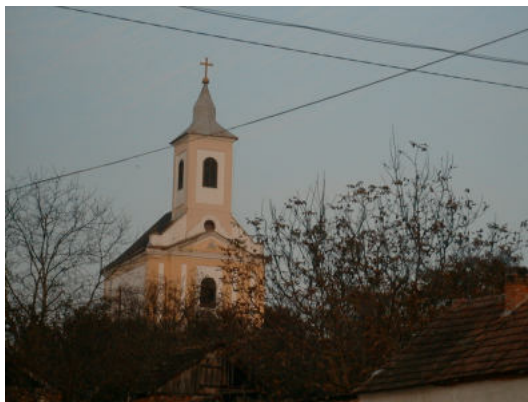

Vörcsök településrész kápolnája:

Hely meghatározás: Csörnyeföld 1417 hrsz..

A településen található kápolna helyi védelem alatt álló építmény, melynek állapota felújítást igényel, jelentős vizesedés vehető észre a tartószerkezeteken. A késő barokk templom 1820-ban épült. A falképeket 1966-ban Károly Gyula készítette, illetve a Hévízről ideszállított Zsellér Imre által készített üvegablakok miatt is védelmet érdemel a kápolna.

A kápolna felé vezető gyalogúton Stáció elhelyezésével még inkább idegenforgalmi látványosságággá lehetne tenni az épületet. A terep adottságok is lehetővé teszik, hogy két oldalt elhelyezzék a 14 építményt.

Történeti térbeli rendszerek alakulása

A területek beépülése történeti térbeli rendszert nem érintenek. Az úthálózati elemek tekintetében jelentős szerkezeti változás nincsen.

Műemléki együttesek, műemlékek eszmei, használati és esztétikai jelentőségének alakulása a tájban, településszerkezetben, épített környezetben, a település életében

A területen műemlék, műemléki együttes nem található.

Településkarakter változásának hatásai

A tervezett paraméterek összhangban vannak a környező kialakult tervek alapján megvalósítható területfelhasználás jellemző paramétereivel.

Folyamatok iránya, visszafordíthatósága

A folyamatok iránya kialakult, meglévő folyamatokat követi a szabályozási terv által rögzített előírások alapján.

A tervezett beépítés a szabályozási előírások teljes körű betartása esetén a környezetre táji és településképi szempontból negatív hatást nem gyakorol, a település összképét, történeti arculatát nem érinti, illetve befolyásolja, várhatóan elősegíti a terület koordinált igényes fejlődését.

Tájrendezési és környezetalakítási munkarész

1 Természetföldrajzi jellemzők

Csörnyeföld a *Mura-jobbparti* kistáj Zala megyéhez tartozó részén helyezkedik el.

1.1 Domborzat:

A Mura széles szerkezeti árkán, a folyó újpleistocén idején létrejött teraszrendszer a meghatározó óholocén árterével. A folyóvízi kavics a kistáj egyetlen hasznosítható nyersanyaga.

1.2 Éghajlat:

Mérsékelt hűvös és mérsékelt nedves, évi 800mm körüli csapadékkal. A hegy- és magasabb dombvidékeinktől eltekintve a kistáj hazánk legcsapadékosabb tája.

A napsütéses órák száma 1850-1900 óra, a magyar átlag alatti. *Szubatlanti* jellegű éghajlatával erdő és mezőgazdasági művelésre, állattartásra alkalmas. Csörnyeföld adottságai kedvezőek szemes növények termesztésére.

1.3 Vízrajz:

A Mura vízgyűjtőjéhez tartozó jelentősebb mellékvizek közül a Szentadorjáni és Vöröskői patakok találhatók a településen. Különleges adottsága az itteni vízfolyásoknak az évente kétszeri, nyár eleji és az őszi árvíz lehetősége.

A talajvíz 2-4m között elérhető. A nitrátosodás elleni védelme indokolt.

1.4 Növényvilág:

Növényföldrajzilag a kistáj a Nyugat-Balkán flóratartomány (Illiricum) Praeillyricum flóraidékének Zalai flórajárásához (Saladiense) tartozik.

A településhez tartozó erdők fő fafaja a kocsányos tölgy (tölgy-kőris-szil ligeterdők). Erdősültsége közepesnél erősebb. Elsősorban gazdasági erdők jellemzik, de van turisztikai célú erdő. Jellemző lágyszárú aljnövényei a szeder, szellőrózsa, szártalan kankalin, árvacsalán stb.

1.5. Talajadottságok:

Jelentős részben löszös üledéken képződött, agyagbemosódásos barna erdőtalaj.

Mechanikai összetétele vályog illetve agyagos vályog.

A mezőgazdaságilag művelt területek vályogtalajain szántóföldi növényeket, szőlőt és bogyósokat termesztnek. Ez utóbbiaknak jó hagyományai vannak. A szántóföldek fő növényei a gabonafélék.

2. Tájrendezési feladatok:

2.1. A táj és jellemzői:

A táji adottságok a tájfejlesztés lehetőségét több ponton is biztosítják: pihenőerdő, borturizmus.

2.2. A tájfejlesztés lehetőségei:

2.2.1. Erdőterület:

A Mura völgy éghajlati, domborzati és talajadottságai által kialakult erdős terület kellemes látványt nyújt. A település közigazgatási területének legnagyobb része erdő. A meglévő állomány megóvása, egy részének a turizmusba bevonása indokolt (sétálóutak, lovasturizmus, kerékpárutak). Erdőterületen lovagolni és kerékpározni csak az arra kijelölt úton lehet.

Az önkormányzat, mint erdőtulajdonos, átgondolt erdőgazdálkodást folytat.

Az indokolt esetben az erdőfelületből kivett területen megvalósított beruházás esetén a törvényben előírtaknak megfelelően csereerdősítést kell végrehajtani.

2.2.3. Mezőgazdasági terület:

Jó hagyományai vannak a bortermelésnek, jelenleg is több gazda foglalkozik borászkodással. Rendszerezsek a borversenyek. Ez a tevékenység a turizmussal összekapcsolva, további átgondolt fejlesztéssel, növeli a falu iránti érdeklődést.

A szántóterület koncentrált. Néhány vállalkozó műveli a szántóterületeket, ezzel munkaalkalmat teremtve a helybeliek egy részének. A szántóterületek csökkentése jelenleg nem indokolt.

2.2.4. Vízgazdálkodás:

A Csörnyeföldét átszelő Szentadorjáni és Vörcsöki patakokon kívül más jelentős vízfelület nincs a faluban. A belterületen a partok rendben tartása adja a legtöbb munkát.

Hosszú távon nyilván munkahely teremthető, zöldfelület növelő, turizmust bővítő, stb. hatásával lehet számolni.

Az előírt engedélyek, vizsgálatok elvégzése mellett a természeti környezet-átalakítási munkáknál táj-és kertépítész szakember közreműködése szükséges.

2.2.5. Különleges terület-temető:

A falunak egy temetője van. Nagysága a település létszámához viszonyítva hosszútávon képes a szükségletek kielégítésére.

A temető rendezett, kerítése jó állapotú. A kerítés mentén fasor telepítendő.

A síremlékek között régészeti értékek találhatók, védetté nyilvánításuk indokolt. A sírok beültetéséhez, a kerítés menti fasortelepítéshez javasoljuk kerttervezői véleményt kérni.

A település közigazgatási területén bánya terület is található, mely szintén a különleges területbe tartozik

2.2.6. Zöldterületek:

Közkertek:

Játszótér: Önálló egységként egyelőre nincs a településen. A templom mögötti 147 hrsz. alatti területen található játékok az oda járó gyerekeknek, mely a faluban játszótérnek alkalmas terület.

A vonatkozó szabványok és kertépítészeti szakmai szempontok az előbbi helyen jól érvényesíthetők.

Sportpálya: A jelenleg sportpályaként használt füves zöldterület környezete alkalmas sporttevékenységekre. A szükséges gépkocsi parkoló a Dózsa György utcán lehetséges ill. a temető felé vezető úton.

A beépítésre nem szánt területek zöldfelülete:

Utcai fasorok, zöldsávok:

Az utak állapotának rendezése a fasorok, virágos és füves területek felújításával lesz teljes. Jelenleg a fák egy része nem utcafának való (méret, faj, fajta, ültetési táv), a rendelkezésre álló zöldfelületi részen, több helyen is elférne virágágy. A település adottságai kedveznek az örökzöldeknek, több szép fenyő, hamisciprus található az utcafák között és a családi házak előkertjében is.

Amennyiben az út méretei lehetővé teszik, minden beteg vagy helytelen fajtaválasztás miatt kivágott sorfa, kisebb zöldfelület fája helyett a helynek megfelelő és legalább az eredetivel megegyező körátmérőjű fát kell telepíteni.

A fentiek érvényesek a zöldterületekkel kapcsolatban is, amennyiben a szabályozási terv előírásaiban engedélyezett mértékű építmény miatt fakivágásra kerül sor, a fapótlásról gondoskodni kell.

Jelentős védett fás vagy lágyszárú növény nincs a településen.

A lakótelkek zöldje:

Házikertek:

A családi házas telkek viszonylag nagyok, többfunkciósak. Szinte kivétel nélkül szépen gondozott, virággal, több helyen sok örökzölddel beültetett előkertek találhatók a faluban. Az utcáról kevésbé látszik a mezőgazdasági munkák otthoni színteréül szolgáló gazdasági udvar, konyhakert.

2.2.7. Telepítésre ajánlott növények listája:

A közterületen kerttervező által tervezett, a helyi adottságoknak megfelelő növényeket kell telepíteni, akár kivágások miatti pótlásról, akár újonnan létesítendő zöldfelületről van szó

A mellékelt növénylista a magántelkek tulajdonosai számára is segítséget nyújt. A falu vezetése különféle akciók szervezésével segítheti az igények és az adottságok egymásra találását. A javasolt fa-és cserjefajokon belül több fajta, változat is alkalmas lehet a telepítésre. Ezeket konkrétan mindig az aktuálisan tervezendő feladatnál határozza meg a kerttervező szakember.

Javasolt növények:

Lomblevelű fák:

Acer platanoides	Korai juhar
Acer platanoides Globosum	Gömbjuhar
Acer pseudoplatanus	Hegyi juhar
Alnus glutinosa	Mézgás éger
Carpinus betulus	Gyertyán
Fraxinus angustifolia Raywood	Kőris
Fraxinus excelsior	Magas kőris
Malus	Díszalma
Padus avium	Májusfa
Quercus robur	Kocsányos tölgy
Quercus robur Fastigiata	Oszlopos tölgy
Salix alba	Fehér fűz
Salix caprea	Kecskefűz
Syringa vulgaris	Kerti orgona
Tilia cordata	Kislevelű hárs
Tilia tomentosa Szeleste	Hárs
Ulmus laevis	Vénic szil
Ulmus carpinifolia	Szil

Cserjék:

Acer campestre Nana	Törpe mezei juhar
Buxus sempervirens	Örökzöld puszpáng
Buxus sempervirens Suffruticosa	Törpe puszpáng
Cornus sanguinea	Veresgyûrû som
Corylus avellana	Közönséges mogyoró
Euonymus alatus	Szárnyas kecskerágó
Euonymus europaeus	Csíkos kecskerágó
Forsythia intermedia	Aranyvessző
Hedera helix	Borostyán

Ligustrum vulgare	Közönséges fagyal
Ligustrum vulgare atrovirens	Fagyal
Salix purpurea	Bíborfűz
Salix elaeagnos	Fűz
Salix viminalis	Fűz
Spiraea x vanhouttei	Gyöngyvessző
Syringa josikaea	Jósika-orgona
Viburnum opulus	Kányabangita
Fenyőfélék:	
Picea omorica	Szerb luc
Pinus sylvestris	Erdei fenyő
Taxus baccata	Közönséges tiszafa

A fenti növények egy része elsősorban tájfasításnál, külterületek, vagy külterjesebb gondozást elviselő zöldterületek (temető, sportpálya környéke, halastó stb.) növénytelepítéséhez javasolt

A belterületi parkokba további növények is javasoltak, pl.:

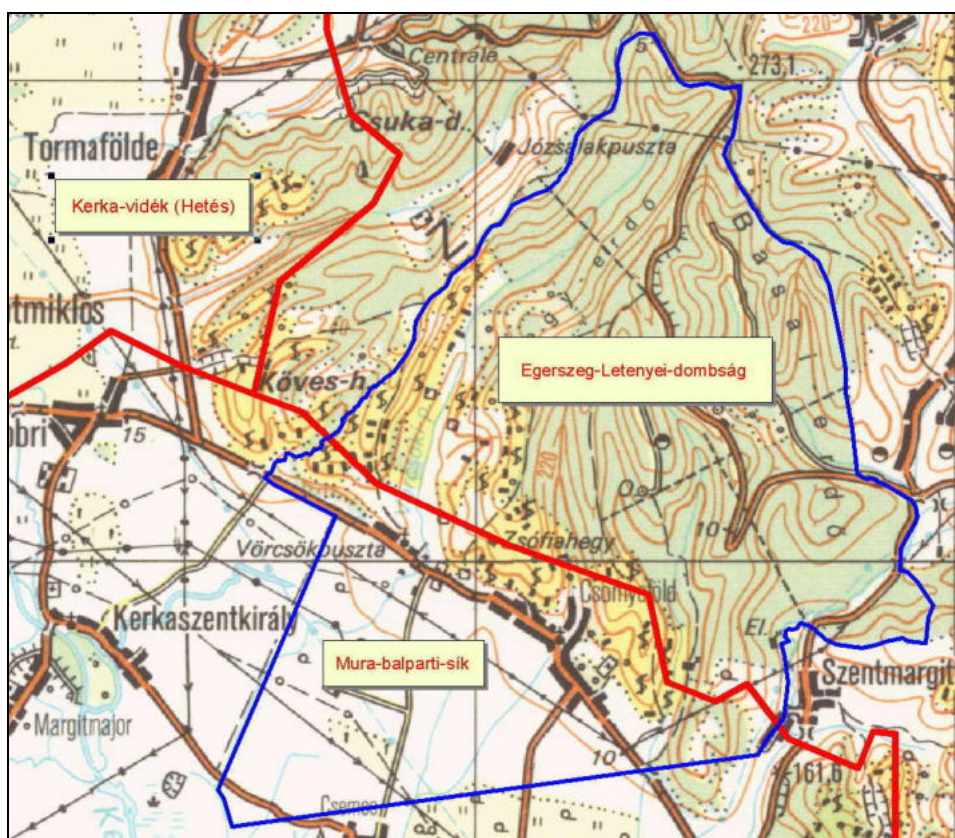
Juniperus félék egy része	Borókák
Pinus mugo	Törpefenyő
Ginkgo biloba	Páfrányfenyő
Cornus alba Sibirica	Som
Deutzia hyb. Pink Pom Pom	Gyöngyvirágcserje
Euonymus fortunei Em. Gold	Tarka kecskerágó
Hypericum fajok és fajták	Orbáncfűfélék
Ilex aquifolium	Magyal
Kolkwitzia amabilis	Viráglonc
Mahonia aquifolium	Mahónia
Philadelphus coronarius	Jezsámen
Spiraea (x) cinerea Grefscheim	Hamvas gyöngyvessző
Weigela florida	Rózsalong

Természetvédelmi munkarész

Természetvédelem

A község elhelyezkedése

Csörnyeföld a Zalai dombvidék déli részén helyezkedik el, a Nyugat-Zalai dombsághoz tartozó Kerka-vidéktől délkeletre. A község szőlőhegyei, erdei a Kelet-Zalai dombsághoz tartozó Egerszeg-Letenyei dombság területén vannak, míg a lakott részek a Muravölgyi-síkon, pontosabban a Mura-balparti síkon találhatók.

(A térképen kék színű a községhatár, piros a kistájak határvonala.)

A tájra az apró falvak és puszták laza füzére jellemző, Csörnyeföldhöz tartozik Vörösk is.

Éghajlat

Az éghajlat mérsékeltén hűvös és nedves. Az évi csapadékmennyiség meghaladja a 800 mm-t, s ennek több, mint a fele (480 mm körül) a nyári tenyészidőszakban esik. Ez hazánk legcsapadékosabb tája.

A hőmérséklet évi átlaga $9,5 \cdot C$ körüli.

Domborzat

A község területe nagyobb részben a szoros értelemben vett Letenyei-dombságon van, amelyet erősen tagolt dombsorok, szigetszerűen kiemelkedő asszimetrikus dombhátak és

dombtetők jellemezznek. Az elnevezésekben is tükröződnek a hosszú dombhátak: Csonka-hegyhát, Hosszú-hegyhát. A község legmagasabb pontja 302m. A dombok közötti mélyedésekben kis patakok folynak, melyek a csapadékos éghajlat miatt csak ritkán száradnak ki. A két legjelentősebb a Vöröskői- és a Szentadorjáni-patak.

A Letenyei-dombság déli, meredek peremét követi a Mura idősebb és fiatalabb teraszrendszere. A Murarátkától fokozatosan kiszélesedő völgy sík 30-40m magasán fekszik a folyó vízszintje felett.

Talajviszonyok

A talajviszonyokat az elhelyezkedésük alapján lehet a legkönnyebben bemutatni. Északon, a magasán elhelyezkedő, eróziós völgyekkel tagolt dombhát felszínét pszeudoglejes barna erdőtalajok borítják, amelyek a nagy éves átlagos csapadék hatására a viszonylag nagy agyagtartalmú, vályog, agyagos vályog talajképző közetten alakultak ki. Az agyagbemosódásos rétegben, ami rendszerint 30-50 cm mélyen kezdődik, a pangóvíz időszakos jelenléte miatt vasmozgásra utaló jelek láthatók, a táblás, réteges szerkezeti elemek belsejében megjelenő lepidokrokit vas-ásványra a narancssárga szín utal.

Az erdőtől délre, a Vöröskői-patak völgyének két oldalán, valamint a falu feletti domboldalak meredek térszínein változó mértékben erodált pszeudoglejes és agyagbemosódásos barna erdőtalajok vannak. Az erózió és a kisebb átszivárgás (nagyobb felszíni lefolyás) miatt a talajszelvények viszonylag kis mélységűek, az alatalajban lösz eredetű kalcium karbonát is megtalálható, foltonként a felszíni talajréteg is meszes lehet.

A Vöröskői-patak völgyében nagy mélységű, savanyú, a környező erdőtalajok felszíni rétegéből származó lejtőhordalék talajt találunk. A talaj vályog, agyagos vályog és agyag fizikai féleségű, akárcsak a környező domboldalak talajai, a keletkezéséből adódóan a mélyebb rétegekben is humuszos, de savanyú vagy erősen savanyú kémhatású, ami a termékenységet korlátozza.

A Letenye-Tornyiszentmiklós úttól délre az út mellett ismét a pszeudoglejes barna erdőtalajok az uralkodók, de ezek szántóföldi művelés alatt állnak, ezért a szántott réteg humusztartalma lényegesen alacsonyabb, mint az erdővel borított hasonló talajtípus esetében. A redoximorf jelenségek a közeli vízfolyások következtében a felszínhez közelebbi talajrétegben is felfedezhetők.

A Vöröskői-patak alsó szakaszát és a Kerkát kísérő mélyebb fekvésű területek talaja öntés réti talaj. Az öntés jelleg a talaj rétegzettségében, a réti jelleg a magas humusztartalomban, a sötétszürke, fekete színben és a felszín közeli glejes jelenségekben nyilvánul meg. Ezek a talajok savanyúak, erősen kötöttek, nehezen művelhetők.

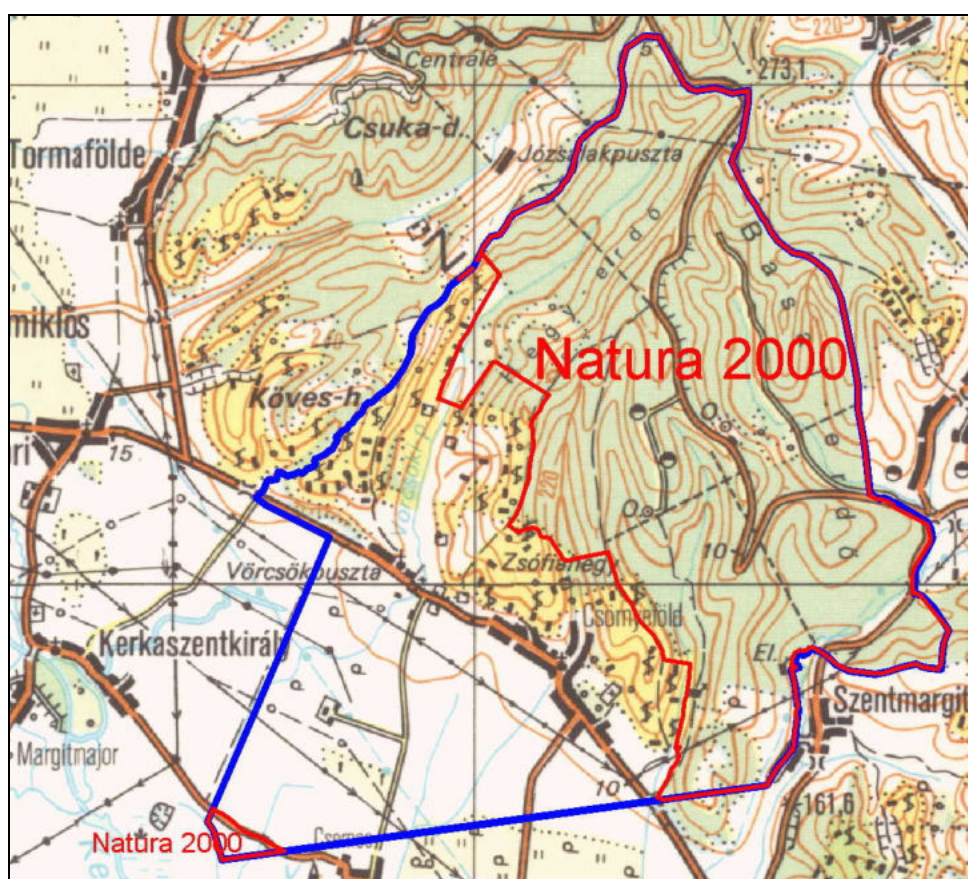
Növényföldrajz

Csörnyeföld község a Dél-Dunántúl flórávidékének Zalai-dombvidék (*Saladiense*) flórajárásába tartozik. A Dél-Dunántúl növényföldrajzi szempontból annyira eltér hazánk többi régiójától, hogy mezofil lombos erdeit külön csoportba sorolják. (Egy ideig egyenesen a Nyugat-Balkáni flóratartományhoz (*Illyricum*) tartozónak vélték e területeket, de ezt a nézetet mára elvetették.) Ennek az az oka, hogy igen erősen érződik a nyugat-balkáni (illír) flóratartomány hatása. Az illír hatás következtében a lombos erdők koronaszintje sokkal fajgazdagabb, a mezofil erdőkben is megjelennek a száraz tölgyesek elemei, mint pl. a virágos

kőris (*Fraxinus ornus*). Ugyanakkor Dél-Zalában jelen van a kelet-alpesi flóra hatása is, amit jól mutat a ciklámen (*Cyclamen purpurascens*) és a szelídgesztenye (*Castanea sativa*). Mindebből adódik, hogy az egyes erdőtársulásokban a szubmediterrán, atlanti-mediterrán és a balkáni flóraelemek gazdag kombinációja jelenik meg.

NATURA 2000 területek

Hazánk Európai Unió csatlakozásával egyidejűleg kijelölésre kerültek a Natura 2000 területek, melyek életterül szolgálnak a védett fajok számára. Csörnyeföld község területének 56%-a Natura 2000 terület, mintegy 12,2 km². Ebből csak 0,1 km² helyezkedik el a Mura síkján, természetvédelmi szempontból ennek nincs jelentősége, mivel szántó, kijelölése csak a hálózat-elv miatt történt meg. A településtől délre lévő területekkel szemben igen jelentős viszont a dombvidéki rész, amely a kiterjedt zalai bükkös régió része. A községnek csak a nyugati oldalon, a János-hegyen van olyan erdeje, ami nem Natura 2000 terület (azért, mert az akácos).

(A térképen kékkel a községhatárt, pirossal a Natura 2000 területek határát tüntettük fel.)

Táji-ökológiai kapcsolatok, országos ökológiai hálózat

A község a zalai bükkös régióhoz tartozik, annak déli határán terül el. Természetvédelmi-ökológiai szerepét az ehhez való tartozás határozza meg. Ez jut kifejezésre abban is, hogy az szinte az egész erdőterület Natura 2000 terület és jó részük az országos ökológiai hálózatban is szerepel. Az ökológiai hálózat alapján közvetlen a kapcsolat a Kerka-vidékkel (Hetéssel) is. A csörnyeföldi erdőket északon az egyik legnevezetesebb zalai bükkös, a Vétyemi határolja. A kiváló termőhelyi viszonyok bizonyítéka, hogy a község erdőterületétől keletre található a Budafapusztai arborétum, melynek a közjóléti célok mellett erdészeti kutatási jelentősége is

nagy. Mindezek alapján a csörnyeföldi és a hozzá kapcsolódó környező erdőterület két szempontból is igen fontos:

- nagy kiterjedésű, egybefüggő erdőtakaró ökológiai szempontból sokkal értékesebb, mint a kisebb foltok
- a zalai bükkösök növény- és állatvilága az országban unikális és kiemelkedően gazdag (ld. Növényföldrajznál); igaz ez a csörnyeföldi területre is.

Az erdőhöz délről kapcsolódó szőlőhegyek, felhagyott legelőterületek, bokrosok és bozótosok szintén jelentős természetvédelmi értéket képviselnek.

A község területén előforduló, természetvédelmi szempontból értékelt élőhelytípusok ismertetése:

Fás élőhelyek

Bükkösök és gyertyános-tölgyesek (CORINE: 41.1C23, 41.2A12, Á-NÉR: K2, védelemre javasolt társulások)

A község erdőterületének legnagyobb részét nyugat-délnyugat-dunántúli bükkösök és gyertyános tölgyesek teszik ki, melyek, mint említettük közvetlenül kapcsolódnak az észak felé a Vétyemi bükköshöz. A dél-dunántúli bükkös (*Vicio oroboid-Fagetum*) zonális erdőtársulás itt. Az ország legalacsonyabban elhelyezkedő (már 200 m-en megtalálhatók) klimatikus bükkösei híresen nagy produktív állományok, melyek alatt nyugat-balkáni (illír) flóraelemek (*Vicia oroboides*, *Peucedanum verticillare*, *Doronicum austriacum*, *Dentaria enneaphyllos*, *Lathyrus venetus*, *Dryopteris carthusiana*, *Dryopteris dilatata*) sokasodnak. Ezen flóraelemek adják a táj különleges botanikai értékét.

A község területén jellemzően egyszintű a faállomány. Előfordul, hogy csak a bükk (*Fagus sylvatica*) uralkodik, de az ilyen élőhelyek váltakoznak az elegyes állományokkal, melyekben a gyertyán (*Carpinus betulus*), a kocsánytalan tölgy (*Quercus petraea*), a vadcsereesznye (*Prunus avium*) is előfordul és találkozhatunk (leggyakrabban az aljnövényzetben) juhar fajokkal (*Acer pseudoplatanus*, *A. platanoides*) is. A bükkösök együtt fordulnak elő a gyertyános-tölgyes állományokkal, melyekkel közös az aljnövényzetük is. Az általános üde erdei fajok mellett (*Sanicula europaea*, *Lathyrus vernus*, *Asarum europeum*, stb.) ott a tágabb tájegységre oly jellemző ciklámen (*Cyclamen purpurascens*), a sok páfrány (*Cystopteris fragilis*, *Dryopteris carthusiana*, *Dryopteris dilatata*, *Dryopteris filix-mas*, *Anthyrium filix-femina*, *Pteridium aquilinum*) valamint több orchidea (*Epipactis purpurata*, *Epipactis helleborine*, *Neottia nidus-avis*, *Platanthera bifolia*, *Cephalanthera longifolia*). (A felsorolt páfrányok jó része, az orchideák mindegyike védett faj.)

A szőlők felett, a meleg oldalakban különösen szép gyöngyvirágos gyertyános-tölgyesek nőnek, itt látszik igazán, hogy klimatikusan a szubmediterrán és a szubatlanti hatás is jelen van. A tipikus kifejlődésű állományok a dél-zalai gyertyános-tölgyesekhez (*Anemone trifoliae-Carpinetum*) sorolhatók. A helyenként óriásira nőtt, gyönyörű kocsánytalan tölgyek (*Quercus petraea*) között gyertyán (*Carpinus betulus*), bükk (*Fagus sylvatica*), cseresznye (*Prunus avium*) és erdei fenyő (*Pinus sylvestris*) ugyanúgy található, mint szelídgesztenye (*Castanea sativa*) vagy virágos kőris (*Fraxinus ornus*).

Az erdők madár- és emlősfauája viszonylag gazdag, de számos rovar, lepkefaj is él itt. Az idős fák lombkoronájában egerészölyv (*Buteo buteo*) fészkel, míg odvaiban harkályok (*Dendrocopus sp.*) és seregély (*Sturnus vulgaris*) költenek. A lábon álló pusztuló fák és a holtfa a rovarvilág (cincérek, szarvasbogak) és a mohák szempontjából is fontos élettér.

A fenti erdők szerepét jól mutatja, hogy az európai jelentőségű magyarországi élőhelyek közül a község közigazgatási területén ezek fordulnak elő:

91K0 Illír bükkösök

Illyrian beech forests (Aremorio-Fagion)

91L0 Illír gyertyános-tölgyesek

Illyrian oak-hornbeam forests (Erythronio-Carpinion)

Veszélyeztető tényezők: Természetvédelmi szempontból a község legfontosabb értéke az erdő. A község területének keleti részén már régebben, míg a középső részen manapság is nagy területen folyik a bükkösök kitermelése. Mind a kitermelés módjára, mind a telepítések fajösszetételére oda kell figyelni, a gazdasági szempontok mellett a természetvédelmi-ökológiai szempontokat sem szabad figyelmen kívül hagyni.

A letermelt területeken a következő özönnövények fordulnak elő: *Phytolacca americana*, *Conyza canadensis*, *Bidens* sp.

Puhafás pionír és jellegtelen erdők (Á-NÉR: RB)

A Vöröski-patakot hosszan és széles sávban kísérik ültetett égeresek. A nedvesebb részeken spontán füzesek (*Salix alba* főleg) jelennek meg, kis foltokban. A bükkös - gyertyános-tölgyes területbe szalagszerűen futó égeresek és a foltszerűen megjelenő füzesek növelik a táj sokszínűségét és ezen keresztül fajdiverzitását is. Jelentőségük az állatvilág szempontjából kiemelkedő.

Tájidegen fafajokkal elegyes jellegtelen erdők és ültetvények (Á-NÉR: RD) **Spontán erdőszedő területek**

A szőlőhegyekre vezető utak mellett és az egykor legeltetett domboldalakon különböző korú faállományok alakultak ki, részben spontán, részben némi emberi segítséggel. A természetvédelmi szempontból nem kívánatos fajok közül az özönnövény akác (*Robinia pseudo-acacia*) és a tájidegen vörös fenyő (*Larix decidua*) említhető. Sokkal jellemzőbb azonban, a természetvédelmi szempontból értékes, kifejezetten fajgazdag állományok előfordulása. Az erdők közelében gyertyán (*Carpinus betulus*) és sok mogyoró (*Corylus avellana*) nő, helyenként füzekkel (*Salix caprea*, *Salix alba*), rezgőnyárral (*Populus tremula*) váltakozva. A nyár- és fűzfajok jelenléte a rovarvilág szempontjából kiemelten fontos. A rezgőnyárhoz és a kecskefűzhöz sok - pont e fafajok ritkulása miatt veszélyeztetetté vált - védett lepke kötődik (legismertebb a nagy nyárfalepke (*Limenitis populi*)).

A Vöröski-pataktól keletre lévő gyepek nagy része mára erőteljesen becserjésedett. A madarak által terjesztett, tövises cserjéken (*Rosa* sp., *Rubus* sp., *Prunus spinosa*, *Crataegus monogyna*) itt is sok a mogyoró

(*Corylus avellana*), de megjelentek a szilek (*Ulmus procera*, *U. minor*) és az akác (*Robinia pseudo-acacia*) is. E botanikai szempontból nem jelentős élőhelytípusnak az énekesmadarak szempontjából van fontos szerepe, kitűnő búvó-fészkelő- és táplálkozóhelyet nyújt.

Veszélyeztető tényező: Az akác túlzott terjeszkedése csökkenti más fafajok életterét.

Tájídegen fafajból álló ültetvény (Á-NÉR: RD)

Az erdőterület nagy része természetközeli, tájba illő állományú, de kisebb részén ültetvényeket létesítettek. A luc (*Picea abies*) sűrű állományainak alja teljesen kopár, aljnövényzet nélküli. Ugyancsak tájídegen a vörös tölgy (*Quercus rubra*), bár tájképi szempontból kevésbé idegen.

Veszélyeztető tényező: A Natura 2000 területek csak akkor tudják betölteni funkciójukat, ha élőhelyeik a tájnak megfelelőek.

Hagyományos gyümölcsösök természetközeli gye- és cserjeszinttel (Á-NÉR: P7)

A községben fellelhetők még a régi szőlőhegyekre jellemző természeti értékek. A többnyire keskeny, szalagszerű parcellák legmelegebb hajlatain szőlőt művelnek, a préházak (újabban pihenőházzá bővítve) a szép kilátást nyújtó dombtetőkön sorakoznak. Elmaradhatatlan mellőlük a gyümölcsfa, legtöbbször alma, szilva, dió. Csörnyeföldön a táj adottságai lehetővé teszik a szelídgesztenye és a füge megjelenését, ismét megerősítve az atlanti és a mediterrán hatás együttes jelenlétét. A szőlőhegyekről folyamatos az átmenet az erdő felé.

Veszélyeztető tényező: Sajnos egyre több a felhagyott, nem művelt terület. Pedig a hagyományos tájfajták megőrzése csak odafigyeléssel valósítható meg. Gyakran kevésbé tetszetős termésük miatt kiszorulnak a természetből, holott betegségekkel szembeni ellenállóképességük miatt kevesebb gondozást igényelnek.

Fátlan élőhelyek

Franciaperjés rét (Á-NÉR: E1)

A szőlőhegyeken a hagyományos művelésű, tág térállású gyümölcsösök alatt a franciaperjések fajkészletével (*Arrhenatherum elatius*, *Plantago media*, *Pastinaca sativa*, *Peucedanum oreoselinum*, *Thymus* sp., *Betonica officinalis*) jellemezhető gyepeket találunk. Az erdőhöz közelebb fekvő területeken szálkaperjés (*Brachypodium* sp.), a nedvesebb részeken ecsetpázsitos (*Alopecurus pratensis*) teszik változatosabbá a képet.

Veszélyeztető tényező: E fajgazdag gyepek csak a művelés bizonyos intenzitása mellett maradnak fenn. Rendszeres fűnyírozásuk az érzékeny fajok eltűnéséhez vezet, míg a kaszálás teljes hiányában siskanád (*Calamagrostis epigeios*), aranyvessző (*Solidago gigantea*) vagy seprence (*Stenactys annua*) dominálta fajszerkezetű gyepekké alakulnak, majd becserjésednek.

Patakkparti magaskórós (Á-NÉR: D5)

A Vöröskői-patak mentén a nedves termőhelyre általánosan jellemző patakkísérő magaskóróst jellemző lágyszárúak (*Eupatorium cannabinum*, *Scrophularia umbrosa*, *Lythrum salicaria*)

kísérik. Feltűnő az óriás zsurló (*Equisetum telmateia*), melynek állományai a község területén több helyen is feltűnnek.

A Szentadorjáni-patak mellett a halovány aszat (*Cirsium oleraceum*) szép populációja él. A patakot az üde erdőkre is jellemző fajok kísérik (*Pulmonaria officinalis*, *Aegopodium podagraria*, *Stellaria holostea*).

Veszélyeztető tényező: A Vöröskői-patak mellett több helyen is megfigyelhető az özöngyom magas aranyvessző (*Solidago gigantea*). Visszaszorítására itt még van remény, előretörése egyelőre nem jelentős.

Jellegtelen száraz- vagy félszáraz gyepek (Á-NÉR: OC)

A települések feletti domboldalak gyepeiből ma igen keveset legeltetnek, emiatt ezek erősen cserjésednek. A gyepek fajkészlete arra utal, hogy eredetileg erdővel borított területek voltak (*Brachypodium* sp.) és egykor erőteljesen hasznosították őket (*Festuca rupicola*). A nedvességviszonyoktól és az erdőtől való távolságuk alapján változik fajkészletük, de társulásba nem sorolhatók.

Veszélyeztető tényező: A túllegeltetés éppoly ártalmas lehet, mint a legelés felhagyása.

Összefoglalás és kitekintés

Csörnyeföld község a Dél-Dunántúl flóraidékének Zalai-dombvidék (*Saladiense*) flórajárásába tartozik, területének 56%-a Natura 2000 terület (mintegy 12,2 km²), amely döntően a zalai bükkös régióhoz tartozó erdőket foglalja magába. Erdei természetvédelmi-ökológiai szerepét jól mutatja, hogy **része az országos ökológiai hálózatnak valamint az illír bükkösök és az illír gyertyános-tölgyesek európai jelentőségű magyarországi élőhelyek**. Az erdőhöz délről kapcsolódó szőlőhegyek, felhagyott legelőterületek, bokrosok és bozótosok szintén jelentős természetvédelmi értéket képviselnek.

Legjelentősebb veszélyeztető tényező az erdők kitermelése. Mind a kitermelés módjára, mind a telepítések fajösszetételére oda kell figyelni, a gazdasági szempontok mellett a természetvédelmi-ökológiai szempontokat sem szabad figyelmen kívül hagyni.

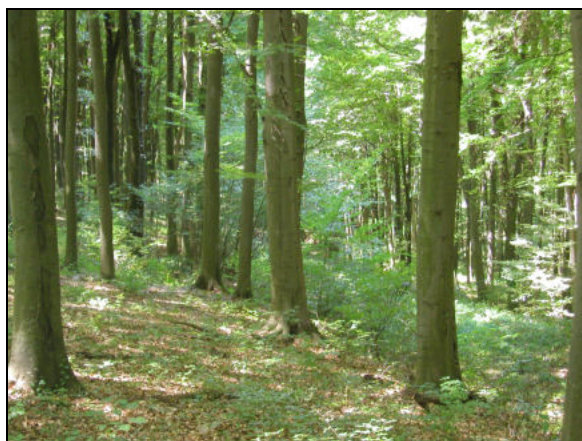
Dr. Bódis Judit
K-T természetvédelmi szakértő

Tájak találkozásánál. Kilátás a Letenyei-dombsághoz tartozó szőlőhegyről a Mura síkjára.

A szőlőhegyen megtalálhatóak a hagyományos gazdálkodás értékei, melyet tovább gazdagítanak a különleges növényföldrajzi helyzetből adódó lehetőségek. A kép bal oldalán öreg almafa, mellette fiatal szelídgesztenye. A gyeper franciaperjések fajkészletével jellemezhető.

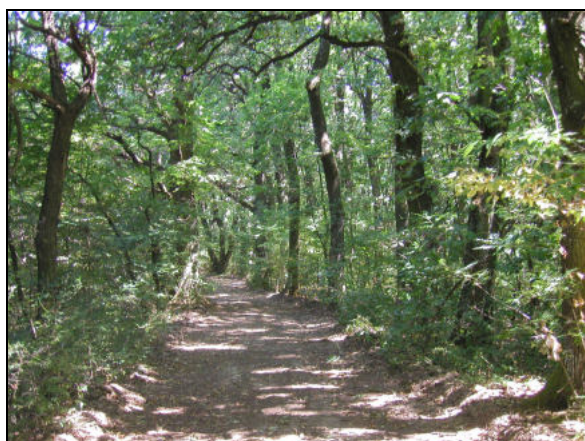
A község legjelentősebb természeti értéke az északi részen elterülő illír bükkös, mely az országos ökológiai hálózatnak is része és teljes községi területe Natura 2000 terület.

A bükkösök egyik védett orchideája a pirosló nőszőfű (*Epipactis purpurata*)

A telepített lucosokban elveszik a természet adta gazdagság...

A szőlőhegyről egyenesen besétálhatunk az erdőbe, ahol a szubatlanti és a szubmediterrán éghajlati hatások együttes érvényesülése következtében igen gazdag fajkészletű fa- és lágyszárú állománnyal találkozhatunk.

.....számú rendelettel elfogadott
CSÖRNYEFÖLD KÖZSÉG HELYI
ÉPÍTÉSI SZABÁLYZATA

Csörnyeföld Község Önkormányzatának Képviselőtestülete az 1990. évi LXV. törvény 16.§-ában, valamint az épített környezet alakításáról és védelméről szóló 1997. évi LXXVIII. törvényben kapott felhatalmazás alapján az építés helyi rendjének biztosítása érdekében (a települési önkormányzatnak az országos szabályoknak megfelelően, illetve az azokban megengedett eltérésekkel a település közigazgatási területének felhasználásával és beépítésével, továbbá a környezet természeti, táji és épített értékeinek védelmével kapcsolatos, a telkekhez fűződő sajátos helyi követelményeket, jogokat és kötelezettségeket magába foglalóan) az alábbi önkormányzati rendeletet alkotja meg.

ÁLTALÁNOS ELŐÍRÁSOK **(1.§.)**

- (1) A helyi építési szabályzat (továbbiakban: Szabályzat) hatálya Csörnyeföld szabályozási tervén (továbbiakban: Terv) jelölt Csörnyeföld beépítésre szánt és beépítésre nem szánt területre terjed ki.
- (2) Szabályzat csak a Tervvel együtt értelmezhető, ezért azzal együtt kell alkalmazni.

A SZABÁLYOZÁS ELEMEI **(2.§)**

- (1) A Terven kötelezőnek kell tekinteni:
 - A belterületi határvonalat,
 - A „beépítésre szánt” és „beépítésre nem szánt” területeket elválasztó határvonalat,
 - A szabályozási vonal helyét, a szabályozási szélességet
 - Az OTÉK szerinti terület-felhasználási egységek lehatárolását, megnevezését, jellemzőket,
 - Az építési övezeteket, övezetek jellemzőit, az azokat elválasztó határvonalat,
 - Közművezetéseket, védőtávolságokat, valamint az azokra vonatkozó előírásokat,
 - A jelen tervezést követő, további tervek elkészítésére vonatkozó rendelkezéseket.
- (2) A (2) bekezdés szerinti kötelező szabályozási elemek megváltoztatása jelen Terv módosítását vonja maga után.

- (3) A Terv irányadó szabályozási elemei tájékoztató jelentőségűek, ezért azok – az építésügyi hatóság hatáskörében, a műszaki indokoltság tervezői alátámasztásával – alakíthatóak.

AZ ÉPÍTÉS ÁLTALÁNOS FELTÉTELEI **(3.§)**

- (1) Építési telken és területen az egyes tájszerkezeti és településszerkezeti egységek előírásainak megfelelő építmény akkor helyezhető el, ha
- a rendeltetésszerű használatához szükséges villamos energia, ivóvíz (szükség esetén technológiai víz) ellátás és a megközelíthetőség,
 - a keletkező szennyvíz ártalommentes elhelyezése, és a csapadékvíz elvezetése, a szennyvízcsatorna megépítése után a szennyvizek csatornába való elvezetése
 - továbbá a használat során keletkező nem veszélyes és veszélyes hulladékok elszállításának vagy ártalommentes elhelyezésének, illetőleg helyi komposztálásának lehetősége egyidejűleg biztosítható,
 - az építmény nem befolyásolja a föld alatti vizek szintjét, mozgását és tisztaságát
 - a levegő minőségét
 - valamint a vonatkozó zajvédelmi rendeletekben előírt határértékeknél nagyobb zajterhelést nem okoz.

A TELEKALAKÍTÁS ÉS ÉPÍTÉS ENGEDÉLYEZÉSE **(4.§)**

- (1) Telekalakítás a tervlapok szerinti minimális teleknagyság betartásával és a tervezett úthálózat kötelező szabályozási vonalainak figyelembevételével engedélyezhető.

BEÉPÍTÉSRE SZÁNT ÉS BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK **(5.§)**

- (1) A rendezési tervben kijelölt fejlesztési területek hasznosítására csak akkor kerülhet sor, ha az érintett terület felhasználása időszzerű.

TERÜLETFELHASZNÁLÁS **(6.§)**

- (1) A település területét építési szempontból
- beépítésre szánt
 - beépítésre nem szánt területbe kell sorolni.

(2) A beépítésre szánt terület településszerkezeti egységekre tagozódik, amelyek határait a településszerkezeti terv tünteti fel.

(3) A település területe az alábbi területfelhasználási kategóriákba tagozódik:

- a. beépítésre szánt területek építési használatuk általános jellege, valamint sajátos építési használatuk szerint:
 - falusias lakó-,
 - településközpont vegyes-,
 - ipari terület-,
 - különleges terület
- b. beépítésre nem szánt területek
 - közlekedési- és közműelhelyezési-,
 - zöld-,
 - erdő-,
 - egyéb (vízgazdálkodási)-,
 - mezőgazdasági terület

BEÉPÍTÉSRE SZÁNT TERÜLETEK **(7.§)**

(1) A lakóterületek építési övezeteit a szabályozási terv tünteti fel.

(2) A falusias lakóterületen maximum kétlakásos lakóépületek, mező- és erdőgazdasági építmények, kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó épületek, szálláshely szolgáltató épületek, kézműipari építmények, helyi igazgatási, egyházi, oktatási, egészségügyi, szociális épületek, sportlétesítmények, üzemanyagtöltő helyezhető el.

(3) A meglévő épületeket, a közműhálózat kiépülését követő 1 éven belül a hálózatba be kell kötni.

(4) A közműhálózat (szakaszolt vagy szakágankénti) kiépülését követően új épület használatbavételének feltétele a közmű hálózathoz történt csatlakozás.

(5) Az Lf-1 jellel ellátott falusias lakóterület építési övezetben az épületek oldalhatáron álló beépítési móddal alakíthatók ki. Elhelyezésük meglévő vagy kialakítandó, egyedi telken történhet.

(6) Az övezetben kialakítható telkek minimális mérete 800m². A beépíthető telkek minimális szélessége 13m. Előkert méreténél a kialakult állapotot és a szomszédos ingatlanokat kell figyelembe venni és ahhoz illeszkedni..

(7) A területen megengedett építési használat határértékei:

- megengedett legnagyobb szintterület-sűrűség: 0,4
- megengedett legnagyobb beépítettség: 30%
- megengedett legnagyobb építménymagasság: 4,5m
- a főépületek tetőhajlásszöge min. 35° max.

(8) A telkek határvonalán, figyelembe véve az OTÉK 44. §-át ,

- max.1,5m magas, 50 cm lábazatú
- áttört,
- sövény,
- áttört és sövény kerítés létesíthető

(9) A 0343 hrsz.-ú ingatlanok beépítésénél az épületek elhelyezése a telkek nyugati határvonalára történik.

TELEPÜLÉSKÖZPONT VEGYES TERÜLET **(8.§)**

(1) A településközpont vegyes területek övezeteit a szabályozási terv tünteti fel.

(2) A Tvk jellel ellátott településközpont vegyes építési övezetben több önálló rendeltetési egységet magába foglaló, lakó és olyan települési szintű igazgatási, kereskedelmi, szolgáltató, vendéglátó, szálláshely szolgáltató, egyházi, oktatási, egészségügyi, szociális épületek, valamint sportépítmények alakíthatók ki, melyek nincsenek alapvető zavaró hatással a lakófunkcióra. Elhelyezésük meglévő vagy kialakítandó egyedi telken, oldalhatáron álló beépítési móddal történhet.

(3) Az övezetben kialakítható telkeinek minimális mérete 900m².

(4) A területeken elhelyezett létesítmények parkolási igényeit saját területen belül kell biztosítani.

(5) A területen megengedett építési használat határértékei:

- megengedett legnagyobb szintterület-sűrűség: 0,4
- megengedett legnagyobb beépítettség: 60%
- megengedett legnagyobb építménymagasság: 4,5m (kápolna, templom, torony funkciójú építmények számára a megengedett legnagyobb építménymagasság 7,5m)

GAZDASÁGI IPARI TERÜLET **(9.§)**

(1) Az ipari területek övezeteit a szabályozási terv tünteti fel.

- (2) Az Gip jellel ellátott ipari terület, olyan gazdasági célú ipari építmények elhelyezésére szolgál, amelyek más beépítésre szánt területen nem helyezhetők el, az OTÉK 20.§-nak figyelembevételével. Elhelyezésük meglévő vagy kialakítandó egyedi telken, szabadonálló beépítési móddal történhet.
- (3) Az övezetben kialakítható telkeinek minimális mérete 1000m².
- (4) A területeken elhelyezett létesítmények parkolási igényeit saját területen belül kell biztosítani.
- (5) A 0305. hrsz. alatti ipari területen történő építési engedélyezési eljárás során látványtervek készítése kötelező. A környezetről készült fényképbe beillesztett fényképhatású látványrajzokon a burkolatok, a növények, a járófelületek, a nyílászárók stb. mind színek, mind anyaguk tekintetében elkülöníthetők és azonosíthatóak legyenek az engedélyezési terveknek megfelelően.
- (6) A területen megengedett építési használat határértékei:
- megengedett legnagyobb szintterület-sűrűség: 0,4
 - megengedett legnagyobb beépítettség: 40%
 - megengedett legnagyobb építménymagasság: 7,5

KÜLÖNLEGES TERÜLET (10.§)

- (1) Különleges területfelhasználási kategóriájú területbe a település temetője és a „Csörnyefölde IV. homok” bányatelek területe tartozik.
- (2) A temető területén csak ravatalozó, illetve sírépítmények helyezhetők el.
- (3) A temetőt kerítése mentén fasorral kell határolni. A temető melletti területen parkoló biztosítja a gépjárművek elhelyezését.
- (4) A bányatelek megkutatott és nyilvántartott ásványi nyersanyag terület, mely bányatelek is. OÁNY bányaterületi kód: 20-06-054-01 4254
Nyersanyag: közlekedésépítési homok

BEÉPÍTÉSRE NEM SZÁNT TERÜLETEK

KÖZLEKEDÉSI- ÉS KÖZMŰTERÜLET (11.§)

- (1) A közlekedési területek KÖau (utcák, terek, gyalogutak) a község közterületein a gépjármű, kerékpár és gyalogos közlekedés és kapcsolódó létesítményei elhelyezésére szolgáló területek, melyeket a szabályozási terv tüntet fel.

- (2) A közlekedési területeket és létesítményeket, azok szabályozási szélességeit a szabályozási terv és közlekedési tervlap ábrázolja.
- (3) Az utak szabályozási szélességgel meghatározott területsávjai mentén létesítményt elhelyezni csak a területsáv megtartásával lehet.
- (4) A (3) bekezdés szerinti területsávba eső meglévő épületeken végezhető mindennemű építési tevékenység – csak a területsáv kialakulásának várható idejét, az épületnek a területsávban elfoglalt helyét, az épület sajátosságait mérlegelve – az illetékes közlekedési szakhatóság állásfoglalásának figyelembe vételével engedélyezhető.
- (5) A közutak elhelyezésére az alábbi szabályozási szélességű területeket kell biztosítani:
- gyűjtőutak: min. 16m
 - lakóutak, illetve egyéb utak: min. 12m
 - kerékpár és gyalogosutak:
 - min 6m
 - egy telek feltáró magán és közutak: min 4m
- (6) A tervezett utakat úgy kell kialakítani, hogy azok alkalmasak legyenek tűzoltó gépjárművek közlekedésére.
- (7) A rálátás biztosítása érdekében a szabályozási vonalak csatlakozásánál 8-8 méteres lesarkítás szükséges, a szabályozási terven ábrázolt módon.
- (8) A közlekedési területen műtárgyakat, közvilágítást, közterületi építményeket, növényzetet úgy kell elhelyezni, hogy azok a közlekedést és az utak láthatóságát, a sarkok beláthatóságát ne akadályozza.
- (9) A közösségi létesítmények parkolás igényeit saját telken belül kell kielégíteni.
- (10) Új utak kialakításakor az engedélyezés során környezetvédelmi hatástanulmányt kell készíteni, az előírások és határértékek betarthatósága érdekében.
- (11) A település területén található utak szabályozási szélességei:
- 7538 sz. összekötő út (Dózsa György u, Fő út.)
Osztályba sorolás: K.V.B.-B.V.c.B.
A tervezett telekalakításoknál 22m
terveztünk.

Belterületi kiszolgáló utak (Temető u., Arany J. u., Liget. u., Hársfa u.)

Osztályba sorolás: B.VI.d. „B”.

Szabályozási szélesség: 8-16m.

Gyalogutak Köu-8:

Osztályba sorolás: B.X.

Építési terület (szabályozási) szélesség:6-10-22m.

(12.§.)

- (1) Nyomvonal jellegű közműlétesítménye elsősorban a közlekedési területen, közterületen, vagy a közművet üzemeltető szerv területén helyezhető el.
Amennyiben ez nem oldható meg, a közművezetékek magánterületen, a tulajdonosok hozzájárulásával is elhelyezhető az egyéb hatályos jogszabályokban leírtak figyelembevételével.
- (2) Épületet, építményt közműves, vagy házi vízellátó rendszerbe csak akkor lehet bekötni, ha a szennyvíz elvezetése, illetve tárolása, ürítése megoldott. Szikkasztás tilos!
- (3) Tilos a szennyvizet, szemetet felhagyott kutakba, a csapadékvízelvezető rendszerbe gyűjteni, illetve bevezetni.
- (4) A település csapadékvíz elvezetését nyílt vagy zárt árokhálózatban, csapadékvíz csatornahálózatban kell elvezetni.
- (5) A vízpartok mentén egyoldali (minimum 4 méter széles) fenntartási sávot kell biztosítani. A Fenntartási sávban semmiféle tevékenység nem folytatható, növényzet nem telepíthető.
- (6) A közterületeken meglévő fákat, fasorokat óvni kell. Az elkerülhetetlenül kivágott fát törzsátmérőjének megfelelő méretű fákkal pótolni kell.
- (7) A közművek műtárgyait a szakhatósági előírásoknak megfelelően kell elhelyezni
- (8) A közműhálózat (szakaszolt vagy szakágankénti) kiépülését követően új épület létesítése, meglévő épületeken – építési engedélyhez kötött – építési tevékenység csak a bekötést követően engedélyezhető.

ZÖLDTERÜLETEK ÉS ZÖLDFELÜLETI LÉTESÍTMÉNYEK (13.§)

- (1) A zöldterületi rendeltetésű területeket a szabályozási terv tünteti fel.
- (2) A tervezett zöldfelületi rendszer kialakítására a terület biztosítandó, más célra nem használható.
- (3) A zöldterület az állandóan növényzettel fedett közterület (közpark).
- (4) A zöldterületen víz- és zöldfelületek, gyalogutak, játék, sport pihenés célját szolgáló területek, közművek, a szabadidő eltöltéséhez szükséges létesítmények helyezhetők el.
- (5) A zöldterületen épületek legfeljebb 2%-os beépítettséggel helyezhetők el.
- (6) A zöldterületen bármilyen építmény csak úgy helyezhető el, hogy a kivágott fákat pótolni kell. A meglévő fák építés közbeni védelméről gondoskodni kell.
- (7) A szabályozási tervlapok szerinti zöldterületek, valamint a jelentős zöldfelületű intézmények zöldfelületeit más célra felhasználni nem szabad.
- (8) Közpark zöldfelületi kialakítása előtt a területre kertészeti tervet kell készíteni.
- (9) A meglévő és az újonnan létesítendő zöldterületek és -felületek folyamatos fenntartásáról, esetenkénti felújításáról gondoskodni kell.

ERDŐTERÜLET (14.§)

- (1) Az erdőterület az erdő céljára szolgáló terület. Az erdőterületet a külterület szabályozási terv tünteti fel.
- (2) Az erdőterület más tájszerkezeti egységbe nem sorolható.

- (3) Az erdő rendeltetésének megváltoztatását az erdészeti hatóság engedélyezi.
- (4) Az erdőterületek az erdő elsődleges rendeltetése szerint:
- védelmi (védett és védő) EV
 - gazdasági rendeltetésű lehet EG.
- (5) A védelmi rendeltetésű erdőterületen vonalas közműlétesítményeken kívül semmilyen más létesítmény nem helyezhető el. Védelmi rendeltetésű erdők a NATURA 2000 által védett erdőterületek.
- (6) Gazdasági erdőterületeken a faállomány kitermelése után a területek újratelepítéséről gondoskodni kell. A faállomány kitermelésénél fokozottan kell ügyelni a természetes növény és állatállomány védelmére.
- (7) Épületek a telken 0,5 %-os beépítettséggel, szabadonálló beépítési móddal helyezhetők el, az építménymagasság a magaslesek és egyéb toronyszerű műtárgyak kivételével a 10 m-t nem haladhatja meg.
- (8) Az erdőterületek létesítéséhez (fásításhoz és erdőtelepítéshez) fakitermelési munkák végzéséhez, az erdőterületek igénybevételének minősülő tevékenységekhez (kivonás időleges kivonás, rendeltetésszerű használatot akadályozó létesítmény elhelyezése), erdőterületek megosztáshoz az erdészeti hatóság engedélye, illetve szakhatósági hozzájárulása szükséges. Erdőterület termelésből való kivonására csak helyhez kötött beruházás esetén, más lehetőség hiányában van mód.

MEZŐGAZDASÁGI TERÜLET **(15.§)**

- (1) A mezőgazdasági rendeltetésű területeket a külterület szabályozási terv tünteti fel.
- (2) Mezőgazdasági területen építmény elhelyezéséhez a Talajvédelmi Szakhatóság előzetes hozzájárulását, valamint az Illetékes Földhivatal engedélyét is meg kell kérni.
- (3) A (M) mezőgazdasági területen a növénytermesztés és az állattenyésztés, valamint az ezekkel kapcsolatos termékfeldolgozás és tárolás építményei helyezhetők el a következő funkciókkal
- a. állattartó létesítmények
 - b. nem állattartó mezőgazdasági üzemi létesítmények
 - c. mezőgazdasági termeléssel összefüggő épületek.
- (4) Épületek szabadonálló beépítési móddal helyezhetők el.

- (5) Építménymagasság a tárolótornyok, silók, és egyéb műtárgyak kivételével legfeljebb 4,5m lehet.
- (6) A mezőgazdasági övezetben építési terület csak a meglévő utakhoz közvetlen szomszédságában alakíthatók ki. Az építési terület a földrészleten alrészletként különíthető el. Ezen az építési földrészleten belül kell elhelyezni a közlekedési, közmű létesítményeket és a védőfásítást.
- (7) Mezőgazdasági területen figyelembe kell venni a természetvédelmi, tájvédelmi és környezetvédelmi előírásokat.
- (8) Mezőgazdasági művelési területeket belterületbe vonni, illetve azokon beruházásokat folytatni csak akkor lehet ha a szabályozási terv beépítésre szánt területfelhasználási kategóriába sorolta a területet és a művelési ág alóli végleges kivonást, az illetékes földhivatal jóváhagyta.
- (9) Kertes felhasználású (Mk) mezőgazdasági területen :
 - (10) Az övezetben a beépíthető legkisebb földrészlet területe 720m².
 - (11) Az övezetben kialakítható legkisebb földrészlet területe 1000m².
 - (12) A kertövezetben csak 2000 m²-es, vagy azt meghaladó, csak közterületről, vagy magánútról megközelíthető új földrészletek alakíthatók ki, melyek minimális szélessége: 14 m.
 - (13) Az előkert mélysége minimálisan 8 m, az oldalkert és hátsókert minimálisan 6 m, figyelembe véve az OTÉK 35-36.§-ában foglaltakat.
 - (14) Az övezet területén ideiglenes tartózkodásra alkalmas présház, szerszám-, gyümölcstároló, pince háztartási igényeket kielégítő állattartás építményei.
 - (15) Épületet elhelyezni oldalhatáron álló beépítéssel lehet, 4,5 m-es építménymagassággal.
 - (16) Az épületekben a szőlő- és borkultúrához kapcsolódó vendéglátás megengedhető, melynek feltétele: ivóvíz, villany, zárt szennyvízgyűjtő közműpótló berendezés,
 - (17) Az épületek a növényzeti, domborzati, megközelítési, tájolási, stb. adottságoknak megfelelően az építési helyen belül szabadon elhelyezhetők.

VÍZGAZDÁLKODÁSI TERÜLET **(16.§)**

- (1) Az övezetbe a folyóvizek medre és partja, a közcélú nyílt csatornák medre és partja, a védett vízbázisok és kijelölt védőterületeik tartoznak.
- (2) A területeket a szabályozási terv, VT jelű övezetbe sorolja.
- (3) Az övezetek területén kizárólag a rendeltetést szolgáló, a vízgazdálkodással, vízkár elhárítással kapcsolatos építmények helyezhetők el.
- (4) A V-I jelű övezetbe patakok (Csörnyeföldi patak, Csehi patak, Vöröskői patak), mellékágai, partja céljára kijelölt területek tartoznak.

KÖRNYEZETVÉDELEM (17.§)

- (1) A településen a környezethasználatot úgy kell megszervezni és végezni, hogy az a legkisebb mértékű környezetterhelést és igénybevételt idézze elő, megelőzze a környezetszennyezést, kizárja a környezetkárosítást, valamint megszüntesse, de legalább enyhítse a meglévő ártalmakat és szennyezéseket.
- (2) A beruházások nem okozhatnak olyan hatásokat, melyek a környező területek jelenlegi és tervezett használati módját lehetetlenné teszik.
- (3) A beruházások megvalósítása, meglévő tevékenységek folytatása, rendeltetés mód változtatás(-ok), valamint a telepengedély alapján gyakorolható ipari és szolgáltató tevékenység¹ csak a környezetvédelmi kölcsönhatások ellenőrzése, a környezetvédelmi előírások és határértékek betartása alapján történhet, a szakhatóságok előírásai szerint.
- (4) Az új területek beépítésének előfeltétele a közművesítés, különös tekintettel a szennyvízcsatorna- és csapadékvíz-elvezető hálózat kiépítése, illetve a meglévő területeken a közművek megvalósításáig szakszerű közműpótló (zárt gyűjtő) betervezése és kivitelezése kötelező.
- (5) A belterületen vízhálózat csak a csatornahálózat egyidejű fejlesztésével bővíthető. Egyéb övezetekben (külterületen) csak közműpótló berendezés létesítése esetén építhető ki vízhálózat.
- (6) A csapadékvíz elvezetéséről vagy a szennyezetlen vizek elszikkasztásáról minden telek tulajdonosának gondoskodnia kell. Az élővízbe csak a első fokon környezetvédelmi hatóság engedélyével és feltételeinek betartásával szabad csapadékvizet bevezetni.
- (7) Meglévő csatorna hálózat esetében e rendelet hatálybalépésétől, új csatorna közmű esetében pedig a műszaki átadástól számított egy éven belül az ingatlan tulajdonosok kötelesek arra rácsatlakozni, a közműpótló berendezést pedig felszámolni.
- (8) A telkek területeinek – az övezeti előírásokban – meghatározott részét zöldfelületként kell kialakítani.
- (9) A közutak építési területén fasorokat kell telepíteni. A fasorok helyét a közművek és az útburkolatok tervezésekor biztosítani kell.
- (10) Az új jármű-várakozóhelyeket fásítani kell².

¹ 80/1999. (VI. 11.) Korm. rendelet

² OTÉK 42. § (7) bekezdése alapján

- (11) A területen agresszív pollentermelő növényeket (pl. kanadai nyárfát) ültetni tilos.
- (12) Új létesítmény kialakításánál, a meglévő, illetve az új technológiák üzemeltetésénél a kibocsátási határértékeket teljesíteni kell¹.
- (13) A beépített területtől – lakóterülettől – közegészségügyi szempontok figyelembevételével 1000 méter védőtávolságon belül szagos-bűzös és fertőzőveszélyes tevékenység nem folytatható, ilyen létesítmény nem létesíthető.
- (14) A hatályos jogszabály² mellékletében felsorolt tevékenységek esetében a mellékletben meghatározott kiterjedésű védelmi övezet kell kialakítani a rendelet hatálybalépését követően létesített légszennyező források körül. Környezeti hatásvizsgálat köteles tevékenységek esetében pedig a védelmi övezet kialakításának szükségességét és annak méretét a környezeti hatásvizsgálati eljárás során kell vizsgálni.
- (15) A település területén keletkező ipari és kommunális szennyvizeket tilos tisztítás nélkül élővízbe vagy a talajvízzel érintkező földrétegekbe vezetni.³
- (16) A létesítendő közcsatorna hálózatba bevezetendő szennyvíznek a szennyezőanyag tartalomra vonatkozó küszöbértékeket be kell tartani.⁴
- (17) A felszíni vizek védelme érdekében a hatályos jogszabályok előírásait be kell tartani.⁵
- (18) A felszín alatti vizek minőségének védelme érdekében a kockázatos anyagok elhelyezésére, továbbá a felszín alatti vízbe történő közvetlen vagy közvetett bevezetése engedély alapján történhet⁶.
- (19) A hulladékok elhelyezéséről – különös tekintettel a termelési és a veszélyes hulladékokra – gondoskodni kell. A veszélyes hulladékok keletkezésével járó tevékenységeknél a veszélyes hulladék birtokosának az elszállítóval szerződést kell kötnie.⁷
- (20) A települési hulladékot az Önkormányzat által erre a célra megbízott begyűjtési és szállítási engedéllyel rendelkező társaság feladata rendszeresen gyűjteni és engedéllyel rendelkező hulladéklerakóban elhelyezni.
- (21) Veszélyes hulladék csak begyűjtési és szállítási engedéllyel rendelkező hulladékkezelőnek adható át, aki azt engedéllyel rendelkező hulladékkezelő létesítménybe szállítja.

¹ 21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet, a 4/2004. (IV. 7.) KvVM–ESZCSM–FVM együttes rendelet és a 23/2001. (XI. 13.) KöM rendelet szerint

² 21/2001. (II. 14.) Korm. rendelet 2. sz.

³ 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet

⁴ 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet

⁵ 220/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet és a 28/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet

⁶ 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet

⁷ hulladékgazdálkodásról szóló 2000. évi XLIII. törvény és a 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet

- (22) A folyékony települési hulladékot (szippantott szennyvizet) az erre engedéllyel rendelkező vállalkozó szállíthatja el, és a hulladékkezelési engedélyében foglaltak szerint kell elhelyeznie.
- (23) A település területén keletkező veszélyes hulladékot a mindenkor hatályos jogszabályok szerint kell kezelni¹.
- (24) A lakóterületen a mindenkor hatályos [jelenleg a] jogszabály előírásait be kell tartani.²
- (25) Zajt kibocsátó berendezés, telephely, tevékenység úgy létesíthető, illetve üzemeltethető, hogy a zajkibocsátás nem haladhatja meg az előírt zajterhelési határértéket³.
- (26) Alkalmi kulturális, szórakozató, vendéglátó, sport-, reklámcélú, közösségi, továbbá minden hangosítást igénylő rendezvénytől származó zajterhelésre a jegyző – az üzemeltetőnek, illetve a rendezvény szervezőjének szakértői véleménnyel alátámasztott kérelmére – meghatározott időtartamra a hatályos jogszabály⁴ szerinti zajterhelési határértékhez képest eseti túllépést engedélyezhet, amelynek mértéke legfeljebb 10 dBA lehet.
- (27) Ipari-gazdasági területen a zajkibocsátó források irányába az épületeket úgy kell elhelyezni, hogy a védendő homlokzat az ellenkező irányba kerüljön.
- (28) Meglévő közlekedési útvonalak melletti, új telekalakítású és tervezésű, vagy megváltozott övezeti besorolású területeken, megfelelő beépítési távolság meghatározásával, az épületek védendő homlokzatainak megfelelő tájolásával, illetve műszaki intézkedésekkel kell biztosítani az előírt zajterhelési határértékek teljesülését. Új út létesítésének, a forgalmi viszonyok lényeges és tartós magváltozását eredményező felújítás, korszerűsítés tervezésekor a zajterhelési határértékeket érvényesíteni kell.
Ennek érdekében a hosszú távra tervezett forgalom figyelembe vételével zajcsökkentő létesítmények alkalmazását kell szükség esetén előírni⁵.
- (29) A környezetre jelentős mértékben hatást gyakorló tevékenységek megkezdése előtt környezeti hatásvizsgálatot kell végezni⁶
- (30) A település területén a jogszabályok szerinti ipari, szolgáltató és mezőgazdasági üzemi tevékenység engedélyezéséhez be kell szerezni az illetékes közegészségügyi, környezetvédelmi – az állattartás illetve élelmiszer feldolgozás esetén – az állategészségügyi- és élelmiszerellenőrző szakhatóság hozzájárulását vagy engedélyét.

¹ a 98/2001. (VI. 15.) Korm. rendelet szerint]. A hulladékok jegyzékét a 10/2002. (III. 26.) KöM rendelettel módosított 16/2001. (VII. 18.) KöM rendelet

² 12/1983. (V. 12.) MT. rendelet

³ 8/2002. (III. 22.) KöM–EüM együttes rendelet

⁴ [jelenleg a 8/2002. (III. 22.) KöM–EüM együttes rendelet]

⁵ 8/2002. (III. 22.) KöM–EüM együttes rendelet

⁶ a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet

- (31) A telephely-engedélyalapján gyakorolható ipari- és szolgáltató tevékenységek engedélyezése a környezeti kölcsönhatások ellenőrzése alapján történhet a szakhatóságok előírásai szerint¹.
- (32) A talaj és a talajvíz mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezésének megelőzése érdekében a szellemében be kell tartani a mezőgazdasági termelés szabályait².
- (33) A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről szóló jogszabályoknak megfelelően kell a vízügyi hatóság előírásai szerint az érintett területeken az engedélyezéseket lefolytatni.³
- (34) Természetes területen (gyep, legelő), természetes vízfolyás partjától számított 50 m, tó partjától számított 100 m-en belül új épület, mesterséges létesítmény nem helyezhető el.
- (35) A Natura 2000 általi védelmi besorolásba tartozó területeken a vonatkozó jogszabályokat figyelembe kell venni, építési tevékenység csak a jogszabályok figyelembe vételével végezhető.⁴ A védelemmel érintett ingatlanok hrsz.-át a 2. sz. melléklet tartalmazza.
- (36) A hulladékgazdálkodásról szóló hatályos törvény⁵ előírásainak megfelelően a hulladéklerakók teljes körű környezetvédelmi felülvizsgálatát el kell végezni. A hulladéklerakó egészének vagy részének lezárása a Nyugat-dunántúli Környezetvédelmi Természetvédelmi és Vízügyi Felügyelőség engedélyével végezhető. A hulladéklerakó lezárására, utógondozására, rekultivációjára vonatkozó előírásokat a hulladéklerakással, valamint a hulladéklerakóval kapcsolatos egyes szabályokról⁶ és feltételekről szóló rendelet tartalmazza. Azt a hulladéklerakót, mely nem felel meg az előírásoknak, 2009. január 1-ig be kell zárni.

MŰEMLÉKVÉDELEM, RÉGÉSZET (18.§)

(1) A településen jegyzett, országosan védett műemlék nincs.

(2) A helyi értékvédelem kiterjed:

- **H** az épület, építmény teljes egészére és részeire.

A védelem alatt álló épületek az 1. sz. mellékletben kerültek felsorolásra

¹ 80/1999. (VI. 11.) Korm. rendelet szerint

² 49/2001. (IV. 3.) Korm. rendelet

³ 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet

⁴ 275/2004. (X.8.) Korm. rendelet

⁵ 2000. évi XLIII. Tv. 56§ (5) bek.

⁶ 20/2006. (IV.5.) KvVM rendelet

- (3) A helyi védelem alatt álló épületek építési engedélyezési eljárásához a jogszabályban előírt mellékleteken kívül csatolni kell:
- állapot felmérési rajzot
 - fényképet
 - homlokzati színtervet.
- (4) A védett épületeket hagyományos építészeti tömegükben, tetőformájukban kell megtartani, érintetlenül hagyva a homlokzati nyílásrendet, és a nyílások osztásait, megőrizve a homlokzati tagozatokat és díszítéseket.
- (5) A védett épület belső korszerűsítését, átalakítását, esetleg bővítését a védettség nem akadályozza, sőt a védelem érdekében elő kell segíteni ezen épületek mai igényeknek megfelelő hasznosítását.
- (6) A védett épületeket úgy lehet bővíteni, hogy az eredeti tömegformája, homlokzati kialakítása, utcafépi megjelenése ne változzon, illetve a legkisebb kárt szenvedjen, és a tervezett bővítés a régi épület formálásával, szerkezetével, anyaghasználatával összhangban legyen.
- (7) A védett épület bontására csak a teljes műszaki és erkölcsi avultság beálltával kerülhet sor, a védettség megszüntetését követően.
- (8) Az építési munkálatok során napvilágra kerülő régészeti leletekről a Múzeumi Igazgatóságot értesíteni kell. A kiküldött szakember véleményezéséig a munkálatokat fel kell függeszteni.
- (9) A fokozottan vagy kiemelten védett régészeti lelőhelyeken a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal az egyéb eljáró szervtől függetlenül is hatóság.
- (10) Minden nyilvántartott régészeti lelőhelyet érintő, a talajt 30 cm-nél mélyebben bolygató tevékenység esetében a Kulturális Örökségvédelmi Hivatal előzetes (szakhatósági) engedélyének beszerzése szükséges. A régészeti érdekű területeken tervezett munkálatok esetében a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalt véleményező szervként be kell vonni még a tervezés fázisában.
- Régészeti lelőhelyek által érintett területek: 0315 hrsz., 0325 hrsz., 0274/15 hrsz., 0139/10., 0139/8 hrsz., 0126/44 hrsz., 0126/47 hrsz., 0126/50 hrsz., 0126/53 hrsz., 0126/56 hrsz., 0126/59 hrsz., 0126/62 hrsz., 0126/40 hrsz., 0126/43 hrsz., 0126/46 hrsz., 0126/49 hrsz., 0126/52 hrsz., 0126/55 hrsz., 0103/12 hrsz., 0103/8 hrsz. 0103/10 hrsz., 0103/14 hrsz., 0103/16 hrsz.
- (11) Minden olyan esetben, amikor lelet vagy jelenség kerül elő, a területileg illetékes múzeumot és a Kulturális Örökségvédelmi Hivatalt értesíteni kell. A nagy felületeket érintő beruházások előtt a Hivatal hatásvizsgálat készítését írhatja elő. A

régészeti örökséget érintő egyéb kérdésekben a rendezési tervhez készített hatástanulmányban foglaltak az irányadók.

BÁNYÁSZAT GEOLÓGIA (19.§)

- (1) Bányaművelés céljára fenntartott területeken
- (2) A területileg illetékes bányakapitányság szakhatóságként működik közre az alábbi ügyekben:
 - A 300 m²-nél nagyobb alapterületű, bányászati módszerekkel kialakított föld alatti térségek létesítésre, használatbavételére és megszüntetésére irányuló építéshatósági engedélyezési eljárásban, amely felett természetes közetréteg található, ha az nem szerves része a földfelszín feletti építménynek.
- (3) Ásványi nyersanyag kitermelésével járó tevékenység (bányászat, tereprendezés, egyes építési tevékenységek, vízrendezés) csak érvényes bányászati illetve külön jogszabály alapján kiadott hatósági engedély birtokában végezhető. Ezen tevékenységek végzéséhez a Bányakapitányság engedélye, illetve más hatóság esetén a Bányakapitányság szakhatósági állásfoglalása szükséges.
- (4) A szénhidrogén bányászati célú kutakat tartalmazó területeken a hatályos ¹előírásokat figyelembe véve lehet építési tevékenységet végezni. A fúrásponatok biztonsági övezet 50 méter sugarú függőleges hengerfelület a kút középpontjától mérve.

Csörnyeföld község közigazgatási területére eső fúrásponatok							
A fúráspon		Koordinátái		A fúráspon		Koordinátái	
neve	rövid neve	Y (EOV)	X (EOV)	neve	rövid neve	Y (EOV)	X (EOV)
Budafa	B-82	466472,56	133387,95	Budafa	B-200	466430,94	133064,07
Budafa	B-96	465861,52	133471,79	Budafa	B-201	465759,06	132747,21
Budafa	B-97	466604,00	133075,10	Budafa	B-202	466376,98	132924,66
Budafa	B-98	466313,20	133569,69	Budafa	B-207	466373,64	133198,34
Budafa	B-99	466795,49	133395,80	Budafa	B-208	466313,58	133339,00
Budafa	B-100	466275,59	133071,24	Budafa	B-209	466321,79	132555,51
Budafa	B-101	466462,20	132856,75	Budafa	B-214	466525,76	132925,85
Budafa	B-103	466623,86	132574,60	Budafa	B-215	466523,50	133202,97
Budafa	B-104	466461,38	132322,74	Budafa	B-216	466109,50	133435,19
Budafa	B-106	463753,90	133169,68	Budafa	B-225	466387,18	132745,18
Budafa	B-134	466167,79	133337,60	Budafa	B-226	465888,43	132687,26
Budafa	B-143	465926,72	133211,22	Budafa	B-229	466551,77	132776,17

¹ 6/1982. (V.6.) IpM rendelet

Budafa	B-148	466797,12	133008,04	Budafa	B-233	466672,85	133208,14
Budafa	B-154	465765,94	133138,17	Budafa	B-234	465601,36	132744,09
Budafa	B-162	465614,10	133136,89	Budafa	B-247	465452,02	132743,14
Budafa	B-163	465747,14	133282,41	Budafa	B-248	466821,97	133208,57
Budafa	B-164	465465,69	133136,94	Budafa	B-255	465305,45	132744,38
Budafa	B-165	465872,13	133031,95	Budafa	B-279	465150,71	132730,59
Budafa	B-165/A	465876,70	133010,97	Budafa	B-285	467520,84	132406,53
Budafa	B-166	465724,75	132557,31	Budafa	B-291	467327,59	132407,19
Budafa	B-167	464825,58	132928,64	Budafa	B-293	465339,38	132896,87
Budafa	B-171	465563,45	133282,52	Budafa	B-303	465724,76	132311,04
Budafa	B-172	465885,02	133300,31	Budafa	B-304	467521,07	132257,10
Budafa	B-173	466025,31	133316,61	Budafa	B-305	467088,04	132854,29
Budafa	B-174	465367,48	133031,15	Budafa	B-316	467310,27	132540,80
Budafa	B-175	465324,58	133137,04	Budafa	B-317	467222,62	132407,90
Budafa	B-176	465559,59	133003,69	Budafa	B-325	466018,10	133585,57
Budafa	B-177	465719,04	133014,25	Budafa	B-326	464829,49	132557,10
Budafa	B-178	465119,30	132036,41	Budafa	B-414	465722,00	130997,58
Budafa	B-179	465414,07	133282,32	Budafa	B-440	467000,80	132981,47
Budafa	B-180	465811,00	132894,26	Budafa	B-447	464714,49	133712,42
Budafa	B-181	465170,86	133138,14	Budafa	B-481	467283,73	131714,37
Budafa	B-182	466006,02	132963,75	Budafa	B-482	465035	132925,51
Budafa	B-183	466077,40	133174,07	Budafa	B-VI	466009,31	133175,02
Budafa	B-187	465949,31	133370,60	Budafa			
Budafa	B-188	465421,31	132555,92	Újfalu-Budafa	UB-1	463903,56	132325,99
Budafa	B-189	465970,02	133086,74	Újfalu-Budafa			
Budafa	B-190	465946,40	132826,57	Újfalu-Budafa	UB-3	463875,87	131788,62
Budafa	B-191	466093,91	132842,91	Újfalu-Budafa	UB-4	463820,99	132971,47
Budafa	B-192	466226,71	132911,66	Újfalu-Budafa	UB-5	463392,55	131792,10
Budafa	B-193	466137,60	133029,84	Újfalu-Budafa	UB-8	463900,68	132685,79
Budafa	B-194	466224,69	133199,32	Újfalu-Budafa	UB-11	462526,04	132890,24
Budafa	B-199	465662,01	132874,51	Újfalu-Budafa	UB-12	463403,54	133527,26

TŰZVÉDELEM
(20.§)

- (1) A tűzvédelmi előírásokat a mindenkor érvényben lévő, vonatkozó jogszabályok, kötelezően alkalmazandó szabványok, tűzvédelmi előírások figyelembevételével az illetékes tűzvédelmi szakhatóság állapítja meg.
- (2) A tűzoltóság vonulása és működése céljára olyan utat, illetőleg területet kell biztosítani, amely alkalmas a tűzoltó gépjárművek nem rendszeres közlekedésére és működésére.
- (3) Az építmények közötti legkisebb távolság szabályozása az OTÉK 36.§-a szerint történik.
- (4) A területen a tűzivíz vezetékes hálózatról az OTSZ által meghatározott mennyiségben és módon föld feletti tűzcsapok alkalmazásával kell biztosítani.
- (5) A területen tűzjelzésre alkalmas, mindenki számára hozzáférhető nyilvános telefonfülkét kell üzemben tartani.

SAJÁTOS JOGINTÉZMÉNYEK
TELEKALAKÍTÁS
(21.§.)

- (1) A tervezési területen belül telket alakítani csak úgy szabad, hogy az a terület rendeltetésének megfelelő használatra alkalmas legyen, továbbá annak alakja, terjedelme, beépítettsége és megközelíthetősége a jelen Terv „helyi építési szabályzata” és „szabályozási terve” előírásainak megfelelően.

ZÁRÓ RENDELKEZÉS
(21.§)

A szabályozási terv és a helyi építési szabályzat a kihirdetése napján lép hatályba, és az elfogadás dátuma után benyújtott ügyek elbírálásánál kell alkalmazni.

Csörnyeföld, 2007. június

Jegyző

Polgármester

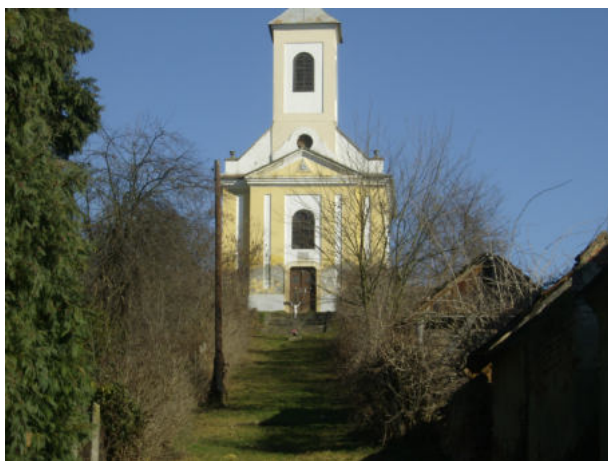
Tervező

A kihirdetés napja:

1.sz. melléklet

Sorszám	Véd. Kat.	Cím	Megnevezés
1	H	Csörnyeföld, 1417 hrsz.	Vöröski kápolna
2	H	Csörnyeföld,	Csörnyeföldi kápolna
3	H	Csörnyeföld 194. hrsz.	Lakóház
4	H	Csörnyeföld Dózsa u. 37.	Lakóház
5	H	Csörnyeföld Hársfa u. 2.	Lakóház
6	H	Csörnyeföld Hársfa u. 15.	Lakóház
7	H	Csörnyeföld Dózsa Gy u.58.	Lakóház
8	H	Csörnyeföld, Dózsa Gy u.59.	Lakóház
9	H	Csörnyeföld Dózsa Gy. u. 61.	Lakóház
10	H	Csörnyeföld zártkert	Szt. Orbán szobor
11.	H	Csörnyeföld templomkert	Szt. István szobor
12.	H	Csörnyeföld Hársfa u. vége	Mária szobor

1.

2.

3.

4.

5.

6.

7.

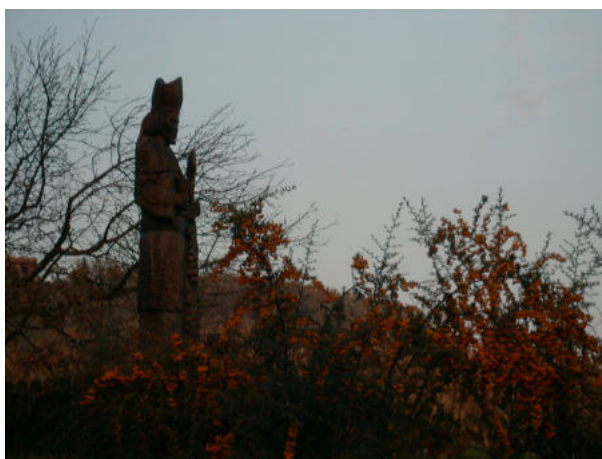
8.

9.

10.

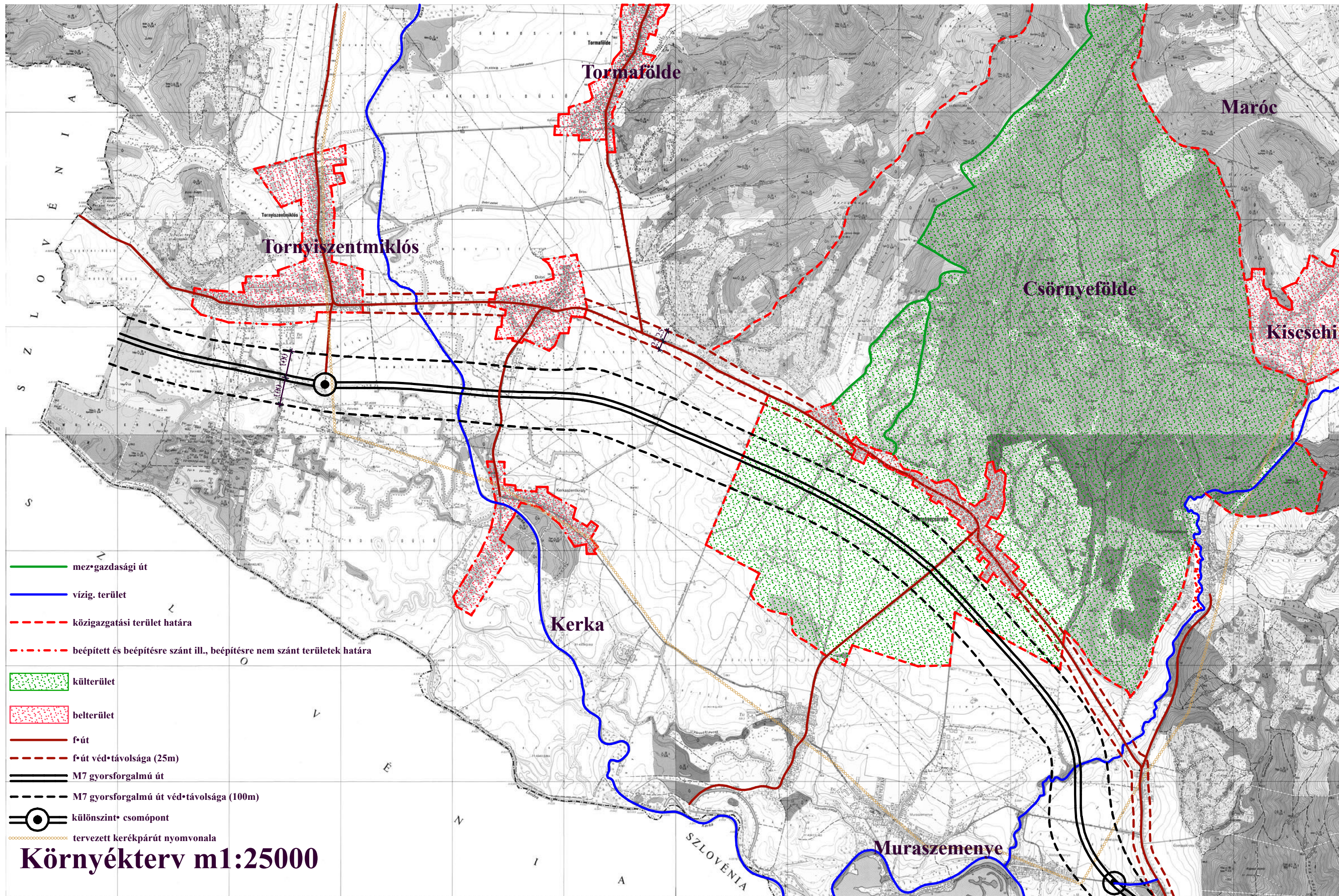
11.

2.sz. melléklet

Natura 2000 hálózat által érintett helyrajzi számok:

08, 010/1, 010/2, 011, 014, 015, 017/1, 017/2, 017/3, 017/5, 017/7, 0329,
0330, 0331, 0332, 0333/1, 0338, 0340/1, 0341/1, 0350/1, 0350/2, 0350/3,
0351/2, 0351/3, 0351/4, 0352, 0353, 0354, 0355, 0356, 0357, 0358, 0360,
0362, 0363/1, 0363/2, 0363/3, 0365, 0367, 0368, 0369, 0370/1, 0370/2, 0371,
0372/2, 0372/3, 0372/4

Jelmagyarázat

- Meglévő

Lf

Lakóterület falusias

Gip

Gazdasági ipari terület

KÖau

Közülekedési közmőhelyezési terület

Z

Zöldterület
- Tervezett

Lf

Lakóterület falusias

Gip

Gazdasági ipari terület

KÖau

Közülekedési közmőhelyezési terület

Z

Zöldterület

TVK

Településközpont vegyes terület
- M

Mezőgazdasági terület
- M-k

Mezőgazdasági-kertgazdasági terület
- VT

Vízgázdálkodási terület
- E-G

Gazdasági célú erdőterület
- E-V

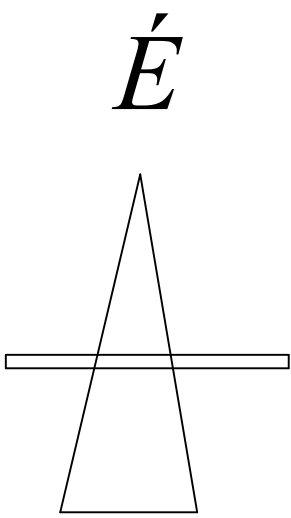
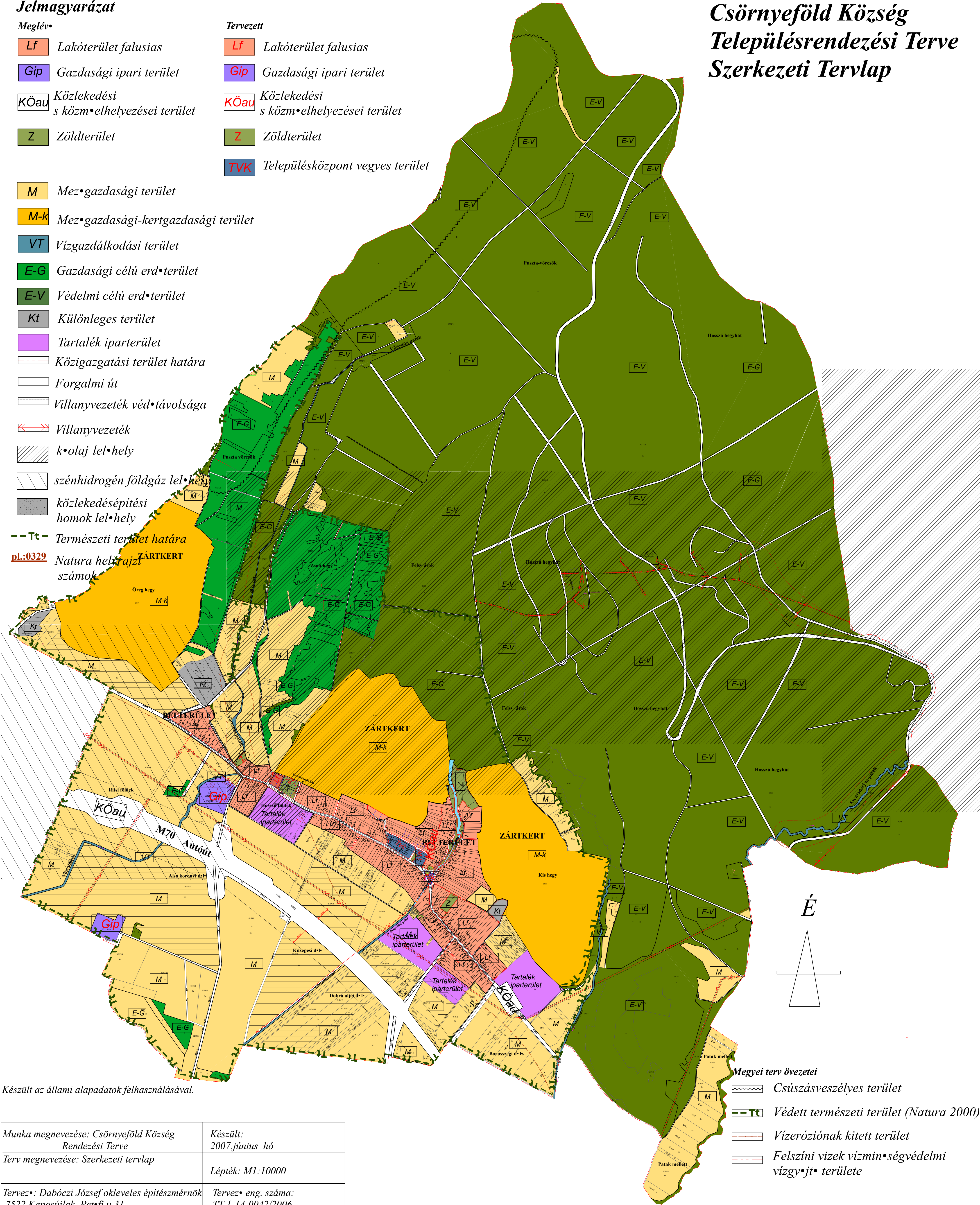
Védelmi célú erdőterület
- Kt

Különleges terület
- Tartalék iparterület
- Közüigazgatási terület határa
- Forgalmi út
- Villanyvezeték védőávolsága
- Villanyvezeték
- kőolaj lelőhely
- szénhidrogén földgáz lelőhely
- közülekedésépítési homok lelőhely
- Tt

Természeti terület határa
- pl.:0329

Natura helyrajzi számok

Csörnyeföld Község
Településrendezési Terve
Szerkezeti Tervlap

- Megyei terv övezetei
- Csúszásveszélyes terület
- Védett természeti terület (Natura 2000)
- Vízéróziónak kitett terület
- Felszíni vizek vízminőségvédelmi vízgyűjtő területe

Készült az állami alapadatok felhasználásával.

Munka megnevezése: Csörnyeföld Község Rendezési Terve	Készült: 2007.június hó
Terv megnevezése: Szerkezeti tervlap	Lépték: M1:10000
Tervező: Dabóczi József okleveles építészmérnök 7522 Kaposújlak, Petőfi u.31.	Tervező eng. száma: TT 1-14-0042/2006
PannonInsel Kft. Nagykanizsa, József A. u. 11. Tel., Fax: 93/323-589	Települmérnök munkatárs: Moldován Ágnes

Jelmagyarázat

- Közigazgatási terület határa
- Szabályozási vonal
- Forgalmi út
- Beépítésre szánt/nem szánt területet
- elválasztó vonal meglév•/tervezett
- Villanyvezeték véd•távolsága
- Területfelhasználási vonal
- Köau

Közlekedési és közm•elhelyezései terület
- E-G

Gazdasági célú erd•terület
- E-V

Védelmi célú erd•terület
- M

Mez•gazdasági terület
- M-k

Mez•gazdasági-kertgazdasági terület
- VT

Vízgazdálkodási terület
- Gip

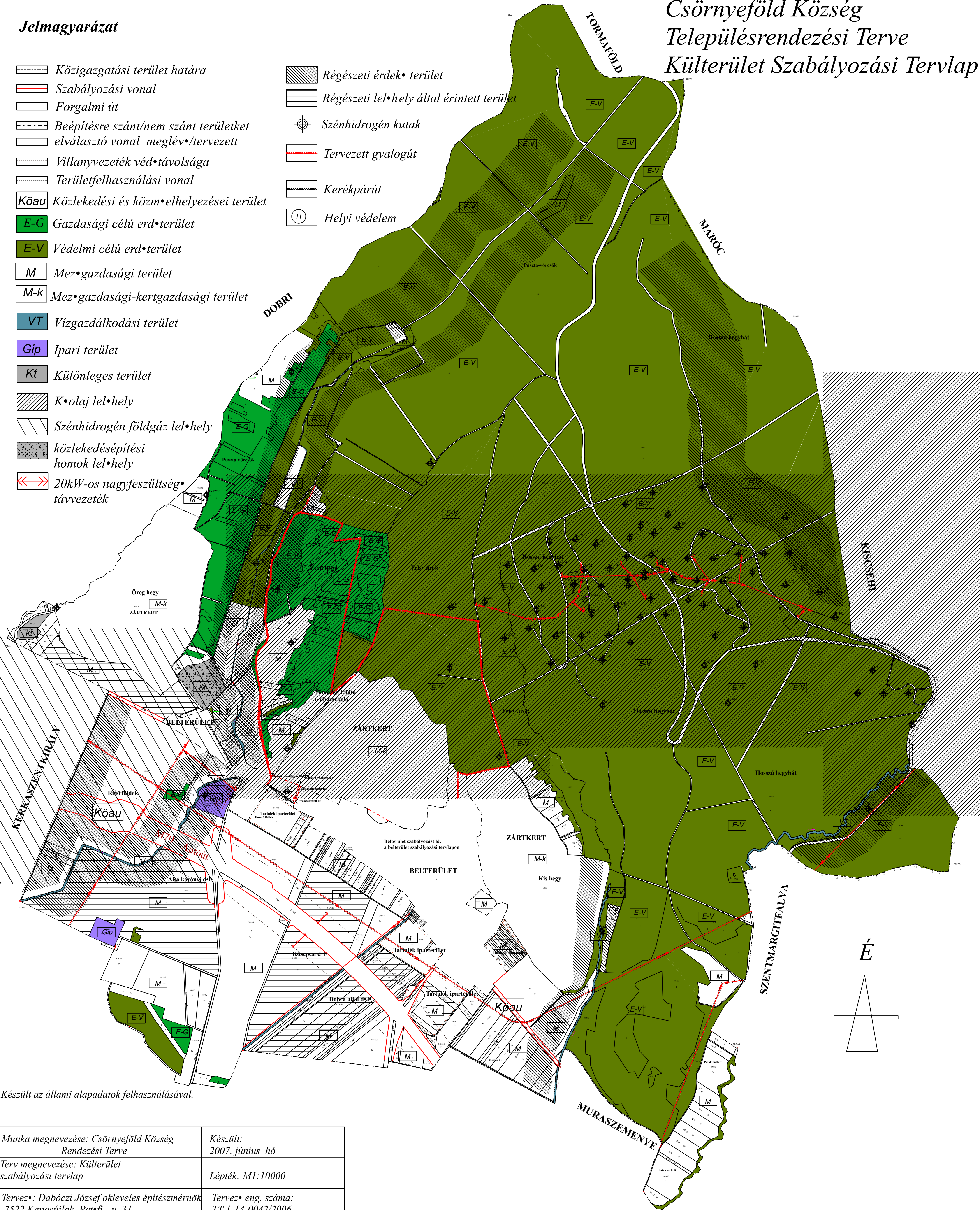
Ipari terület
- Kt

Különleges terület
- K•olaj lel•hely
- Szénhidrogén földgáz lel•hely
- közlekedésépítési homok lel•hely
- 20kW-os nagyfeszültség•távvezeték

- Régészeti érdek• terület
- Régészeti lel•hely által érintett terület
- Szénhidrogén kutak
- Tervezett gyalogút
- Kerékpárút
- H

Helyi védelem

Csörnyeföld Község
Településrendezési Terve
Külterület Szabályozási Tervlap

Készült az állami alapadatok felhasználásával.

Munka megnevezése: Csörnyeföld Község Rendezési Terve	Készült: 2007. június hó
Terv megnevezése: Külterület szabályozási tervlap	Lépték: M1:10000
Tervező: Dabóczi József okleveles építésmérnök 7522 Kaposújlak, Petőfi . u. 31.	Tervező eng. száma: TT 1-14-0042/2006
PannonInsel Kft. Nagykanizsa, József A. u. 11. Tel., Fax: 93/323-589	Települmérnök munkatárs: Moldován Ágnes

CSÖRNYEFÖLD RENDEZÉSI TERV
SZABÁLYOZÁSI TERVLAP
M1:2500

JELMAGYARÁZAT

Vonalas szabályozási elemek

szabályozási vonal	
területfelhasználási egység határa	
szabályozási terv határa	
Egyéb szabályozási elemek	
Irányadó telekhatár	
Építési határvonal	
szabályozási szélesség	
Megszüntet• jel	
Helyi védelem	
Tartalék terület	
Véd•zöld, kötelez• fűsítés	

Területfelhasználási módok

Beépített/ beépítésre szánt- nem szánt terület határa	
Falusias lakóterület	
Különleges terület	
Településközpont vegyes terület	
Közüti közlekedési terület	
Zöldterület	
Vízgazdálkodási terület	
Gazdasági ipar terület	
Építési övezet jele	

Meglév•

Tervezett

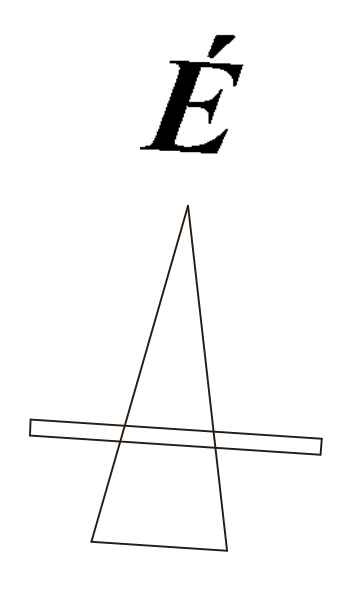
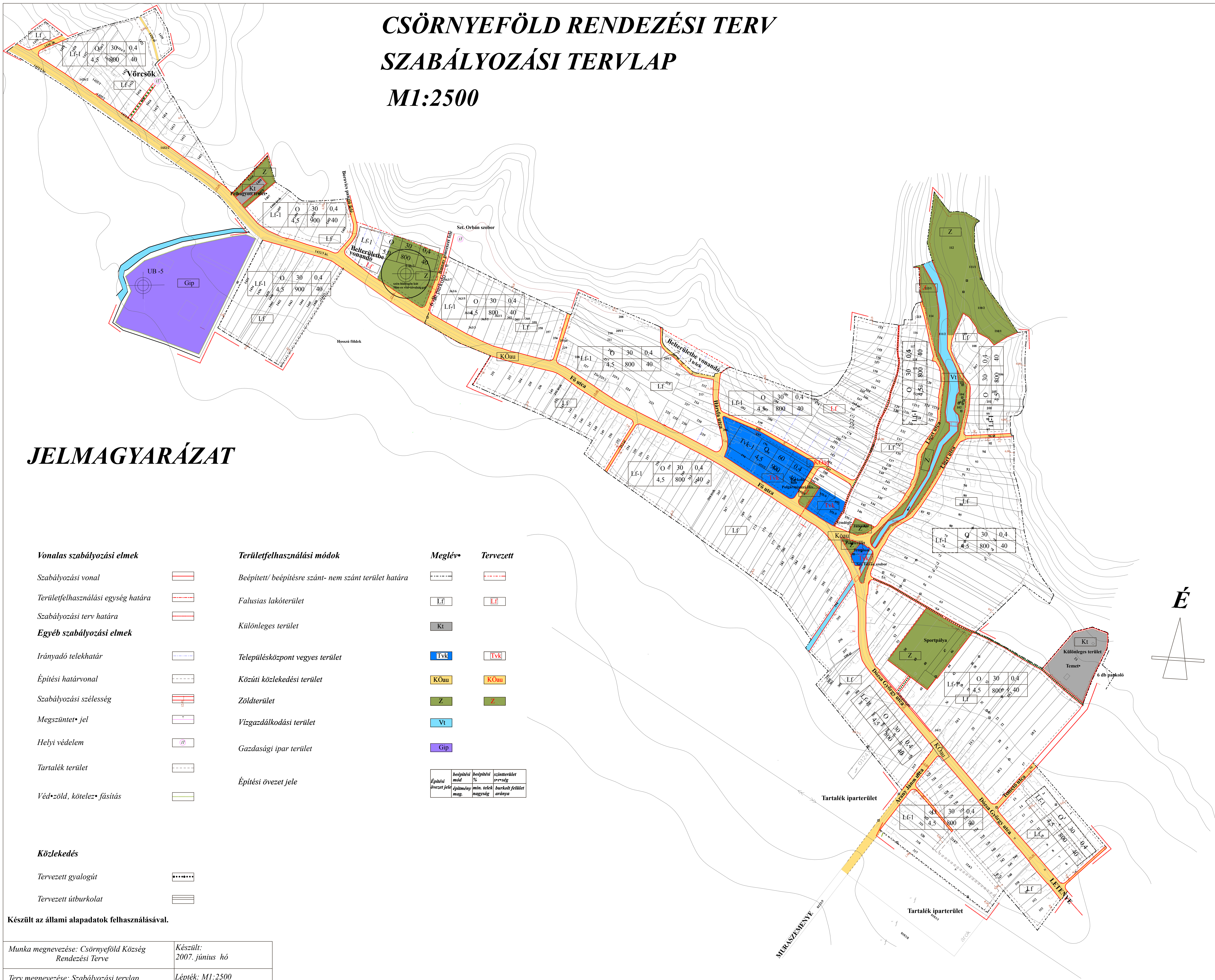
Építési övezet jele	beépítési mód	beépítési %	szintterület aránya
if	min.	max.	max.

Közlekedés

Tervezett gyalogút	
Tervezett útburkolat	

Készült az állami alapadatok felhasználásával.

Munka megnevezése: Csörnyeföld Község Rendezési Terve	Készült: 2007. június hó
Terv megnevezése: Szabályozási tervlap	Lépték: M1:2500
Tervez•: Dabóczi József okleveles építésmérnök 7400 Kaposújfal, Pet•fi S. u. 31.	Tervez• eng. száma: TT 1-14-0042/2006
PannonInsel Kft. Nagykanizsa, József A. u. 11. Tel., Fax: 93/323-589	Települmérnök munkatárs: Moldován Ágnes

Jelmagyarázat

- Közigazgatási terület határa
Forgalmi út
Villanyvezeték véd•távolsága
Villanyvezeték

- Lf Lakóterület falusias
Lke Lakóterület kertvárosias
E-G Gazdasági célú erd•terület
Z Zöldterület

- M Mezőgazdasági terület
M-k Mezőgazdasági-kertgazdasági terület
VT Vízgazdálkodási terület

- KÖau Közlekedési és közm•elhelyezési terület

- Gip Gazdasági ipari terület

- Kt Különleges terület

- TVK Településközpont vegyes terület

- k•olaj lel•hely

- szénhidrogén földgáz lel•hely

- közlekedésépítési
homok lel•hely

- Tervezett gyalogút

- Kerékpárút

- Helyi védelem

- Véd•zöld, kötelező fásítás

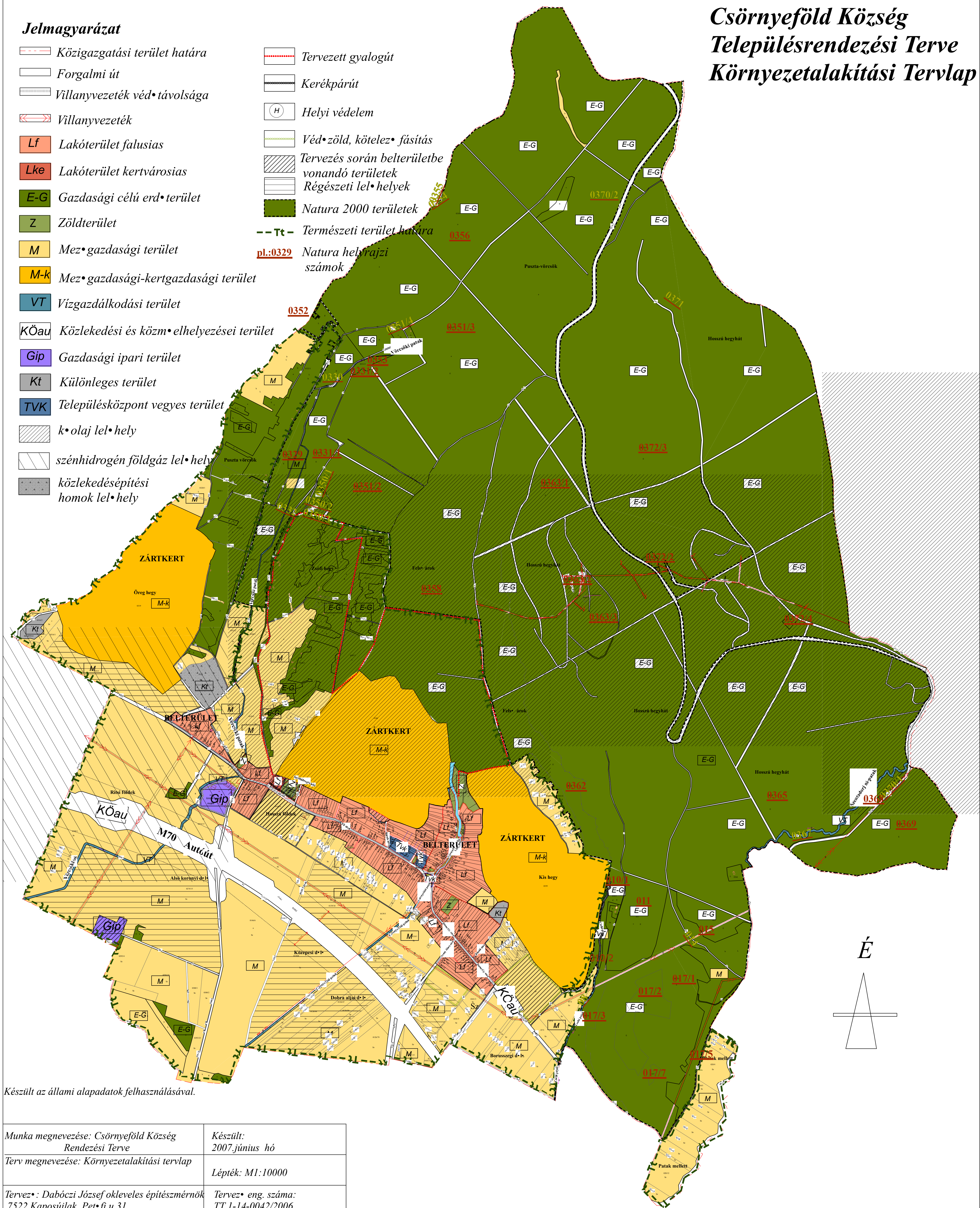
- Tervezés során belterületbe
vonandó területek
Régészeti lel•helyek

- Natura 2000 területek

- Természeti terület határa

- Natura helyrajzi
számok

Csörnyeföld Község
Településrendezési Terve
Környezetalkítási Tervlap

Csörnyeföld közm•tervlap
m=1:2500

JELMAGYARÁZAT

- vízvezeték
- gázvezeték
- szennyvíz vezeték

É

Rajz:	Közm•tervlap
Megbízó:	Csörnyeföld Község Önkormányzata
Tervezés tárgya:	Csörnyeföld közm•terv
Tervező:	Kancsár Róbert Adamil Kft. Nagykanizsa, Rákóczi u. 44. BSZFG.20-0369 V3a-2 20-0369

CSÖRNYEFÖLD RENDEZÉSI TERV

VILLAMOS ÉS TÁVKÖZLÉSI TERVLAP
M1:4000

JELMAGYARÁZAT

Jelmagyarázat

- Szabályozási vonal
- Meglévő belterületi határ
- Tervezett belterületi határ
- Irányadó telekhatár
- Irányadó telekhatár
- Tervezett gyalogút
- Építési tilalom határa
- Megszüntetés jel
- Építési övezet jele
- Helyi védelem
- Tervezett gyalogút
- Tervezett útburkolat
- Mémléki környezet

Jelmagyarázat

- tervezett DTR állomás
- meglévő DTR állomás
- tervezett 20 kV-os hálózat
- meglévő 20 kV-os hálózat
- tervezett 0,4 kV-os hálózat
- meglévő 0,4 kV-os hálózat

ROTERVILL 2001 Bt

Villamosipari Tervező, Kivitelező és Szolgáltató Bt
8800 Nagykanizsa, Péterfalvi u. 23/A
E-mail: tolnai.gyorgy@chello.hu, Tel: 30/298-45-66

Megrendelő:

Pannon Insel Kft

Nagykanizsa, József Attila u. 11.

Tervszám:

Ro-16-2006

Tervező:

Tolnai György

Terv megnevezése:

Csörnyefölde rendezési terv

Feljogi:

K-2, HV-2, HSZ-2, V-2, HT-2

Tervlap megnevezése:

villamos és távközlési tervlap

Nyilv. szám:

20-0497

Dátum:

2007.07.15.

Méretarány:

1:4000